

ORE I MEXÜ GA LUCA ÜMATÜXÜ

Norü ügü i ore ga Ngechuchuchiga

¹⁻² Pa Mecü Pa Teóquirux, nayexma ga tacü ga totanüwa ngupetüxü. Rü muxüma ga duüxügü rü marü nanaxümatügü ga yemachiga, yexgumarüü ga tomaã nüxü na yaxugüexürüü ga yema duüxügü ga noxriarü ügügumama Ngechuchuxü daugüxü rü nüxü rüngüxëëgüxü ga norü orearü uchigawa. ³⁻⁴ Rü ngëmacèx, Pa Teóquirux, rü choma rü ta meãma naxcèx íchaca ga nachiga ga guxüma ga yema Ngechuchu üxü. Rü ñuxma rü chauxcèx rü name na meãma cuxcèx chanaxümatüxü i ngëma na meãma nüxü cucuáxüçèx na aixcüma yüxü ga yema ore ga marüchirëx cuxü nangüxëëgüxü ga togü.

Tupanaãrü orearü ngeruü ga daxüçüãx nanaxu- nagü ga Cuáü ga baiüxëëruüãrü buxchiga

⁵ Rü yexguma Erode ãëxgacü ixixgu ga Yudéaanewa, rü yéma nayexma ga wüxi ga Yudiügüarü pai ga Zacariagu äegacü. Rü pai ga Arãütaa ga Abíatanüxü nixi ga nümax. Rü namëxéga rü Erichabé nixi. Rü tüma rü ta pai ga Arãütanüxü tixi. ⁶ Rü nüma ga Zacaría rü namëx ga Erichabé rü meãma Tupanapëxewa, namaxë rü aixcüma naga naxinüë ga norü mugü. Rü yemaãcü taxucürüwa texé chixri nachiga tidexagü. ⁷ Natürü nangexacügü yerü namëx rü ingexacü. Rü ñuxüchi ga nümagü rü marü

yaguãxgü nixĩgü. ⁸ Rũ wüxi ga ngunexügu rü yema paigütücumü ga Zacaría natanüwa üxügu nangu na tupauca ga taxünewa Tupanaärü puracü naxügüxcèx. ⁹ Rũ yema paigü rü nacüma nixĩ ga nüxü na naxunetagüxü ga wüxi ga natanüxü na tupaucaarü aixepegu naxücuxüxcèx rü yéma Tupanacèx na yaguãxüxcèx ga pumara ga yixixü. Rũ yema ngunexügu rü Zacariagu nangu na tupaucaarü aixepegu naxücuxüxcèx na yéma yaguãxüxcèx ga pumara. ¹⁰ Rũ yema pumara iyaguyane rü guxüma ga duüxügü ga düxétüwa yexmagüxü rü ínayumüxëgü. ¹¹ Rũ ngürüãchi Zacariácèx nangox ga wüxi ga Tupanaärü orearü ngeruü ga daxücüãx. Rũ yema nachica ga pumara nawa yagugüüxüärü tügünecüwagu nachi. ¹² Rũ yexguma Zacaría nüxü dèuxgu ga yema Tupanaärü orearü ngeruü ga daxücüãx, rü poraäcü nabaixãchiãë, rü poraäcü namuü. ¹³ Natürü yema daxücüãx ga Tupanaärü orearü ngeruü rü ñanagürü nüxü: —Pa Zacariax, ¡täxü i cumuüxü! Erü Tupana rü marü nüxü naxĩnü i curü yumüxë. Rü cuxmèx i Erichabé rü cuxü tá ixãxäcü, rü Cuáügu tá cunaxüéga. ¹⁴ —Rü cuma rü tá poraäcü cutaãëxüchi i ngëxguma nabuxgu. Rũ muxüma i togü i duüxügü rü tá ta nataãëgüxüchi. ¹⁵ —Erü yima cune rü Tupanapëxewa rü tá wüxi ya mexëchicü nixĩ. Rũ täütáma binu nayaxaxü, rü taxuüma to i tacü rü ngüchixáxü tá nixaxü. Rũ tauta nabuyane rü Tupanaãë i Üünexü rü tá nüxna nangu. ¹⁶ —Rü nüma tá muxüma i Yudíugüxü narüngüxëë na norü Cori ya Tupanacèx nawoeguxüxcèx. ¹⁷ —Rü

nüma ya Cuáũ rü tá Cori ya Cristupẽxegu nixũ. Rü nuxcümaũcü ga Tupanaãrũ orearũ uruũ ga Eríarũũ tá nixĩ erũ tá nüxũ nangẽxma i Tupanaãẽ i poraxũ. Rü ngẽmaãcü tá nüxũ narüngũxẽẽ i papágũ na naxãcügũxũ nangechaũxũ, rü ngẽma tama Tupanaga ñnüẽchaũxũ rü na aixcüma inaxĩnüẽxũcèx. Rü ngẽmaãcü tá duũxũgũxũ ínamexẽẽ naxcèx ya Cori ya Cristu –ñanagürũ ga yema daxũcüãx. ¹⁸ Rü Zacaría rü yema daxũcüãxna naca, rü ñanagürũ: –¿Ñuxãcü tá nixĩ i ngẽma na naxããcüxũ i choxmèx? Erũ marũ chayaxũchi i chomax rü ngĩma rü ta marũ iya –ñanagürũ. ¹⁹ Rü Zacaría xũ nangãxũ ga yema daxũcüãx, rü ñanagürũ: –Choma nixĩ i Gabi i Tupanaãrũ puracũ chaxũxũ. Rü nüma núma choxũ namu na cumaã nüxũ na chixuxũcèx i ñãã ore i mexũ. ²⁰ –Natürũ ñuxma i cuma rü tama choxũ cuyaxõ i ngẽma ore i cumaã nüxũ chixuxũ. Rü ngẽmacèx i ñuxma rü tá cungega ñuxmatáta nabu i ngẽma cune. Natürũ ngẽma cumaã nüxũ chixuxũ, rü aixcüma tá ningu nagu i ngẽma ngunexũ i Tupana ixunetaxũ –ñanagürũ. ²¹ Rü yoxni ga duũxũgũ rü tupaucaarũ düxétüwa Zacaría xũ nananguxẽẽgũ. Rü nügüna nacagüe ga tacücèx na tama paxa yéma ínaxũxũxũ. ²² Rü yexguma Zacaría tupaucawa íxũxgu, rü taxucürüwa duũxũgũmaã nidexa, yerũ nangega. Rü nümagũ ga duũxũgũ rü nüxũ nicuèxãchitanũ ga tacüxũ na nadauxũ ga Zacaría ga tupaucaarũ aixepena. Rü Zacaría rü naxmẽxmaã duũxũgũxũ nüxũ nacuèxẽẽ ga tacü nüxũ na üpetũxũ, yerũ nangega. ²³ Rü yexguma Zacaría naguxẽẽgu ga na naxüãxũ ga Tupanaãrũ puracũ ga tupauca ga taxũnewa, rü wenaxãrũ

napatacèx nataegu. ²⁴ Rù yemawena rù Zacaría namèx ga Erichabé rù ixãxãcü. Rù ngĩpatagu irüxãũëcha, rù wüximẽëxpüx ga tauemacü taguma düxétüwa ixü. ²⁵ Rù ngĩxĩcatama ngĩgürügü: — Cori ya Tupana rù poraãcü choxü narüngüxëë. Rù ñuxma rù marü tãütáma chixri chauchiga nidexagü i duüxügü naxcèx na changexacüxü —ngĩgürügü.

Wüxi ga Tupanaãrù orearü ngeruü ga daxüçüãx nüxü nixu ga Ngechuchuarü buxchiga

²⁶ Rù 6 ga tauemacü marü ngĩxü mexgu ga Erichabé ga yema na naxãxãcüxü, rù Gariréaanewa yexmane ga ñãne ga Nacharétuwa Tupana nanamu ga norü orearü ngeruü ga Gabi. ²⁷ Rù ngĩxütawa naxü ga wüxi ga pacü ga taguma yatü ngĩmaã maüxcü. Rù María nixĩ ga ngĩëga. Rù ngĩma rù ixãtechaü namaã ga wüxi ga yatü ga Yúchegu ãëgacü. Rù nüma ga Yúche rù nuxcümaücü ga ãëxgacü ga Dabítanüxü nixĩ. ²⁸ Rù yema nachica ga María nawa yexmaxügu naxücu ga Gabi, rù ñanagürü ngĩxü: —Nuxmaë Pa Maríax. Tupana rù poraãcü cumaã nataãë. Rù Cori ya Tupana rù cuxütawa nangëxma, rù guxü i ngexügüarü yexera marü cuxü narüngüxëë —ñanagürü. ²⁹ Natürü yexguma María nüxü dèuxgu ga yema daxüçüãx ga Tupanaãrù orearü ngeruü, rù namaã ñbaixãchiãë ga yema norü ore ga ngĩmaã nüxü yaxuxü. Rù ngĩgüãëwa nagu irüxĩnü ga tüxcüü yemaãcü ngĩxü na namoxëxü. ³⁰ Rù yexguma ga Gabi rù ñanagürü ngĩxü: —Pa Maríax, tama name na cumuüxü, erü Tupana rù poraãcü cumaã nataãë. ³¹ —Rù ñuxma rù tá tauemacü

cuxũ inayarütaxu, rü tá cuxãxãcü, rü tá nayatü i cuxacü. Rü Ngechuchugu tá cunaxüéga. ³² — Rü nüma rü wüxi ya ãëxgacü ya taxüchicü tá nixĩ. Rü Tupana ya Taxüchicü Nane tá nixĩ i naega. Rü Cori ya Tupana rü tá nuxcümaücü ga ãëxgacü ga Dabírüũ ãëxgacüxũ nayaxĩxëẽ. ³³ — Rü nüma rü guxũgutáma Yudíugüarü ãëxgacü nixĩ. Rü tagutáma Ínanguxuchi na ãëxgacü na yĩxũ — ñanagürü. ³⁴ Rü yexguma ga María rü Gabina ica, rü ngĩgürügü: —¿Ñuxãcü tá nixĩ i ngëma na chaxãxãcüxũ, erü tauta chaxãte? —ngĩgürügü. ³⁵ Rü nüma ga Gabi rü ngĩxũ nangãxũ, rü ñanagürü: —Tupanaãe i Üünexũ tá cuxna nangu. Rü Tupana ya Tacüarü pora rü wüxi i caixanexürüũ tá cugu nayangaixema. Rü ngëmacèx ngëma õxchana i namaã cuxãxãcüxũ rü Tupanapëxewa mecüxüchi tá nixĩ, rü Tupana Nanemaã tá nanaxugü i duũxügü. ³⁶ —Rü cutanüxũ i Erichabé rü marü ixãxãcü woo marü yaguãxchirëx na yĩxũ. Rü woo ga duũxügü rü:

“Tagutáma ixãxãcü” ñanagürügü ngĩxũ, natürü i ñuxma rü marü 6 ya tauemacü ngĩxũ name na marü naxãxãcüxũ. ³⁷ —Erü Tupanaãxũ rü taxuüma naguxcha —ñanagürü. ³⁸ Rü yexguma ga María rü ngĩgürügü: —Chorü Cori ya Tupanaärü duũxũ chixĩ i chomax. Rü marü name i chomaã nanaxü i ngëma chomaã nüxũ quixuxũácüma —ngĩgürügü. Rü yexguma ngĩxna ínixü ga yema Tupanaärü orearü ngeruũ ga daxüçüãx ga Gabi.

María rü Erichabéxütagu inaxüãne

³⁹ Rü yexgumaücüü ga María rü paxama nawa ixü ga guma ñãne ga Zacaríapata nawa yexmane

ga Yudéaaneärü dauxchitawa. ⁴⁰ Rü Zacaríapatawa ingu, rü iyaxücu, rü Erichabéxü irümoxê. ⁴¹ Rü yexguma Erichabé nüxü ñnügu ga Maríaarü moxê, rü ngîrû õxchana ga ngîânüwa yexmaxü rü nixîãxcüü. Rü Tupanaãê ga Üünexü rü Erichabéna nangu. ⁴² Rü yexguma ga Erichabé rü tagaãcü Mariaxü ngîgürügü: –Guxü i ngexügüarü yexera Tupana cuxü narüngüxêê. Rü ngêxgumarüü ta cunexü narüngüxêê. ⁴³ –¿Tacuwa chame na nuã chauxütagu cunaxüãnexü? Pa Chorü Cori Naëx. ⁴⁴ –Erü ngêxguma nüxü chaxînügu i curü moxê, rü chauxacü i chauanüwa ngêxmaxü rü norü taãémaã nixîãxcüü. ⁴⁵ –Cuma rü cutaãê erü nüxü cuyaxõ i norü ore ya Tupana. Rü ngêmacèx Tupana tá nayanguxêê i ngêma ore i cumaã nüxü yaxuxü –ngîgürügü ga Erichabé. ⁴⁶ Rü yexguma ga María rü ngîgürügü: –Choma rü chauãewa poraãcü Tupanaxü chicuèxüü. ⁴⁷ –Rü chorü Cori ya chorü Maxêeruümaã chataãëxüchi. ⁴⁸ –Rü woo wüxi i Tupanaärü duüxü i ngearü dîëruãxê chixî, natürü Tupana chaugu narüxînü. Rü ñuxmaücüü i duüxügü rü taãëxcümaã guxügutáma choxü naxugüe. ⁴⁹ –Erü Tupana ya Poracü rü taxü i mexü chauxcèx naxü. Rü naxüüne i naega ya Tupana. ⁵⁰ –Rü nüma ya Tupana rü guxügutáma nüxü tangechaütümüügü ya guxáma ya yíxema aixcüma nüxü muüëxê. ⁵¹ –Rü guxü ga norü poramaã tüxü narüyexera ga guxema tügütama icuèxüügüxe. ⁵² –Rü marü Ínanawoxü ga yema ãëxgacügü ga nügü icuèxüügüxü. Natürü guxema duüxëgü ga tama tügü icuèxüügüxe, rü poraãcü tüxü narüngüxêê. ⁵³ –Rü guxema tüxü nataxüxe,

rü muxüma tüxna naxã. Natürü guxema muãrü dñeruãxgüxe rü taxuüma tüxna naxããcüma tüxü ínimugü. ⁵⁴—Rü poraãcü nüxü narüngüxëë ga norü duüxügü ga Yudíugü. Rü tama nüxü inarüngüma na nüxü ingechaütümüügüxü, yexgumarüü ga nuxcümaügüxü ga tatanüxümaã na inaxunetaxü. ⁵⁵—Yerü yemaãcü inaxuneta namaã ga tórü oxi ga Abráü rü namaã ga tatanüxügü na guxügutáma tüxü nangüxëëxü —ngígürügü ga María. ⁵⁶ Rü tomaëxpüx ga tauemacü Erichabéxütagu irüxãüx ga María. Rü ñuxüchi ngĩpatacèx itaegu.

Cuáü ga baiüxëëruüãrü buxchiga

⁵⁷ Rü nawa nangu ga ngunexü ga na naxíraxacüxü ga Erichabé. Rü nayatü ga ngixãcü. ⁵⁸ Rü yexguma nüxü nacüëxgügu na ñuxãcü Tupana ngímaã mecümaxü, rü ngírü ngaicamagu pegüxü ga duüxügü rü ngítanüxügü rü ngixü ínayadaugü, rü ngixü narümoëgü rü ngixü nayataãëgüxëë. ⁵⁹ Rü 8 ga ngunexüguwena rü ínayawiechëxmüpëxechiraügü ga guma ngíne. Rü nanatü ga Zacaríagu nanaxüëgagüchaü ga duüxügü. ⁶⁰ Natürü naë ga Erichabé rü tama inaxwëxe. Rü ngígürügü: —Narümemae nixí i Cuáügu tanaxüëga —ngígürügü. ⁶¹ Rü duüxügü rü ñanagürügü ngixü: —¿Tüxcüü cunaxwëxe i ngëma naëga? Erü cutanüxütanüwa rü tataxuma ya texé ya ngëmagu äegaxe —ñanagürügü. ⁶² Rü yexguma ga duüxügü rü naxmëxwa nanatü ga Zacaríana nacagüe ga tacü rü naëgagu tá na naxüëgaãxü. ⁶³ Rü yexguma ga Zacarí rü poperaxü naxuneta na yexma na naxümatüãxücèx ga naëga. Rü yexma nanaxümatü, rü ñanagürü:

“Cuáŭ tá nixĩ i naega”, ñanagürü ga namatü. Rü guxüma ga duŭxügü rü nabaixãchiãëgü ga yexguma yema naegaxü nadaugügu. ⁶⁴ Rü yexgumatama wenaxârü nidexa ga Zacaríá. Rü inanaxügü ga Tupanaxü na yacuèxüüxü. ⁶⁵ Rü yemacèx guxüma ga yema duŭxügü ga norü ngaicamagu âpatagüxü rü poraãcü nabaixãchiãëgü. Rü guxüwama ga yema naãnewa ga Yudéaanewa rü duŭxügü nüxü nixuchigagü ga yema ngupetüxü. ⁶⁶ Rü guxüma ga nüxü cuáchigagüxü ga yema ngupetüxü, rü nügüãxëwa nagu narüxĩnüëëcha, rü ñanagürügü: —¿Tãcü tá nixĩ i ngëma buxü? Erü Tupana rü aixcüma naxütawa nangëxma —ñanagürügü.

Zacaríá rü Tupanaxü nicuèxüü

⁶⁷ Rü nanatü ga Zacaríana nangu ga Tupanaãë i Üünexü. Rü nüxü nixu ga yema ore ga Tupana namaã nüxü ixuxü. ⁶⁸ Rü ñanagürü: —Name nixĩ i nüxü ticuèxüügü ya tórü Cori ga nuxcümaücü ga tórü oxí ga Iraéarü Tupana. Erü núma tatanüwa nangu na tüxü yamaxëxëëxüçèx i yixema i norü duŭxügü na ixígüxü. ⁶⁹ —Rü ngëmacèx tüxna nanamu ya wüxi ya poracü ya tórü maxëxëëruü ga nuxcümaücü ga norü duŭxü ga Dabítanüxüwa ne ücü. ⁷⁰ —Rü yemaãcü Tupana tamaã inaxuneta nawa ga yema nuxcümaügüxü ga norü orearü uruügü ga üünegüxü. ⁷¹ —Rü yema orearü uruügüwa nüxü nixu rü tá tüxü ínangüxüxëë naxmëxwa i tórü uwanügü rü guxüma i ngema duŭxügü i taxchi aiexü. ⁷² —Rü nuxcümaügüxe ga tórü oxigümaã nüxü nixu na nüxü tangechaütümüügüxü rü tagutáma nüxü

iyanangümaxü ga yema tümamaã inaxunetaxü.
⁷³⁻⁷⁵ —Rü yemaãcü ga Tupana rü nuxcümaücü
 ga tórü oxi ga Abráũmaã inaxuneta. Rü namaã
 nüxü nixu rü tá tüxü ínanguxüxëẽ nüxna i tórü
 uwanügü na tama imuüẽãcüma naxüxücèx i
 Tupanaãrü puracü rü aixcüma mecü na ixīgüxü
 napëxewa i guxü i tórü maxüwa i wüxichigü
 i ngunexügu —ñanagürü ga Zacarí. ⁷⁶ Rü
 ñanagürü ta: —Cumax, Pa Chaunex, rü Tupana
 ya Taxüchicüarü orearü uruũmaã tá cuxü naxugü.
 Erü cuma rü tá Corixüpa yoxni duüxügümaã
 nüxü quixu i nachiga ya Cori. ⁷⁷ —Cuma rü
 Coriarü duüxügüxü tá nüxü cucuèxëẽ na Tupana
 tá nüxü nüxü ngechaüxü i norü pecadugü na
 ngẽmaãcü nayauxgüãxücèx i maxü i taguma
 güxü. ⁷⁸⁻⁷⁹ —Erü nüxü tangechaütümüügü ya
 Tupana ya poraãcü tüxü ngechaücü. Rü ngẽmacèx
 daxügüxü i naãnewa taxcèx ne nanamu i ñoma
 i naãneãrü ngóonexëẽruü i ngexwacaxüxü na
 nangóonetanüxëẽãxücèx i ngẽma duüxügü ga
 noxri guxüguma norü chixexügagu ãücümaxüwa
 yexmagüxü. Rü nüma tá tüxü narüngüxëẽ na
 Tupanamaã rüngüxmüèxücèx —ñanagürü ga
 Zacarí. ⁸⁰ Rü yema buxü rü niyachigü rü
 wüxichigü ga ngunexügu yexeraãcü Tupanaxü
 nicuáchigü. Rü dauxchita ga ngextá taxúema
 íãpataxüwa nayexma ñuxmata yema ngunexüwa
 nangu ga na Yudíugüxü nügü nacuèxëẽxü.

2

Ngechucharü buxchiga
(Mt 1.18-25)

¹ Rū yexguma Agutu ãëxgacü ga tacü ixĩxgu ga Dumawa, rü nanaxunagü ga na yaxugüãxü ga guxüma ga duüxügü ga guxü ga naãnewa. ² Rū yema nüxĩraüxü ga duüxügüarü ugüchiga, rü nanaxü ga yexguma Quirinu ãëxgacü ixĩxgu ga Chĩriaarü naãnewa. ³ Rū guxüma ga duüxügü rü wüxichigü norü ããne ga nagu nabuxünewa nixüchigü ga yéma na yaxugüãxüçèx. ⁴ Rū yemacèx ga Yúche rü Gariréaanewa yexmane ga ããne ga Nacharétuwa ínaxüxü, rü Yudéaarü naãnewa yexmane ga ããne ga Beréüwa naxü. Rū guma nixĩ ga ããne ga nuxcümaücü ga ãëxgacü ga Dabí nagu buxüne. Rū yemacèx nixĩ ga Yúche ga yéma naxüxü, yerü Dabítanüxü nixĩ ga nümax. ⁵ Rū Beréüwa naxü ga Yúche na yaxugüxüçèx wüxigu ngĩmaã ga María ga ngĩmaã naxãmèxchaücü. Natürü ga María rü itacharaü ga na naxãxãcüxü. ⁶ Rū yexguma Beréüwa nayexmagüyane, ngĩxna nangu ga ngĩrü ngunexü ga na naxĩraxacüxü ga María. ⁷ Rū yexma nabu ga nüxĩraücü ga ngĩne. Rū naxchápenüümaã inanuque. Rū wüxi ga wocaarü chibüchicagumare inacanagüxëë, yerü marü guxüma nixããcu ga ucapu nawa ga guma pegüpataü.

Tupanaãrü orearü ngeruü ga daxüçüãx rü carnerugüarü dauruüçèx nangox

⁸ Rū Beréüãrü ngaicamana nayexmagü ga ñuxre ga carnerugüarü dauruügü ga chütacü nachitaüwa norü carnerugüna ídaugüxü. ⁹ Rū ngürüãchi yema carnerugüarü dauruügüçèx nangox ga wüxi ga orearü ngeruü ga daxüçüãx. Rū Cori ya Tupanaãrü üüne rü nawa nayexma

rü yemacèx poraãcü nangóone. Rü yema carnerugüarü dauruxüğü rü poraãcü namuüê. ¹⁰ Natürü yema orearü ngeruü ga daxüçüãx, rü ñanagürü nüxü: —¡Tãxü i pemuüêxü! erü pexcèx nuã chanange i wüxi i ore i mexêchixü i guxü i duüxüğüarü taãêxêëruü tá ixixü. ¹¹ —Erü ñuxma rü Beréügu nabu ya perü maxêxêëruü. Rü nüma rü Cori ya Cristu nixi. ¹² —Rü ñaã tá nixi i perü cuèxruü. Rü tá nüxü ipeyangau i wüxi i õxhana i naxchápenüümaã nuquexü rü wocaarü chibüchicagu caxü —ñanagürü. ¹³ Rü yexgumatama ngürüãchi yema daxüçüãx ga orearü ngeruüxütawa nangox ga muxüma ga togü ga daxüçüãx ga orearü ngeruüğü. Rü Tupanaxü nicuèxüüğü, rü ñanagürüğü: ¹⁴ —Rü ñuxma rü Tupanaxü ínicuèxüüğü rü ínataãëğü i daxüguxü i naãnewa. Rü pema i ñoma i naãnecüãx i Tupana pemaã taãëgüe, rü name nixi i pegümaã perüngüxmüê —ñanagürüğü. ¹⁵ Rü yexguma daxüwa naxixguwena ga yema orearü ngeruüğü rü yema carnerugüarü dauruüğü rü nügümaã ñanagürüğü: —¡Ngixã ítayadau i Beréüwa i ngêma ngupetüxü i Cori ya Tupana tamaã nüxü ixuxü nawa i norü orearü ngeruüğü! —ñanagürüğü. ¹⁶ Rü paxa inaxiãchi, rü yéma naxi. Rü yexma inayangaugü ga Yúche rü María rü guma bucü ga wocaarü chibüchicagu cacü. ¹⁷ Rü yexguma yema bucüxü nadaugügu ga yema carnerugüarü dauruüğü, rü duüxügümaã nüxü nixugüe ga yema ore ga Tupanaärü orearü ngeruü ga daxüçüãx namaã nüxü ixuxü ga guma bucüchiga. ¹⁸ Rü guxüma ga duüxüğü ga nüxü ñnüêxü ga

yema carnerugüarü dauruügüarü ore rü namaã nabaixãchiãëgü. ¹⁹ Natürü ga María rü inayaxu ga guxüma ga yema ngupetüxü rü ngiãëgu namaã inguxü rü nagu irüxĩnüëcha. ²⁰ Rü nawoegu ga yema carnerugüarü dauruügü. Rü taãëãcüma Tupanaxü nicuëxüügü naxcèx ga guxüma ga yema nüxü naxĩnüëxü rü nüxü nadaugüxü yerü aixcüma yema orearü ngeruü ga daxüçüãx namaã nüxü ixuxüãcüma nangupetü.

Bücü ga Ngechuchu rü tupauca ga taxünewa nanagagü

²¹ Rü yexguma 8 ga ngunexü nüxü yexmagu ga na nabuxü ga õxchana, rü İnanawiechëxmüpëxechiraügü. Rü Ngechuchugu nanaxüëgagü. Rü yematama nixĩ ga naega ga daxüçüãx ga Tupanaârü orearü ngeruü Maríamaã nüxü ixuxü ga tauta namaã naxããcügu. ²² Rü yexguma marü yanguxgu ga yema ngunexü na tupauca ga taxünewa Tupanapëxewa na nügü yamexëëgüxü rü yéma naxĩ na yemaãcü Tupanapëxewa yanguxëëgüãxüçèx ga yema Moïchéarü mugü nüxü ixuxürüü. Rü Yerucharéüwa ga tupauca ga taxünewa nanagagü ga guma bucü na Tupanana namugüãxüçèx. ²³ Rü yemaãcü nanaxügü yerü Tupanaârü mugüwa naxümatü, rü ñanagürü:

“Ngëxguma wüxi i nge rü nayatügu i nüxĩraüxü i ngĩxãcü, rü name i Cori ya Tupanana inamu”,
ñanagürü. ²⁴ Rü yéma naxĩ rü yéma nanagagü ga taxre ga muxtucugü ga yexwacèx yaexü, na Tupanacèx nadaiãxüçèx ga paigü ga tupaucawa,

yerü yema ñanagürü ga Tupanaârü mugüwa.
²⁵⁻²⁶ Rû yexgumaücüü Yerucharéügu naxáchiü
ga wüxi ga yatü ga Chimeügu äegacü. Rû wüxi
ga yatü ga mecümacü nixĩ ga nümax, rû aixcüma
Tupanaxü ngechaücü nixĩ. Rû nüma rû guxüguma
Ínananguxêê na ñuxguacü tá Ínanguxü ya Yudíugüarü
nguxüxêêruü ya Cristu. Rû Tupanaâe i Üünexü rû
Chimeüxütawa nayexma, rû nüxü nüxü nacuèxêê
na tãütáma nayuxü ega tama nüxü nadauxiragu
ya Cristu ya Cori ya Tupana núma namucü.
²⁷ Rû yema ngunexügu rû tupauca ga taxünewa
Chimeüxü naxüxêê ga Tupanaâe i Üünexü. Rû
yéma nayexma ga Chimeü ga yexguma Yúche
rû María tupaucawa nagagügu ga guma bucü
ga Ngechuchu na Tupanana namugüãxüçèx
na yemaäcü yanguxêêgüãxüçèx ga Moíchéarü
mu. ²⁸ Rû Ngechuchuxü naganagü ga Chimeü.
Rû Tupanaxü nicuèxüü, rû ñanagürü: ²⁹ —Pa
Corix, ñuxma rû marü name na chayuxü, erü
marü cuyanguxêê ga yema chomaã icuxunetaxü.
³⁰⁻³¹ —Rû chauxetümaãxüchi nüxü chadau ya
daa Maxêêêruü ya guxü i duüxügüçèx núma
cunamucü. ³² —Rû nüma nixĩ i ngóonexêêruü
naxçèx i guxüma i duüxügü i tama Yudíugü
ixígüxü. Rû ñaã õxchanagagu rû togü i duüxügü
tá nüxü nicuèxüügü i curü duüxügü i Yudíugü —
ñanagürü. ³³ Rû Yúche rû María rû nabaixáchiãêgü
namaã ga Chimeüârü ore ga ñuxäcü guma
õxchanachigamaã na yadexaxü. ³⁴ Rû yexguma
ga Chimeü rû Tupanana naca na meã nüxü
nangupetügüxüçèx ga Yúche rû María rû guma
õxchana. Rû ñanagürü ngixü ga María ga

Ngechuchu naē: –Düçèx, daa õxchana rü tá nanamaxēxēē i muxŭma i Yudiŭgü, natürü ngēma tama nüxŭ yaxõgüchaŭxŭ rü tá inayarütauxe. Rü nüma rü wüxi i cuèxruŭ tá nixĩ i duŭxŭgücèx, rü muxŭma tá nüxŭ naxoe. ³⁵ –Rü ngēmaäcŭ tá nanangoxēēāma i guxŭma i naāewa nagu naxĩnüèxŭ i muxŭma i duŭxŭgü. Rü guxŭma i ngēma tá ñaā õxchanaxŭ ngupetüxŭ rü ñoma wüxi i cüxchi i curü maxŭnewa yarüwáxŭrüŭ tá cuxŭ nangux, Pa Maríax –ñanagürü. ³⁶ Rü yéma ta iyexma ga wüxi ga ngecü ga Tupanaärü orexŭ ixucü. Rü Ana nixĩ ga ngíega. Rü Panuexäcŭ iyixĩ, rü Ácherutanüxŭ iyixĩ. Rü marü yaguäxŭchi iyixĩ. Rü yexguma napaxŭchigutama ixāte. Natürü 7 ga taunecü- guxicatama ngítemaā iyarüxŭüxŭ, yerü nayu ga ngíte. ³⁷ Rü yemaäcŭ wüxi ga yutecü ga yaguäxŭchi iyixĩ, yerü 84 nixĩ ga ngírü taunecü. Rü taguma tupauca ga taxŭnewa íixŭxŭ. Rü guxŭguma ngunecü rü chütacü rü naxaureäcŭma iyumüxēēcha. Rü yemaäcŭ Tupanaxŭ iyacuèxŭŭ rü inataxēē. ³⁸ Rü yexgumatama Chimeŭ íidexayane, rü yéma ingu ga Ana. Rü Tupanana moxē ixā. Rü iinaxŭgü ga õxchana ga Ngechuchuchiga na yadexaxŭ napèxewa ga guxŭma ga yema Yudiŭgü ga Yerucharéüçŭäx ga Cristuxŭ ínanguxēēgŭxŭ na norü nguxuchixēēruŭ yíixŭcèx.

Ĩane ga Nacharétucèx nawoegu

³⁹ Rü yexguma marü yanguxēēgüāguwena ga guxŭma ga yema Tupanaärü mugü nüxŭ ixuxŭ, rü Yúche rü María rü naxcèx nawoegu ga norü ĩane ga Nacharétu ga Gariréaanewa yexmane. ⁴⁰ Rü guma

bucü rü niyachigü, rü yexeraãcü niporachigü, rü yexeraãcü nüxü nicuáchigü. Rü Tupana rü poraãcü nüxü narüngüxê.

Bucü ga Ngechuchu rü tupauca ga taxûnewa naxo

⁴¹ Nanatü rü naê rü gucü ga taunecügu Yerucharéüwa taxîxü naxcêx ga Üpetüchigaarü peta. ⁴² Rü yexguma Ngechuchu 12 ga taunecü nüxü yexmagu, rü Yerucharéüwa taxî namaã ga nanatü rü naê, yerü yema nixî ga Yudiügücüma naxcêx ga Üpetüchigaarü peta. ⁴³ Rü yexguma yagúechigagu ga Üpetüchigaarü peta, rü tümachiücêx tawoegu ga nanatü rü naê. Natürü ga Ngechuchu rü tümaêchita tüxna Yerucharéügu narüxãüx. ⁴⁴ Rü tüma nüxü tacuêxgügu rü yema muxü ga duüxügü ga tümaweama ixîxütanüxütanügu naxã ga Ngechuchu. Rü yemaãcü marü itaxî ga wüxi ga ngunexü. Natürü yexguma naxcêx tadaugügu tümatanüxütanügu rü yema tüxü cuêxgüxütanügu rü tama nüxü itayangaugü. ⁴⁵ Rü yemacêx wenaxãrü Yerucharéücêx tawoegu na yexma naxcêx tayadaugüxücêx. ⁴⁶ Rü tomaêxpüx ga ngunexüguwena Ngechuchuxü itayangaugü ga tupauca ga taxûnegu. Rü yéma narüto natanüwa ga yema ngúexêëruügü ga Tupanaarü mugüwa nguxêëtaegüxü, rü inarüxînü ga norü nguxêëtae, rü nüxna nicachigü. ⁴⁷ Rü guxüma ga yema duüxügü ga Ngechuchuxü inüêxü, rü naḅaixãchiãëgü na ñuxãcü nüxü nacuêxüchixü rü meãma nangãxüãxü. ⁴⁸ Rü yexguma nanatü rü naê nüxü daugügu rü taḅaixãchiãëgü. Rü naê

rü ñatarügü nüxü: –Pa Chaunex, ¿tüxcüü tomaã ngexü cuwagü? Cunatü rü choma rü poraãcü cuxcèx taxoegaãẽãcüma cuxcèx tadaugüecha –ñatarügü. ⁴⁹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü: –¿Tüxcüü chaucèx pedaugü? ¿Tama êxna nüxü pecuèx na woetama Chaunatüchiüwa tá changẽxmaxü? –ñanagürü. ⁵⁰ Natürü ga tümagü rü tama nüxü tacuèxgüéga ga yema tümamaã nüxü yaxuxü. ⁵¹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü tümawe nataegu ga Nacharétuwa. Rü guxüguma meã tümaga naxĩnüecha. Rü naẽ ga María rü ngĩãewa nagu irüxĩnüecha ga guxüma ga yema ngupetüxü. ⁵² Rü niyachigü ga Ngechuchu, rü yexeraãcü nüxü nicuáchigü. Rü Tupana rü namaã nataãẽ, rü guxüma ga duüxügü rü ta namaã nataãẽgü.

3

Cuáü ga baiüxẽeruü nüxü nixu ga Tupanaarü ore ga dauxchitawa ga ngextá taxúema íxãpataxüwa (Mt 3.1-12; Mr 1.1-8; Cu 1.19-28)

¹ Rü yexguma Tibériu 15 ga taunecü Dumaarü ãẽxgacü yixĩxgu, rü yexguma nixĩ ga Põüchiu Piratu rü Yudéaaneärü ãẽxgacü yĩxü, rü Erode rü Gariréaaneärü ãẽxgacü yĩxü, rü naẽneẽ ga Piripi rü Itúreaane rü Traconíteaneärü ãẽxgacü yĩxü, rü Lichániã rü Abiríniããneärü ãẽxgacü yĩxü. ² Rü yexguma ga Aná rü Caipá rü paigüeru nixĩgü. Rü yexguma nixĩ ga Zacaríã nane ga Cuáümaã yadexaxü ga Tupana ga dauxchitawa ga ngextá taxúema íxãpataxüwa. ³ Rü guxüma ga yema nachicagü ga Yudáücutüarü ngaicamana yexmagüxügu nixügüchigü ga Cuáü. Rü duüxügümaã

nüxü nixuchigü na nüxü naxoexüçèx ga nacümagü ga chixexü rü ínabaiüxüçèx na yemaãcü Tupana nüxü nüxü rüngümaxüçèx ga norü pecadugü. ⁴ Rü guma nuxcümaücü ga Ichaxía ga Tupanaârü ore-arü uruü naxümatüxürüü nixí ga nangupetüxü. Yerü duüxügüarü maxüârü mexëẽchigaxü nixu ga yexguma ñaxgu:

“Ngëma nachica i ngextá taxúema íxãpataxüwa rü tá nangëxma i wüxi i duüxü i ngëma tagaãcüma ñaxü: ‘¡Pegü pemexëẽ naxcèx ya Cori! ¡Rü naxcèx ipeyanawëxãchixëẽ i perü maxü!’ ⁵ Rü guxãârü maxü rü tá inayarüwëxãchi ñoma wüxi i ngatexü rügütaxürüü na iyawéxüçèx i nama. Rü guxãma ya yíxema togüétüwa tügü ngëxmaxëẽgüxe rü tá ítarüxí ñoma wüxi ya mëxpúne rü wüxi i ngüchitaeru idoxochixëẽxürüü. Rü guxüma i nacüma i wüxü rü tá inayarüwëxãchigü. Rü ngëma duüxügüarü maxüwa tama mexü rü tá nayamexëẽgü. ⁶ Rü guxüma i duüxügü rü tá nüxü nadaugü ya yima Maxëxëëruü ya Tupana núma namücü”,

ñanagürü ga Ichaxía ümatüxü ga ore. ⁷ Rü yexguma Cuáüxütawa naxíxgu ga duüxügü na ínabaiüxëẽaxüçèx, rü nüma ga Cuáü rü ñanagürüama nüxü: —Pa Áxtapearü Duüxügüx ¿Rü ñuxãcü nagu perüxínüe na naxchaxwa pibuxmüxü i ngema poxcu i marü ingaicamaxü ega tama nüxü perüxoegu i pecüma i chixexü? ⁸ —¡Rü meã pemaxë na ngëmaãcü guxüma i duüxügü nüxü daugüxüçèx na aixcüma marü

nüxü perüxoexü i pecüma i chixexü! Rū tama name i ñaperügügü:

“Tãütáma Tupana toxü napoxcue, erü Abráütanüxü tixīgü” ñaperügügü. Erü tama ngēmacèx nixī ya Tupana i duüxügüxü nayaxuxü. Rū pemaã nüxü chixu rü ngëxguma Tupana naxwèxegu rü tama nüxü naguxcha na daa nutawa Abráütanüxü nanguxüxëxü. ⁹ — Tupanaârü yuema rü marü ímemare na yadaxüãxücèx i ngēma nanetügü i tama mexü. Rū guxüma i nanetügü i chixearü õõxü rü tá nadaxü, rü ñuxüchi üxüwa tá ínagu —ñanagürü ga Cuáü. ¹⁰ Rū yexguma ga duüxügü rü Cuáüna nacagü, rü ñanagürügü: —¿Tacü ëxna nixī i mexü na tanaxüxü? —ñanagürügü. ¹¹ Rū Cuáü rü nanangãxü rü ñanagürü: —Texé ya taxrearü gáuxüchiruãxë rü name nixī i texé ya tüxü nataxúxena tanaxã. Rū texé ya õnaãxë rü name nixī i texé ya ngearü õnaãxëmaã tangau i tumaârü õna —ñanagürü. ¹² Rū Cuáüxütawa naxī ta ga ñuxre ga yatügü ga Dumaârü âëxgacücèx dīeru ngīxü ideetanüxü. Rū nanaxwèxegü ga Cuáü na ínabaiüxëxü. Rū Cuáüna nacagü, rü ñanagürügü: —Pa Ngúexëëruüx, ¿Tacü nixī i mexü na tanaxüxü i tomax? —ñanagürügü. ¹³ Rū Cuáü rü ñanagürü nüxü: —Tama name i âëxgacü pemaã nüxü ixuxüârü yexera penayauxgü i dīeru i duüxügüxütawa —ñanagürü. ¹⁴ Rū ñuxre ga churaragü rü ta Cuáüna nacagüe, rü ñanagürügü: —¿Toma rü tacü nixī i mexü na tanaxüxü? —ñanagürügü. Rū nanangãxü ga Cuáü rü ñanagürü: —Tama name i texéxü

pexãxũneãcũma tũmaãrũ ngẽmaxũgũ pepuxũ. Rũ
 tama name i tacũ rũ doraxũ tũmachigaxũ pixu na
 ngẽmaãcũ tũmaãrũ ngẽmaxũgũ pepuxũxũcèx.
 Rũ name nixĩ i ngẽma dĩeru i ãẽxgacũ pexũ
 ngĩmaã naxũtanũcũmaãtama petaãẽgũ rũ tama
 yexeracũcèx ípeca —ñanagũrũ. ¹⁵ Rũ yexguma
 ga duũxũgũ rũ poraãcũ ínananguxẽẽgũ na paxa
 ínanguxũ ga Tupana Nane ga Cristu. Rũ nagu
 narũxĩnũe ga na bexmana Cuáũ rũ Cristu yĩxũ.
¹⁶ Natũrũ ga Cuáũ rũ guxãxũ ñanagũrũ: —
 Aixcũma i choma rũ dexáwamare pexũ íchabaiũxẽẽ,
 natũrũ tá ínangu i to i Tupanaãrũ orearũ uruũ,
 rũ nũma tá pexna nananguxẽẽ i Tupanaãẽ i
 Üünexũ wũxi i üxüemarũũ. Erũ nũma rũ poraãcũ
 choxũ narũyexera na ãẽxgacũ yĩxũ. Rũ choma
 rũ napẽxewa rũ taxuwama chame rũ bai i
 norũ chapatucunũãrũ wẽgũwa chame. ¹⁷ —Rũ
 nũma rũ marũ ínamemare na ñoma i naãnewa
 yadexechiãxũcèx i norũ duũxũgũ ñoma wũxi ya
 yatũ trigu naãtũna idexechixũrũũ. Rũ ngẽmaãcũ
 tá nayadexechi i ngẽma noxrũ ixĩgũxũ na naxũ-
 tawa nangẽxmagũxũcèx, natũrũ ngẽma tama
 noxrũ ixĩgũxũ, rũ tá ínanagu nawa ya yima üxü
 ya taguma ixoxũne —ñanagũrũ. ¹⁸ Rũ yema
 oremaã rũ muxũma ga to ga ucuxẽgũmaã, rũ
 Cuáũ duũxũgũmaã nũxũ nixu ga ore ga mexũ
 ga Ngechuchuchiga. ¹⁹ Rũ Cuáũ rũ ãẽxgacũ ga
 Erodexũ nanga, yerũ ngĩmaã naxãmèx ga Erodía
 ga naẽneẽ ga Piripi namèx. Rũ nananga ta naxcèx
 ga yema togũ ga chixexũ ga naxũxũ. ²⁰ Natũrũ ga
 Erode rũ tama Cuáũga naxĩnũ. Rũ yexeraxũ ga
 chixexũ naxü, yerũ poxcupataũwa Cuáũxũ namu.

Ngechuchuarü baiechiga
(Mt 3.13-17; Mr 1.9-11)

21 Rû yexguma taxûta napoxcugu ga Cuáũ, rû guxũ ga duũxũgũxũ ínabaiũxêẽxyane, rû yexguma ta nixĩ ga Ngechuchuxũ ínabaiexẽẽxũ. Rû yexguma Ngechuchu íyumüxẽyane rû ningena ga daxũguxũ ga naãne. 22 Rû Tupanaãẽ i Üünexũ rû wüxi ga muxtucurũ inanago rû Ngechuchuna nangu. Rû daxũwa inanaxũ ga wüxi ga naga ga ñaxũ: —Cuma nixĩ, Pa Chaunex, i cuxũ changechaũxũchixũ rû cumaã chataãẽxũ —ñaxũ.

Ngechuchu ya Cristu natanüwa ngóxũ ga duũxũgũchiga
(Mt 1.1-17)

23 Ngechuchu rû 30 ga taunecü nüxũ nayexma ga yexguma ínaxũgũãgu na guxũwama duũxũgũmaã nüxũ yaxuxũ ga Tupanaarü Ore. Rû duũxũgũ nagu narũxĩnüẽ rû Yúche nane nixĩ ga nümax.

Rû Yúche rû Erí nane nixĩ.

24 Rû Erí rû Matáx nane nixĩ.

Rû Matáx rû Lebí nane nixĩ.

Rû Lebí rû Merequí nane nixĩ.

Rû Merequí rû Yana nane nixĩ.

Rû Yana rû Yúche nane nixĩ.

25 Rû Yúche rû Matatía nane nixĩ.

Rû Matatía rû Amó nane nixĩ.

Rû Amó rû Naũũ nane nixĩ.

Rû Naũũ rû Echi nane nixĩ.

Rû Echi rû Nagaí nane nixĩ.

26 Rû Nagaí rû Maãx nane nixĩ.

Rû Maãx rû Matatía nane nixĩ.

Rû Matatía rû Chemeĩ nane nixĩ.

Rû Chemeĩ rû Yuchéx nane nixĩ.

- Rü Yuchéx rü Yudá nane nixĩ.
 27 Rü Yudá rü Yuanáũ nane nixĩ.
 Rü Yuanáũ rü Récha nane nixĩ.
 Rü Récha rü Chorobabé nane nixĩ.
 Rü Chorobabé rü Charatía nane nixĩ.
 Rü Charatía rü Nerí nane nixĩ.
 28 Rü Nerí rü Merequí nane nixĩ.
 Rü Merequí rü Adí nane nixĩ.
 Rü Adí rü Cocháũ nane nixĩ.
 Rü Cocháũ rü Elmadáũ nane nixĩ.
 Rü Elmadáũ rü Erú nane nixĩ.
 29 Rü Erú rü Yochué nane nixĩ.
 Rü Yochué rü Erieché nane nixĩ.
 Rü Erieché rü Yoriũ nane nixĩ.
 Rü Yoriũ rü Matáx nane nixĩ.
 Rü Matáx rü Lebí nane nixĩ.
 30 Rü Lebí rü Chimeũũ nane nixĩ.
 Rü Chimeũũ rü Yudá nane nixĩ.
 Rü Yudá rü Yúche nane nixĩ.
 Rü Yúche rü Yonáũ nane nixĩ.
 Rü Yonáũ rü Eriaquíũ nane nixĩ.
 31 Rü Eriaquíũ rü Meréa nane nixĩ.
 Rü Meréa rü Ména nane nixĩ.
 Rü Ména rü Matáta nane nixĩ.
 Rü Matáta rü Natáũ nane nixĩ.
 Rü Natáũ rü Dabí nane nixĩ.
 32 Rü Dabí rü Ichaxí nane nixĩ.
 Rü Ichaxí rü Obé nane nixĩ.
 Rü Obé rü Boó nane nixĩ.
 Rü Boó rü Cháru nane nixĩ.
 Rü Cháru rü Nachóũ nane nixĩ.
 33 Rü Nachóũ rü Aminadá nane nixĩ.
 Rü Aminadá rü Admíũ nane nixĩ.
 Rü Admíũ rü Arni nane nixĩ.
 Rü Arni rü Esróũ nane nixĩ.
 Rü Esróũ rü Fare nane nixĩ.
 Rü Fare rü Yudá nane nixĩ.
 34 Rü Yudá rü Acóbu nane nixĩ.

- Rü Acóbu rü Ichaá nane nixĩ.
 Rü Ichaá rü Abraú nane nixĩ.
 Rü Abraú rü Taré nane nixĩ.
 Rü Taré rü Nacúx nane nixĩ.
 35 Rü Nacúx rü Cherúx nane nixĩ.
 Rü Cherúx rü Ragáu nane nixĩ.
 Rü Ragáu rü Peréx nane nixĩ.
 Rü Peréx rü Ebéx nane nixĩ.
 Rü Ebéx rü Cháru nane nixĩ.
 36 Rü Cháru rü Caináũ nane nixĩ.
 Rü Caináũ rü Arpacháx nane nixĩ.
 Rü Arpachá rü Chéũ nane nixĩ.
 Rü Chéũ rü Noe nane nixĩ.
 Noe rü Laméx nane nixĩ.
 37 Rü Laméx rü Matucharéũ nane nixĩ.
 Rü Matucharéũ rü Enóx nane nixĩ.
 Rü Enóx rü Yaréx nane nixĩ.
 Rü Yaréx rü Maararéx nane nixĩ.
 Rü Maararéx rü Caináũ nane nixĩ.
 38 Rü Caináũ rü Enóx nane nixĩ.
 Rü Enóx rü Chex nane nixĩ.
 Rü Chex rü Adáũ nane nixĩ.
 Rü Adáũ rü Tupana nane nixĩ.

4

Ngechuchuxũ naxü ga Chataná *(Mt 4.1-11; Mr 1.12-13)*

- ¹ Ngechuchuxütawa nayexma ga Tupanaãe i Üünexũ. Rü yexguma Yudaũchiüwa ínaxũächigu ga Ngechuchu, rü Tupanaãe i Üünexũ rü dauxchitawa ga ngextá taxúema íxãpataxüwa nanaga.
² Rü yéma nayexma ga 40 ga ngunexũ. Rü ngoxo ga Chataná rü nüxũ naxü. Rü yexguma yéma nayexmagu rü taguma nachibü. Natürü ga yixcama rü nataiya. ³ Rü yexguma ga ngoxo ga

Chataná rü ñanagürü nüxũ: –Ega aixcũma Tupana Nane quixĩgu, rü jdaa nutamaã nüxũ ixu na pãuxũ nanguxuchixũcèx! –ñanagürü ga Chataná. ⁴ Rü Ngechuchu nanangãxũ rü ñanagürü: –Tupanaãrũ ore i ümatüxũwa rü ñanagürü:

“Tãütáma õnamaãxĩca namaxẽ i duũxũgũ, natürü guxũma i ore i Tupana nüxũ ixuxũ tá nixĩ i duũxũgũxũ maxẽxẽẽxũ”,

ñanagürü. ⁵ Rü yexguma ga ngoxo ga Chataná rü wüxi ga mëxpúnechitaeruwa nanaga. Rü yéma paxaãchi nüxũ nüxũ nadauxẽẽ ga guxũma ga nachiuãnegü ga ñoma ga naãnecũãx. ⁶ Rü Chataná rü ñanagürü nüxũ: –Guxũ i ñaã nachiuãnegü i mexũ rü norü ngẽmaxũgũ rü chi cuxna chanaxã. Erü choxrü nixĩ i guxũma i ñaãgũ, rü tüxna chanaxã ya texé ya choma chorü me ixĩxẽ na tüxna na chanaxãxũ. ⁷ –Rü ngẽxguma chi chopẽxegu cucaxãpũxũgu rü choxũ quicuèxũũgu rü cuxrü chi nixĩ i guxũma i ñaã cuxũ chawéxũ –ñanagürü. ⁸ Natürü ga Ngechuchu rü nanangãxũ, rü ñanagürü: –jChoxna ixũgachi! Pa Chata-náx. Erü Tupanaãrũ ore i ümatüxũwa rü ñanagürü:

“jNüxũ icuèxũũ ya Cori ya curü Tupana, rü yimaãxũxĩcatama napuracü!”

ñanagürü. ⁹ Rü yexguma ga ngoxo ga Chataná rü Yerucharéũ ga iãnewa nanaga. Rü tupauca ga taxũnetapẽxegu nanamunagũ. Rü ñanagürü nüxũ: –Ega aixcũma Tupana Nane quixĩgu, rü jnuã cugü rütae! ¹⁰ –Erü Tupanaãrũ ore i ümatüxũwa rü ñanagürü:

“Tupana tá nanamu i norü orearü ngeruũgũ i daxũcũãx na cuxna nadaugũxũcèx. ¹¹ Rü

naxmẽxmaã tá cuxũ niyauxgũ na tama tacũ
rũ nutagu cunguxcèx”,
ñanagürü. ¹² Rũ Ngechuchu nanangãxũ rũ
ñanagürü: –Tupanaärü ore i ümatüxüwa rũ
ñanagürü ta:

“¡Tama name i nüxũ na cuxüxũ ya Cori ya curü
Tupana!”,

ñanagürü. ¹³ Rũ yexguma marü taxucürüwama
Ngechuchuxũ naxüxgu, rũ nüma ga Chataná rũ
nüxna niña ñuxmata nüxũ iyangau na ñuxãcü
wena nüxũ na naxüxũ.

*Ngechuchu rũ Gariréaanewa inanaxügü ga norü
puracü*

(Mt 4.12-17; Mr 1.14-15)

¹⁴ Rũ Ngechuchu rũ Gariréaanecèx nataegu. Rũ
Tupanaãe i Üünexũ rũ naxütawa nayexma rũ po-
raãcü nanaporaxẽẽ. Rũ ga duüxügü rũ nachiga
nidexagü ga guxũ ga yema naãnewa. ¹⁵ Rũ
wüxichigü ga ñãneärü ngutaquẽxepataügüwa rũ
nanguxẽẽtae. Rũ guxüma ga duüxügü rũ nüxũ
nicuèxüügü.

Nacharétuwa nayexma ga Ngechuchu

(Mt 13.53-58; Mr 6.1-6)

¹⁶ Rũ Nacharétuwa naxü ga Ngechuchu.
Rũ guma nixĩ ga ñãne ga nanatügü nawa
nayaxẽẽgüne. Rũ ngüxchigaarü ngunexügu rũ
ngutaquẽxepataügu naxücu, yerü yema nixĩ ga
nacüma ga guxũ ga ngüxchigaarü ngunexügu. Rũ
yéma inachi rũ duüxügücèx nüxũ nadaumatü ga
Tupanaärü ore ga ümatüxü. ¹⁷ Rũ nüxna nanaxãgü
ga popera ga Tupanaärü orearü uruü ga Ichaxía
ümatüxü. Rũ yexguma yangenaãtüãgu, rũ nüxũ

inayangau ga ngextá ínaxümatüxüwa ga ore ga ñaxü:

18 “Cori ya Tupanaãë rü chauxütawa nangëxma. Rü nüma rü choxü naxuneta na nüxü chixuxücèx i ore i mexü namaã i ngëma duüxügü i ngearü ngëmaxüãxgüxü. Rü choxü namu na ngëma duüxügü i pecadutüüwa ngëxmagüxümaã nüxü na chixuxücèx rü tá na ínanguxüxü. Rü choxü namu na chayadauchixetüxëëgüxücèx i ngëma ingexetügüxü rü na íchananguxüxëëxücèx i ngëma duüxügü i togümëxëwa ngëxmagüxü.

19 Rü núma choxü namu na duüxügümaã nüxü chixuxücèx na Tupana nüxü rüngüxëëchaüxü i ngëma nüxü yaxögüxü”, ñanagürü ga yema ore. 20 Rü yexguma ga Ngechuchu rü nügüna nananuxãchiátü ga popera. Rü ngutaquëxepataüãrü dauruña nanaxã rü ñuxüchi ínarüto. Natürü guxüma ga yema ngutaquëxepataüwa yexmagüxü ga duüxügü rü nüxü narüdaunüëcha. 21 Rü yexguma ga Ngechuchu rü inanaxügü ga na yadexaxü, rü ñanagürü: —Ñuxmatama nixí i pepëxewa Tupana yanguxëëxü i ñaã ore ga Ichaxía ümatüxü — ñanagürü. 22 Rü guxüma ga duüxügü rü meã Ngechuchuchiga nidexagü. Rü nabaixãchiãëgü namaã ga yema ore ga mexü ga namaã nüxü yaxuxü. Natürü tama aixcüma nayaxögüchaü. Rü yemacèx nügüna nacagü rü ñanagürügü: —¿Taux ëxna daa yíxü ya Yúche nane? —ñanagürügü. 23 Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Choma nüxü chacuèx rü tá chomaã penaxuxuchi i ngëma ore i

ñaxũ:

“Pa Duturux ¡Cugütama rümexẽẽ!” ñaxũ. Rũ ãxna tá choxũ ñaperügügü:

“Yema mexũ ga taxũ ga nüxũ taxĩnüẽxũ ga Tupanaãrũ poramaã cuxũxũ ga Capernáũwa, rũ tanaxwèxe i nuã curũ ãñewa rũ ta na cunaxũxũ”, ñaperügügü tá. ²⁴ Rũ nayadaxẽẽ ga Ngechuchu na yadexaũ rũ ñanagürü: —Aixcũma pemaã nüxũ chixu rũ guxũma i Tupanaãrũ orearũ uruũ, rũ norũ ãñewatama i duũxũgũ rũ tama meã nanayauxgũ. ²⁵ —Rũ aixcũma pemaã nüxũ chixu rũ Iraéanewa rũ nayexma ga muxũchixũma ga ngexũgũ ga iyutegũxũ ga yexguma Ería maũxgu. Rũ yexguma nixĩ ga tomaẽxpũx ga tauncüarũ ngãxũ rũ taguma napuxũ, rũ poraãcü nangũxũ ga taiya ga guxũ ga ñaa nachixũanewa. ²⁶ —Natürü ga Tupana rũ tama wüxi ga Iraéanecũãx ga yutecũxõtawa Eríaxũ namu. Natürü ngĩxõtawa nanamu ga yema yutecü ga Charépacũãx ga Chidãũarũ ãñeãrũ ngaicamagu áchiũcü. ²⁷ —Rũ yexguma namaũxgu ga Erichéu, rũ Iraéanewa nayexmagü ta ga muxũma ga duũxũgũ ga chaxünemaã idaaweexũ. Natürü taxuũma ga yema idaaweexũ ga Iraéanewa yexmagũxũ rũ naxcèx nitaaneẽ. Rũ Namáũ ga Chíríaanecũãxĩcatama nixĩ ga guma naxcèx yataanecü —ñanagürü ga Ngechuchu. ²⁸ Rũ yexguma yema orexũ naxĩnüẽgu, rũ guxũma ga yema duũxũgũ ga guma ngutaquẽxepataũwa yexmagũxũ rũ poraãcü naxcèx nanuẽ. ²⁹ Rũ inachigü ga duũxũgũ rũ Ngechuchuxũ ínatèxüchigü ga guma ãñewa. Rũ guma mèxpúne ga guma ãñe

nawa yexmanechitaeruwa nanagagü na yéma yanataegüãxüçèx. ³⁰ Natürü ga Ngechuchu rü norü ngãxütanüwa ínaxüxüãma, rü ínixü.

*Wüxi ga yatü ga ngoxo nawa yexmaxüchiga
(Mr 1.21-28)*

³¹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü Gariréaaneärü ããne ga Capernáüwa naxü. Rü ngüxchigaarü ngunexügu yéma duüxügüxü nangúexëë. ³² Rü duüxügü rü nabaixãchiãëgü namaã ga norü nguxëëtae, yerü Tupanaärü poramaã nidexa. ³³ Rü guma ngutaquëxepataüwa nayexma ga wüxi ga yatü ga ngoxo nawa yexmaxü. Rü aita yéma naxü, rü ñanagürü: ³⁴ —¡Toxna ixügachil! ¿Tüxcüü totanüwa cuxü, Pa Ngechuchux, Pa Nacharétucüãx? ¿Nuã cuxü na toxü cudèixüçèx? Choma cuxü chacuèx na Tupana Nane ya Üünecü na quiixü —ñanagürü. ³⁵ Rü Ngechuchu nananga ga yema ngoxo rü ñanagürü: — ¡lyarüngeèx rü ínaxüxü nawa ya yima yatü! —ñanagürü. Rü yexguma ga yema ngoxo rü duüxügüpëxegu nayanguxëë ga guma yatü, rü nawa ínaxüxü. Natürü tama nanapixëë. ³⁶ Rü guxüma ga duüxügü rü nabaixãchiãëgü. Rü nügümücügümaãchigü nachiga nidexagü, rü ñanagürügü: —¿Tacü rü ore nixí i ngëma? Erü ñaã yatü rü aixcüma ngëma ngoxogümaã inacuèx rü poraãcü nanamu. Rü nümagü rü naga naxínüë, rü ínachoxü —ñanagürügü. ³⁷ Rü guxüwama ga yema naãnewa rü Ngechuchuchigaxü nixugüë ga duüxügü.

*Ngechuchu rü Chimáũ ga Pedru nèxècèx nay-
ataanexêẽ*

(Mt 8.14-15; Mr 1.29-31)

³⁸ Rũ guma ngutaquẽxepataũwa ínaxũxũ ga Ngechuchu rü Chimáũpatawa naxũ. Rũ Chimáũ nèxè rü poraãcü iyaxaxũne. Rũ Ngechuchuna nacagũe ga ngĩxcèx na yataanexêẽãxũcèx. ³⁹ Rũ nũma rü ngĩxũtagu nayachi rü narümèxãchi rü nananga ga yema axũne. Rũ yexgumatama igèuxãchi ga na yaxaxũnexũ. Rũ yexgumatama írũda, rü naxcèx inamexêẽ ga õna.

*Ngechuchu rü muxũma ga idaaweexũcèx nay-
ataanexêẽ*

(Mt 8.16-17; Mr 1.32-34)

⁴⁰ Rũ yexguma marũ yanaxũcuchaũgu ga üèxcü, rü Ngechuchuxũtawa nanagagü ga guxũma ga duũxũgü ga nagúxũraũxũ ga ðaaweanemaã idaaweexũ. Rũ ga Ngechuchu rü wũxichigü ga yema duũxũgũxũ ningõgü, rü yemaãcü naxcèx nayataanexêẽchigü. ⁴¹ Rũ nanameẽxêẽ ga muxũma ga duũxũgü ga idaaweexũ ga ngoxo nawa yexmagũxũ. Rũ yema ngoxogü rü aita naxũe, rü ñanagürügü: –Cuma nixĩ i Tupana Nane quiĩxũ –ñanagürügü. Natürü ga Ngechuchu rü nayangagü ga yema ngoxogü. Rũ nũxna nanachuxu ga na yadexagũxũ, yerü yema ngoxogü rü nũxũ nacuèxgü na Cristu yĩxũ.

*Ngechuchu rü nanaxunagü ga ore ga mexũ ga
ngutaquẽxepataũwachigü*

(Mr 1.35-39)

⁴² Rũ yexguma noxri yangóonegu rü yema ñãnewa ínaxũxũ ga Ngechuchu. Rũ wũxi ga nachica

ga taxúema íxãpataxűwa naxű. Natürü ga duűxűgű rű naxcèx nadaugű rű dűxwa naxűtawa nangugű. Rű nüxű nacèxűgű ga tama na ínaxűxűxűcèx ga yema norű naãnewa. ⁴³ Natürü ga Ngechuchu rű ñanagűrű nüxű: —Taxucűrűwama petanűgu charűxãűẽcha erű chanaxwèxe na náigű ya ñanegűwa ngẽxmagűxű i duűxűgűmaã rű ta nüxű chixuxű na ñuxãcű ãẽxgacű yűxű ya Tupana. Erű woetama ngẽmacèx núma choxű namu —ñanagűrű. ⁴⁴ Rű yemaãcű Ngechuchu nüxű nixuchigű ga ore ga ngutaquẽxepataűgűwachigű ga guxűma ga Gariréaanewa.

5

Muxűma ga choxni na ínayauxűxűchiga (Mt 4.18-22; Mr 1.16-20)

¹ Rű wűxicana ga yexguma naxtaxa ga Yenecharétuanacűwa nayexmagu ga Ngechuchu, rű muxűma ga duűxűgű rű naxűtawa nangugű. Rű dűxwa yéma nayaxãűtűgű, yerű nüxű naxñnűẽchaű ga Tupanaärű ore. ² Rű Ngechuchu yéma nüxű nadau ga taxre ga ngue ga ingeãcune. Rű guma nguegű rű naxnecűpechinűwa nanadagű, yerű ga pűchaetanűxű rű nüxna yéma ínachoű, yerű norű pűcha niyauxgű. ³ Rű wűxi ga guma nguegu nixűe ga Ngechuchu. Rű guma ngue rű Chimáűãrű nixű. Rű Chimáűna naca ga naxnecűpechinűärű ngãxűtűwaxűra na nangeaxűcèx. Rű guma nguewa narűto ga Ngechuchu. Rű yéma inanaxűgű ga duűxűgűxű na nangúexẽxű. ⁴ Rű yexguma yagűegagu ga Ngechuchu ga na yadexaxű, rű Chimáűxű ñanagűrű: —jyéa ínamátamaxűwa namaã naxã ya

daa ngue. Rü ngema penatáe i perü pücha na choxnita piyauḡüxcèx! —ñanagürü. ⁵ Rü Chimáũ nanangãxũ, rü ñanagürü nüxũ: —Pa Ngúexēēruũx, ngewèx rü guxũ i chütaxũ rü tapüchae, natürü taxuũma i choxni tiyaxu. Natürü ñuxma na choxũ cumuxũ rü wena táxarü íchanatáe i chorü pücha —ñanagürü. ⁶ Rü yexguma ínatáegüãgu ga norü pücha, rü muxũma ga choxni ínayauxũ. Rü düxwa narügáuxchaũ ga norü pücha yerü namuxũchi ga choxni. ⁷ Rü naxmëxmaã náí ga nguewa yexmagüxũ ga natanüxügücèx nacagü na nüxũ yanangüxēēgüxcèx. Rü yéma naxĩ ga yema natanüxügü ga naxcèx nacagüxũ. Rü nanaxüãcugü ga guma taxre ga ngue rü wixgutaèx inangutaũgü yerü namuxũchi ga choxni. ⁸ Rü yexguma yemaxũ nadèuxgu ga Chimáũ ga Pedru, rü Ngechuchupëxegu nayacaxãpüxũ, rü ñanagürü nüxũ: —¡Choxna ixügachi! Pa Corix. Erü choma rü wüxi i duũxũ i pecaduãxũ chixĩ —ñanagürü. ⁹ Rü yema ñanagürü ga Chimáũ yerü nüma rü guxũma ga natanüxügü rü namaã nabaixãchiãëgü ga yema muxũma ga choxni na ínayauxũxũ. ¹⁰ Rü nabaixãchiãëgü ta ga Chimáũmücügü ga Chaũtiágu rü Cuáũ ga Zebedeu nanegü. Natürü Ngechuchu rü Chimáũxũ ñanagürü: —¡Tãxũ i cumuũxũ! Erü ñuxmacürüwa rü tá choxũ cupuracü na chauxütawa cunagagüxcèx i duũxügü —ñanagürü. ¹¹ Rü yexguma naxãnacüwa namaã nangugügu ga naweũgü, rü yéma nanawogü ga norü guxũma rü Ngechuchuwe narüxĩ.

Ngechuchu rü wüxi ga rüchaxünexüxcèx

*nayataanexëë**(Mt 8.1-4; Mr 1.40-45)*

¹² Rũ yexguma wũxi ga yéma yexmagũne ga ãnewa nayexmagu ga Ngechuchu, rũ yéma naxũtawa nangu ga wũxi ga yatũ ga chaxũnemaã idaawexũ. Rũ yexguma Ngechuchuxũ nadèuxgu rũ napëxegu nayacaxãpũxũ rũ yexma nanangũcuchi. Rũ Ngechuchuxũ nacèexũ,

rũ ñanagũrũ: –Pa Corix, ngëxguma cuma cunaxwèxegu, rũ cuxũ natauxcha na choxũ curũmexëëxũ nawa i chorũ daawe –ñanagũrũ.

¹³ Rũ yexguma ga Ngechuchu rũ nũxũ ningõgũ, rũ ñanagũrũ nũxũ: –Ngũ, chanaxwèxe. ¡Rũme! –ñanagũrũ. Rũ yexguma yema ñaxgu ga Ngechuchu, rũ naxcèx nitaane ga yema yatũ ga chaxũneãxũ.

¹⁴ Rũ Ngechuchu nanaxucuxë rũ ñanagũrũ nũxũ: –¡Dücèx, taxúemaãtãma nũxũ quixu, natũrũ paixũ cugũ yadauxëë na curũmexũ rũ yanguxëë i ngëma Tupana Moïchéwa nũxũ ixuxũ na duũxũgũ nũxũ cuãxũcèx na marũ curũmexũ nawa i curũ daawe! –ñanagũrũ.

¹⁵ Natũrũ ga Ngechuchuchiga rũ guxũwama ninguchigũama. Rũ muxũma ga duũxũgũ rũ naxcèx naxĩtaquëxegũ na norũ orexũ naxĩnũëxũcèx, rũ naxcèx na yataaneëxëëãxũcèx ga norũ daawegũwa.

¹⁶ Natũrũ Ngechuchu rũ ñuxguacũ rũ ngextã taxúema íxãpataxũwa naxũũxũ. Rũ yéma nayayumũxëxũ.

*Ngechuchu rũ wũxi ga yatũ ga nawãixãchicũcèx nayataanexëë**(Mt 9.1-8; Mr 2.1-12)*

¹⁷ Rũ wũxi ga ngunexũ Ngechuchu íngxũëëtaeyane, rũ yéma narũtogũ ga ñuxre

ga Parichéugü rü ñuxre ga ngúexēēruüğü ga Moïchearü mugümaã nguxēētaegüxü ga guxü ga Gariréaneärü ñanexácüğüwa ne ñü, rü Yudéaanewa ne ñü, rü Yerucharéüwa ne ñü. Rü Tupana rü poraãcü Ngechuchuwa inanawēx ga norü pora rü muxüma ga idaaweexü narümeēxē. ¹⁸ Rü Ngechuchuxütawa nangugü ga ñuxre ga yatüğü, rü naxcèx yéma nanangetaüğü ga wüxi ga yatü ga nawāixāchicü. Rü İpatagu nanangecuchitaüğüchaü na Ngechuchupēxegu yaxütaüğüāxüçèx. ¹⁹ Natürü taxuacüma yexma nanangecuchitaüğüéga, yerü namuxüchi ga duüxüğü. Rü yemacèx ñacèwxēxgu naxüğü. Rü meãma Ngechuchu İyexmaxüetüwa İnanapogüāxüğü ga guma İpata. Rü yéma duüxüğütanüwa Ngechuchupēxewa İnanachüxüetaüğü ga guma nawāixāchicü. ²⁰ Rü yexguma Ngechuchu nüxü dèuxgu ga na nüxü yaxögüāxü ga yema yatüğü, rü ñanagürü guma nawāixāchicüxü: —Pa Chaunex, marü cuxü nüxü changechaü i curü pecadugü —ñanagürü. ²¹ Natürü yema ngúexēēruüğü ga Moïchearü mugüarü nguxēētaeruüğü rü Parichéugü, rü nagu narüxñüē, rü nüğüāēwa ñanagürüğü: —¿Tacü nixi i ñaã yatü ecèx Tupanamaã chixexü yaxugüxü? Erü taxüema pora tüxü nangēxma na duüxüğüaxü pecaduxü tangechaüxü. Rü Tupanaxıcatama nixi ya nüxü nangēxmacü i ngēma pora —ñanagürüğü naāēwa. ²² Natürü ga Ngechuchu rü nüxü nacuèx ga tacügu na İnaxñüēxü. Rü yemacèx ñanagürü nüxü: —¿Tüxcüü ngē-magu perüxñüē i pemax? ²³ —¿Tacü nixi irütauxchamaēxü na namaã nüxü ixuxü ya daa yatü ya nawāixāchicü:

“Curü pecadugü rü marü cuxü nüxü changechaü”, rü ěxna:

“¡Inachi rü íixü!” ñágüxü nüxü? ²⁴ — Natürü ñuxma rü tá pexü nüxü chadauxěē na Chaunatü núma choxü muxü na duüxügüaxü nüxü changechaüxcèx i norü pecadugü — ñanagürü. Rü yexguma yema ñaxguwena rü guma nawãixächicüxü ñanagürü: —Cumaã nüxü chixu rü ¡inachi, rü nayaxu i curü caruü, rü cupatawa naxü! —ñanagürü. ²⁵ Rü yexgumatama guxü ga duüxügüpĕxewa inachi ga guma nawãixächicü. Rü nanayaxu ga norü caruü ga nagu nacaxü. Rü Tupanaxü yacuèxüüchigüácüma napatawa naxü. ²⁶ Rü guxüma ga duüxügü rü nabaixächiãĕgü. Rü Tupanaxü nicuèxüügü. Rü poraãcü namuĕĕãcüma ñanagürügü: —Ñuxma rü nüxü tadaugü i ñuxre i Tupanaärü puracügü i aixcüma mexĕchixügü —ñanagürügü.

Lebícèx naca ga Ngechuchu
(Mt 9.9-13; Mr 2.13-17)

²⁷ Rü yemawena ga Ngechuchu rü ínaxüxü ga guma íwa. Rü wüxi ga yatü ga Dumaärü ãĕxgacücèx dĕru ngĭxü ideetanüxütawa naxüpetü. Rü guma yatü rü Lebí nixí ga naega. Rü yéma dĕru ngĭxü ínadxüwa narüto. Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¡Chowe rüxü! —ñanagürü. ²⁸ Rü inachi ga Lebí, rü yéma nanatèx ga norü guxüma, rü Ngechuchuwe narüxü. ²⁹ Rü yixcama ga Lebí rü Ngechuchucèx napatawa wüxi ga taxü ga õna naxü. Rü muxüma ga yatügü ga Lebírüü dĕruarü degüwa puracüexü, rü muxüma ga togü ga duüxügü rü ta yéma mechawa narütogü.

³⁰ Natürü ga yema Parichéugü rü ngúexëëruügü ga Moïchearü mugüarü nguxëëtaeruügü, rü inanaxügüe na Ngechuchuarü ngúexügüchigagu chixri yadexagüxü. Rü ñanagürügü: —¿Tüxcüü wüxiwa pechibüe rü namaã pexaxegü i ngëma yatügü i Dumaârü ãëxgacücèx díëru ngïxü dexü rü ngëma pecaduãxgüxü? —ñanagürügü.

³¹ Rü Ngechuchu nanangãxü, rü ñanagürü nüxü: —Ngëma poraexü rü taxucèxma duturu nanaxwèxegü, natürü ngëma idaaweexü nixï i duturu naxwèxegüxü. ³² —Choma rü tama mexügüna na chaxuxücèx nixï i núma chaxüxü, natürü pecaduãxgüxüna na chaxuxücèx nixï i núma chaxüxü na ngëmaäcü nüxü naxoexücèx i nacümagü i chixexügü rü Tupanawe naxïxü —ñanagürü.

*Ngechuchuna nacagüe ga aurechiga
(Mt 9.14-17; Mr 2.18-22)*

³³ Rü yexguma Ngechuchuna nacagüe ga duüxügü, rü ñanagürügü: —Cuáü ya baiüxëëruüârü ngúexügü rü Parichéugüarü ngúexügü rü nayumüxëgüecha, rü muëxpüxcüna rü naxauree rü tama nachibüe erü Tupanagu narüxïnüë. Natürü i curü ngúexügü, rü guxüguma nachibüe rü naxaxegümare —ñanagürügü.

³⁴ Natürü ga Ngechuchu rü nanangãxü, rü wüxi ga ore ga nügüchigaxütama namaã nixu, rü ñanagürü: —¿Éxna wüxi i ngïgüarü petawa rü pexcèx namexü na penaxaureexëëxü i ngëma nüxna naxugüxü ega natanüwa nangëxmagu i ngëma yatü i ngexwacèx ãmaxü? Rü tama nixï. ³⁵ —Natürü wüxi i ngunexü rü ngëma yatü i ngexwacèx ãmaxü, rü tá

namücügüna nixũgachi. Rũ ngẽma ngunexũgu tá nixĩ i aixcũma naxaureexũ i namücügũ — ñanagürũ. ³⁶ Rũ yexguma ga Ngechuchu rũ namaã nüxũ nixu ga wüxi ga ore ga yema duũxũgücũma ga nuxcũmaũxũchiga rũ noxrõtama nguxẽẽtae i ngexwacaxũxũchiga. Rũ ñanagürũ: —Taxúema wüxi i ngexwacaxũxũ i naxchiruta tiyo na namaã tanapaitaxũcèx i wüxi i naxchiru i marũ ngauxũ. Erũ ngẽxguma ngẽmaãcũ tanaxũxgu rũ tanachixexẽẽ i ngẽma naxchiru i ngexwacaxũxũ. Rũ ñuxũchi ngẽma natüchi i ngexwacaxũxũ rũ tama nüxũ nayatãũxũ i ngẽma naxchiru i marũ ngauxũ. ³⁷ —Rũ ngẽxgumarũũ ta rũ taxúema ngexwacaxũcũ ya binu rũ nagu tayabacuchi i wüxi i naxchiũ i marũ ngauxũ i naxchèxmünaxcèx. Erũ ngẽxguma ngẽmaãcũ naxũxgu rũ yima binu ya ngexwacaxũcũ rũ tá narũngu, rũ tá nayawãixẽẽ i ngẽma naxchiũ i ngauxũ i naxchèxmünaxcèx. Rũ ngẽxma tá nayarütaxu ya binu rũ ngẽma naxchiũ rũ ta. ³⁸ —Rũ ngẽmacèx tanaxwèxe na yima ngexwacaxũcũ ya binu rũ ngexwacaxũxũ i naxchiũgu yabacuchixũ. Rũ ngẽmaãcũ rũ taxuũtáma inayarütaxu. ³⁹ —Rũ taxúema ya texé ya tümamaã yaxúxe na ngúchiacũ ya binu tayaxaxũxũ rũ tüxũ nangúchaũ na tayaxaxũxũ ya binu ya ngexwacaxũcũ ya maĩcuracũ. Rũ ngẽxgumarũũ ta nixĩ i ngẽma duũxũgũ i marũ namaã yaxũxũ i nuxcũmaũxũ i nacũma i chixexũ rũ tama nanayauxgüchaũ i ngẽma mexũ i nguxẽẽtae i ngexwacaxũxũ —ñanagürũ ga Ngechuchu.

Ngechucharü ngúexüğü rü trigu nicãũetanü ga ngüxchigaarü ngunexügu
(Mt 12.1-8; Mr 2.23-28)

¹ Rû wüxi ga ngüxchigaarü ngunexügu rü Ngechuchu rü norü ngúexügümaã trigunecüwa nachopetü. Rû norü ngúexüğü rü inaxĩacüma yoxocüne trigu nicãũetanü. Rû naxmëxmaã nanadaxi ga trigu rü nayangõẽtanü. ² Rû ñuxre ga Parichéugü rü yema ngúexügüna nacagü, rü ñanagürügü: —¿Tüxcüũ ngüxchigaarü ngunexügu penabuxu i trigu? Erü ngüxchigaarü ngunexügu rü nachuxu na texé puracüxü —ñanagürügü. ³ Rû Ngechuchu nanangãxü, rü ñanagürü: —¿Taguma êxna poperawa nüxü pedau ga tacü na naxüxü ga nuxcümaücü ga âëxgacü ga Dabí ga yexguma nataiyagu ga nüma rü natanüxügü? ⁴ —Rü Tupanapatagu naxücu rü nüxü nadau ga yema pãü ga üünexü ga yexma nuxü. Rû yema pãü rü nachuxu ga ngexerúxemare na nangõxü, rü paigücèxicatama nixĩ. Natürü Dabí nanayaxu ga yema pãü rü nanangõx, rü natanüxümaã rü ta nangau —ñanagürü. ⁵ Rû ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Tupana Nane ya duüxüxü ixĩcü rü namaã inacuèx i ngüxchigaarü ngunexü —ñanagürü.

Wüxi ga yatü ga yumécüchiga
(Mt 12.9-14; Mr 3.1-6)

⁶ Rû to ga ngüxchigaarü ngunexügu rü Ngechuchu rü ngutaquëxepataügu naxücu. Rû inanaxügü ga na nanguxëëtaexü. Rû yéma nayexma ga wüxi ga yatü ga norü tügünewa yumécü. ⁷ Rû yema ngúexëëruüğü

ga Moïchéarü mugüwa nguxêêtaegüxü rü Parichéugü, rü Ngechuchuxü nangugügu ngoxita ngüxchigaarü ngunexügu guma yumécüxü namexêê, yerü naxcêx nadaugü ga ñuxâcü norü âêxgacügüxütawa na ínaxuaxüğüâxü. ⁸ Natürü nüma ga Ngechuchu rü nüxü nacuèx ga yema naãêwa nagu naxĩnüêxü ga yema yatügü. Rü yemacêx guma yumécüxü ñanagürü: —¡Írüda rü nuxã ngãxütanügu yachi! —ñanagürü. Rü guma yumécü rü inachi rü norü ngãxütanügu nayachi. ⁹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nüxna naca ga yema Parichéugü rü yema mugüwa nguxêêtaegüxü, rü ñanagürü nüxü: —¿tacü nixĩ i ngema mexü ixüxü i ngüxchigaarü ngunexügu? ¿Rü ngema mexü rü êxna chixexü? ¿Rü namexü i na namaxêêxü rü êxna yamáxü? —ñanagürü. ¹⁰ Rü yexguma Ngechuchu nüxü nidaugüâchi ga yema duüxügü ga yéma yexmagüxü. Rü guma yumécüxü ñanagürü: —¡Iyanawêxâchixêê ya cuxmêx! —ñanagürü. Rü guma yatü rü nügü inayarüwêxâchimêxêxêê, rü narümemêx. ¹¹ Natürü yema Parichéugü rü ngúexêêruügu ga Moïchéarü mugüwa nguxêêtaegüxü, rü poraâcü nanuê. Rü nügü nixucüxêgü na ñuxâcü tá Ngechuchuxü na yamèxgüxü.

Ngechuchu nanade ga 12 ga norü ngúexüğü na tóxnamana namugüâxüçêx

(Mt 10.1-4; Mr 3.13-19)

¹² Rü yexguma ga Ngechuchu rü dauxchitawa, wüxi ga mëxpúnewa naxü na yéma yayumüxêxüçêx. Rü guxü ga yema chütaxügu rü yéma nayumüxê. ¹³ Rü yexguma yangóonegu, rü

Ngechuchu norü ngúexügücèx naca. Rü natanüwa nayadexechi ga 12. Rü yema nixĩ ga yatügü ga Ngechuchu nüxũ unetagüxũ na tóxnamana nangegüãxücèx ga norü ore. ¹⁴ Rü yema yatügü ga nadexũ rü Chimáũ ga Pedrugu nanaxüéga nixĩ ga wüxi. Rü to nixĩ ga Aũdré ga Chimáũ naëneẽ, rü Chaũtiágu rü Cuáũ, rü Piripi, rü Baturumé, ¹⁵ rü Mateu, rü Tumachi, rü Chaũtiágu ga Arupéu nane rü Chimáũ ga iporaãécüücü, ¹⁶ rü Yuda ga Chaũtiágueneẽ, rü Yuda Icariúte ga yixcama Ngechuchuxũ íxuaxũxũ naëchita.

Ngechuchu rü muxüma ga duũxügüxũ nangúexẽẽ

(Mt 4.23-25)

¹⁷ Rü Ngechuchu rü yema yatügü ga nadexümaã ínarüxĩgü nawa ga guma mèxpúne. Rü wüxi ga nachica ga ínametachinüãnexüwa nayachaxãchitanü. Rü yéma nayexmagü ga muxüma ga duũxügü ga guxũ ga Yudéaanewa ne íxũ, rü Yerucharéüwa ne íxũ, rü taxtü ga taxüãnacüwa ga Chidãüwa rü Tiruwa ne íxũ. Rü yéma naxĩ yerü Ngechuchuxũ naxĩnüëchaũ, rü nanaxwèxegü ga Ngechuchu na nameëxëëxũ ga norü daawegüwa. ¹⁸ Rü yema duũxügü ga chixexũ ga naã nawa yexmagüxũ rü ta naxcèx nitaanegü. ¹⁹ Rü guxüma ga duũxügü rü Ngechuchuxũ ningögügüchaũ, yerü norü poramaã nanameëxëẽ.

Duũxügü i taãgüxüchiga rü duũxügü i ngechaügüxüchiga

(Mt 5.1-12)

²⁰ Rü yexguma Ngechuchu rü norü ngúexügüxũ nadawenü, rü ñanagürü nüxũ: —¡Petaãgü i pema

ya ingearü ngẽmaxũãxgũxe! Rũ Tupana ãẽxgacũ íixĩxũwa rũ pema rũ tá ta pexãchica. ²¹ —¡Rũ petaãẽgũ i pema i ñuxma taiyaexe! ¡Rũ tá meãma pingãxcharaũgũ! ¡Rũ petaãẽgũ i pema i ñuxma auxexe! Rũ yixcama rũ tá pecugũe. ²² —¡Rũ petaãẽgũ i pema i ngẽxguma duũxũgũ pexchi aiegu, rũ pexũ ínawoũxgu, rũ tacũ pemaã yaxugũegu, rũ chaugagu chixri pechiga yadexagũgu! ²³ —Rũ ngẽxguma ngẽma pexũ üpetũgu, rũ ¡petaãẽgũama rũ tama pexoegaãẽgũ! Erũ daxũguxũ i naãnewa rũ tá penayauxgũ i wũxi i perũ ãmare i mexẽchixũ. Rũ ducax, ñaã duũxũgũ i ñuxma pexchi aixũãrũ oxigũ rũ yexgumarũ ta nixĩ ga naxchi na naxaixũ ga nuxcũmaũgũxũ ga Tupanaãrũ orearũ uruũgũ. ²⁴ —Natürũ wũxi i ngechaũ tá nixĩ i pexcèx i pema ya muãrũ ngẽmaxũãxgũxe erũ núma ñoma i naãnewa rũ marũ petaãẽgũ. ²⁵ —Rũ wũxi i ngechaũ tá nixĩ i pexcèx i pema ya marũ ingaxcharaũgũxe erũ tá petaiyae. Rũ wũxi i ngechaũ tá nixĩ i pexcèx i pema i ñuxma marũ cugũexe, erũ yixcama rũ perũ ngechaũmaã tá pexauxe. ²⁶ —Rũ wũxi i ngechaũ tá nixĩ i pexcèx i ngẽxguma guxũma i duũxũgũ pexũ icuèxũũgũgu. Erũ ngẽma duũxũgũ i ñuxma pexũ icuèxũũgũxũãrũ oxigũ rũ yexgumarũ nüxũ nicuèxũũgũ ga nuxcũmaũgũxũ ga orearũ uruũgũneta.

Name nixĩ i nüxũ tangechaũ i ngẽma tamaã rüxuanũgũxũ

(Mt 5.38-48, 7.12)

²⁷ —Natürũ pema i ñuxma na choxũ pexĩnüẽxũ rũ pemaã nüxũ chixu rũ: —¡Nüxũ pengechaũ i ngema pemaã rüxuanũgũxũ! ¡Rũ meã nüxũ

perüngüxêex i ngẽma pexchi aiexũ! ²⁸ —¡Rü meã nachiga pidexagü rü naxcèx ípeca i Tupanaãrũ ngüxêe naxcèx i ngẽma pemaã guxchigagüxũ! ¡Rü naxcèx peyumüxêgü i ngẽma chixri pechigamaã idexagüxũ! ²⁹ —Rü ngëxguma texé cumaã nuxgu rü cuxũ tapechiwegu rü name nixĩ i tama cuxütanũ ega woo curü tochiwewa rü ta cuxũ tapechiwegu. Rü ngëxguma texé cuxũ napuarü gáuxũchiruãxgu, rü name nixĩ i tüxũ cungechaũãma ega woo curü daxũ rü ta cuxna tanapuxgu. ³⁰ —¡Rü tüxna naxã ya texé ya curü ngẽmaxüçèx íçaxe! Rü ngëxguma texé curü ngẽmaxũ cuxna napuxgu, rü tama name i naxcèx cungema. ³¹ —Rü ngẽma mexũ i pema penaxwèxexũ na togü pemaã naxüxũ, rü name nixĩ i pema rü ta ngẽmaãcü mexũ namaã pexü. ³² —Rü ngëxguma pema rü ngẽma duüxügü i pexũ ngechaũxüxüxĩcatama pengechaũgu, rü çtacüwa namexũ i ngẽma? Erü ngẽma duüxügü i tama yaxõgüxũ rü ngẽmaãcü nanaxügü. ³³ —Rü ngëxguma ngẽma duüxügü i cuxũ rüngüxêexüxüxĩcatama curüngüxêegu, rü çtacüwa namexũ i ngẽma? Erü ngẽma duüxügü i tama yaxõgüxũ rü ngẽmaãcü nanaxügü. ³⁴ —Rü ngëxguma ngẽma duüxügü i ixããrũ dīeruãxũnaxĩcatama cunaxãxgu i curü dīeru, rü çtacüwa namexũ i ngẽma? Erü ngẽma duüxügü i tama yaxõgüxũ rü ngẽmaãcü nanaxügü, erü nüxũ nacuèxgü rü tá nüxũ nanataeguxêe i ngẽma dīeru. ³⁵ —Natürü pema rü name nixĩ i nüxũ pengechaũ i ngema pemaã rüxuwãngüxũ, rü nüxũ perüngüxêe. Rü ngëxguma çacücèx pexna nacaxgu, rü name nixĩ i tama pexoegaããcüma

nüxna penaxã ega woo nagu perüxĩnüegu na ngürüãchi tãütáma pexũ nataeguxẽãxũ. Erü ngëxguma ngẽmaãcü penaxũxgu, rü Tupana rü ngẽmaârü yexera tá poraãcü pexũ nanataeguxẽẽ, rü naxãcügü tá pixĩgü ya yima Tupana ya Poraxüchicü ya nüxũ rüngüxẽẽcü ta i ngẽma taguma moxẽ nüxna ägüxũ rü ngẽma chixecümagüxũ. ³⁶ —Rü pema rü name nixĩ i pengechaũwaxegü, ngẽma Penatü ya Tupana na ngechaũwaxexürü.

Tama name i chixexũgu namaã perüxĩnüe i togü (Mt 7.1-5)

³⁷ —¡Rü taxũ i togüxũ pixuxũ! Rü ngëxguma ya Tupana rü tãxütáma pexũ nixu na pechixexũ. ¡Rü taxũ i poxcu namaã pexueguxũ i togü! Rü ngëxguma ya Tupana rü tãxütáma poxcu pemaã naxuegu. ¡Rü nüxũ nüxũ perüngümae i norü chixexũ i togü! Rü ngëxguma ya Tupana rü tá pexũ nüxũ narüngüma i perü chixexũ. ³⁸ — ¡Rü togümaã pengau i perü ngemaxũgü! Rü ngexguma ya Tupana rü tá pexna nanaxã. Rü ñoma wüxi i choca i meãma napaxürü rü meama ípoõcuxürü tá Tupana pexna nanaxã. Erü ngema nguruxũ i namaã cumücüna cuxãxũ i curü ngemaxũ rü ngematama nguruxümaã tá Tupana cuxna nanaxã —ñanagürü. ³⁹ Rü Ngechuchu rü ñaã cuèxruũ norü ngúexũgümaã nixu, rü ñanagürü: —¿Ñuxãcü i wüxi i ngexetüxũ rü to i ngexetüxũxũ namaxũ nacuèxẽẽxũ? Erü ngẽma taxre i ngexetüxũ rü wüxi i äxmaxũgu tá nügümaã nayayicu. ⁴⁰ —Rü taxuũma i ngúexũ rü norü ngúexẽẽruũxũ narüyexera. Natürü ngexguma meã

nanguxgu rü tá naxruxũ nixĩ ya norü ngúexẽeruũ.
⁴¹ —¿Rü tüxcüũ nachiga quidexa i cumücü naxcèx
 i ngẽma íraxũ i chixexũ i naxüxũ natürü tama
 cugütama cungugü naxcèx i ngẽma chixexũ i
 taxũ i cuxüxũ? ⁴² —Rü ngẽxguma tama nüxna
 cucuèxãchigu i ngẽma chixexũ i taxũ i cumatama
 cuxüxũ, rü ¿ñuxücürüwa i nagu curüxĩnuxũ na
 cunamexẽẽxũ i ngẽma cumücüarü chixexũ i
 íraxũ? Pa Duũxũ i Meã Maxnetaxũx, name nixĩ
 i cuxira nüxũ curüxo i ngẽma chixexũ i taxũ i
 cumatama cuxüxũ, rü ngẽxguma tá cume na nüxũ
 curüngüxẽẽxücèx i cumücü na nüxũ naxoxücèx i
 ngẽma chixexũ i íraxũ i naxüxũ.

Wüxi i nanetü rü norü owa nixĩ i nüxũ icuáxũ
 (Mt 7.17-20, 12.34-35)

⁴³ —Nataxuma i nanetü i mexũ i chixearü oóxũ.
 Rü nataxuma i nanetü i chixexũ i meãrũ oóxũ. ⁴⁴ —
 Rü wüxichigü i nanetü rü norü owa nixĩ i nüxũ
 icuáxũ. Rü wüxi i torawa rü taxucürüwama wüxi
 i orix i imúxũ tayaxu. Rü wüxi i chuxchuxüwa rü
 taxucürüwa uba tayaxu. ⁴⁵ —Rü wüxi ya mecü ya
 yatü rü mexũ i orexũ nixu, erü naãẽwa rü aixcüma
 mexũgu narüxĩnü. Natürü wüxi i yatü i chix-
 ecümaxũ rü chixexũ i orexũ nixu, erü chixexũgu
 narüxĩnü. Rü ngẽma naãẽwa ngexmaxũ i chixexũ
 nixĩ i nüxũ yaxuxũ.

Ïpataya nutaétügu üxüñe rü Ïpataya naxnücüétügu
üxüñechiga
 (Mt 7.24-27)

⁴⁶ —¿Tüxcüũ i pema rü: “Pa Torü Corix”
 ñaperügü choxũ, natürü tama penaxü i ngẽma
 pemaã nüxũ chixuxũ? ⁴⁷ —Rü ñuxma tá pemaã

nüxü chixu na ñuxãcü tiixü ya yíxema chowe rüxüxê rü choxü ñnuxê rü naxúxe i ngêma tümamaã nüxü chixuxü. ⁴⁸ —Rü tüma rü wüxi ga yatü ga üpatacü rü yamèxmaücü ga norü caxta ñuxmata nutawa nangucürüü tixĩ. Rü yexguma namèxgu ga taxtü rü yabaixügu ga napata, rü woo ga na naporaüchiüxü, rü tama niwèxtaü, yerü meãma inapugüarü caxtaãx ga guma ï. ⁴⁹ —Natürü yíxema nüxü ñnùmarexe i chorü ore natürü tama naxúxe i ngêma tümamaã nüxü chixuxü, rü wüxi ga yatü ga naxnücüétügumare üpatacürüü tixĩ. Rü yexguma namèxgu ga taxtü, rü nibaixü ga napata, rü naporaüchiü. Rü niwèxtaü ga napata, rü yexma nayarüxo ga guma ï.

7

*Ngechuchu rü Dumacüãx ga churaragüarü
ãëxgacüarü duïxüxü narümexêê
(Mt 8.5-13)*

¹ Rü yexguma nüxü nachauxgu ga duïxügümaã na yadexaxü ga Ngechuchu, rü Capernáüwa naxü. ² Rü yéma nayexma ga wüxi ga churaragüarü capitáü ga Dumacüãx. Rü guma capitáü rü nüxü nayexma ga wüxi ga norü duïxü ga poraãcü nüxü nangechaüxü. Rü yema norü duïxü rü nidaawe, rü naturaxüchi. ³ Rü yexguma Ngechuchuxü naxñüchigagu ga guma capitáü, rü Ngechuchuxütawa nanamugü ga ñuxre ga Yudíugüarü ãëxgacügüerugü. Rü ñnanagürü nüxü: —¡Ngema Ngechuchuxütawa pexĩ na nüxü pecèèxügüxücèx rü núma naxü na chorü duïxücèx yanataanaxêêãxücèx! —ñnanagürü.

⁴ Rū Ngechuchuxūtawa naxĩ, rü poraãcü nüxũ nacèèxũgü, rü ñanagürügü: —Name nixĩ i nüxũ curüngüxëê ya torü capitáũ. ⁵ —Erü nüma rü guxũ i Yudíugüxũ nangechaũ. Rū nümatama nanaxütanü na naxügüãxücèx ga torü ngutaquëxepataũ —ñanagürügü. ⁶ Rū yexguma ga Ngechuchu rü nawe narüxũ. Natürü yexguma marü capitáũpataxũ yangaicagu, rü nüma ga capitáũ rü Ngechuchucèx yéma nanamu ga ñuxre ga namücügü na namaã nüxũ yanaxugüxücèx ga norü ore ga ñaxũ: —Pa Corix, tama cuxũ chachixewechaũ na chopatawa cunguxũ erü choma rü taxuwama chame na chopatagu na cuxücuxũ. ⁷ —Rü ngëmacèx nixĩ i tama chomatama cuxcèx chayaçaxũ. Rü chanaxwèxe i curü orewaxicatama nüxũ quixu na naxcèx yataanexũ tá i chorü duïxũ. ⁸ —Erü choma rü ta chorü ãëxgacümëxëwa changëxma, rü choxmëxwa nangëxmagü ta i ñuxre i churaragü. Rü ngëxguma chanamuxgu i wüxi na ngextá naxüxücèx, rü ngëma naxü. Rü ngëxguma chaugüxütawa naxcèx changemagu i to, rü chauxütawa nangu. Rü ngëxguma chorü duïxüxü chamuxgu na tacü na naxüxücèx, rü choxũ nanaxü —ñanagürü. ⁹ Rū nüma ga Ngechuchu rü yexguma nüxũ naxĩnügu ga yema capitáũârü ore rü nabaixãchiãê. Rü yema duïxügü ga nawe rüxixüxü nadawenü, rü ñanagürü: —Aixcüma pemaã nüxũ chixu rü taxuïma i Yudíugütanüwa nüxũ ichayangau i wüxi i duïxũ i ngëma yatürüũ aixcüma yaxõxũ —ñanagürü. ¹⁰ Rū yexguma nawoegugu ga yema capitáũmücügü ga Ngechuchuxütawa namugüxũ, rü nüxũ inayangaugü ga marü naxcèx

na yataanexũ ga yema capitáũãrũ duũxũ.

Ngechuchu ínanadaxẽẽ ga wũxi ga yutecũ ngĩne

¹¹ Rũ yemawena ga Ngechuchu rũ wũxi ga ããne ga Naĩgu ãeganewa naxũ. Rũ nawe narũxĩ ga norũ ngúexũgũ, rũ muxũma ga togũ ga duũxũgũ. ¹² Rũ yexguma guma ããneãrũ ngaicamana nanguxgu, rũ tũxũ nadau ga wũxi ga yueta ga tẽxgũwa tũxũ nangegũxe. Rũ guxema yuetaarũ mamá rũ tayute rũ guma yucũ rũ guxicatama nixĩ ga tũmane ixĩcũ. Rũ muxũma ga duũxũgũ ga guma ããnecũãx rũ tũxũ ínixũmũcũgũ. ¹³ Rũ yexguma Cori ga Ngechuchu guma yucũarũ mamaxũ dẽuxgu, rũ nũxũ ingechaũtũmũũ. Rũ ñanagũrũ ngĩxũ: –ĩTãxũ i cuxaxuxũ! –ñanagũrũ. ¹⁴ Rũ yexguma ga Ngechuchu rũ yuetacẽx nixũ, rũ nũxũ ningõgũ ga tũmachiũ. Rũ yema tũxũ ingetaũgũxũ rũ tũmamaã inayachiãchitanũ. Rũ ñanagũrũ ga Ngechuchu tũxũ ga guxema yueta: –Pa Ngextũxũcũx, ¡rũda! –ñanagũrũ. ¹⁵ Rũ yexguma ga guxema yuchirẽxe rũ ítarũto, rũ itanaxũgũ ga na tidexaxũ. Rũ Ngechuchu rũ tũmaẽna tũxũ namu. ¹⁶ Rũ yexguma yemaxũ nadaugũgu ga duũxũgũ, rũ guxũma namuũẽ. Rũ inanaxũgũe ga Tupanaxũ na yacuẽxũũgũxũ. Rũ ñanagũrũgũ: –Wũxi i Tupanaãrũ orearũ uruũ i poraxũ tatanũwa nangox. Rũ ñanagũrũgũ ta: –Tupana nuã naxũ na norũ duũxũgũxũ yanangũxẽẽxũcẽx –ñanagũrũgũ. ¹⁷ Rũ guxũma ga Yudéaanewa rũ norũ ngaicamana, rũ duũxũgũ nũxũ nacuáchigagũ ga yema Ngechuchu üxũ.

*Cuáũ ga baiũxẽẽruũ rü Ngechuchuxõtawa nana-
mugü ga taxre ga norü duũxügü
(Mt 11.2-19)*

¹⁸ Rũ Cuáũ ga baiũxẽẽruũ rü nüxũ nacuáchiga ga guxũma ga yema Ngechuchu üxũ, yerü norü ngúexügü ga Cuáũ rü namaã nüxũ nixugü. Rũ yemacèx ga Cuáũ rü taxre ga norü ngúexügücèx naca. ¹⁹ Rũ Ngechuchuxõtawa nanamugü. Rũ Cuáũ rü ñanagürü nüxũ: —¡Ngẽma pexĩ rü Ngechuchuna peca rü ñapegügü nüxũ: “¿Cuma yĩxũ i Cristu i cuxũ ítananguxẽẽxũ, rü ěxna to tá yixĩ i Cristu?” ñapegügü nüxũ! ²⁰ Rũ yema yatügü ga Cuáũ Ngechuchuxõtawa mugüxũ, rü Ngechuchucèx naxĩ. Rũ ñanagürügü nüxũ: —Cuáũ ya baiũxẽẽruũ núma cuxõtawa toxũ namugü na cuxna tayacagüxũcèx rü ¿aixcũma cuma quiixũ i Cristu ya núma nguxchaũcü, rü ěxna to tá yixĩ i Cristu? —ñanagürügü. ²¹ Rũ yexgumatama Ngechuchuxõtawa nangugügu ga Cuáũrũ ngúexügü, rü Ngechuchu nanameẽxẽẽ ga muxũma ga duũxügü ga nagúxũraũxũ ga ðaawemaã idaaweexũ rü yema ingoxoãxũ. Rũ nayadauchigüxẽẽ ga muxũma ga ingexetüxũ. ²² Rũ yemacèx Ngechuchu nanangãxũ rü ñanagürü: —¡Pewoegu rü Cuáũmaã nüxũ peyarüxu i ngẽma pematama nüxũ pedauxũ rü nüxũ pexĩnüẽxũ! ¡Rũ namaã nüxũ pixu i ñuxãcü i ngẽma ingexetüxũ rü marü nidauchigü, rü ngẽma ichixeparaxũ rü marü inachigü, rü ngẽma chaxũneãxgüxũ rü marü naxcèx nitaanegü, rü ngẽma ngauchixëgüxũ rü marü ningoxnamachixëgü, rü ngẽma yuexũ rü wenaxãrũ namaxẽ, rü ngẽma ingearü

ngẽmaxũãxũmaã rü marü nüxũ tixu i Tupanaãrü ore i mexũ! ²³ —Rü tataãẽ ya yíxema texé ya tama choxũ rüxoxe —ñanagürü ga Ngechuchu. ²⁴ Rü yexguma nawoeguxgu ga yema duũxũgü ga Cuáũ yéma mugüxũ, rü Ngechuchu inanaxügu ga guma Cuáũchiga na yadexaxũ. Rü duũxũgümaã nüxũ nixu, rü ñanagürü: —¿Tãcü nixĩ ga pema ípeyadaugüxũ ga dauxchitawa ga taxúema íxãpataxũwa? ¿Éxna wüxi ga yatü ga turaxũ ga ñoma dexne ga buanecü yaxĩãxtanücüxẽëcürüũ ixĩxũ nixĩ ga ípeyadaugüxũ? ²⁵ —Rü ëxna tama guma ípeyadaugügu, ¿rü tãcü nixĩ ga ípeyadaugüxũ? ¿Éxna wüxi ga yatü ga poraãcü nügü ngèxãëcü ípeyadaugü? Pema nüxũ pecuèx i ngẽma poraãcü nügü ngèxãëgüxũ rü ãëxgacügü ya tacügüpatawa nangëxmagü, rü taxucèxma dauxchitawa nangëxmagü. ²⁶ —¿Tãcü ëxna nixĩ ga ípeyadaugüxũ? ¿Éxna wüxi ga Tupanaãrü orearü uruũ? Ngẽmáãcü aixcüma yema nixĩ ga ípeyadaugüxũ. Rü pemaã nüxũ chixu rü Cuáũ ya baiũxẽëruũ rü tama wüxi i ngëxürüxũ i Tupanaãrü orearü uruũ nixĩ. ²⁷ —Rü Cuáũchiga nixĩ ga naxümatüxũ ga yema Tupanaãrü ore ga ñaxũ:

“Cupëxegu chayamu i chorü orearü ngeruũ na cuxcèx namexẽëãxücèx i duũxũgüarü maxũ”,

ñaxũ. ²⁸ —Rü pemaã nüxũ chixu rü guxũ i duũxũgütanüwa rü nataxuma i Tupanaãrü orearü uruũ i Cuáũ ya baiũxẽëruũãrü yexera. Natürü yíxema Tupana ãëxgacü íxĩxũwa wixwexüchi üxe, rü Cuáũãrü yexera tixĩ —ñanagürü. ²⁹ Rü

guxŭma ga duŭxŭgŭ rŭ woo yema yatŭgŭ ga Dumaärŭ ãëxgacŭcèx dŭëru ngŭxŭ ideetanŭxŭ, rŭ nüxŭ naxŭnŭë ga yema Ngechuchuarŭ ore rŭ ñuxŭchi Tupanaxŭ nicuèxŭŭgŭ yerŭ nüxŭ nicuèxãchitanŭ na aixcŭma mecŭ yŭxŭ ga Tupana. Rŭ yema nixŭ ga duŭxŭgŭ ga ŭpaacŭ Cuáŭ íbaiŭxëëxŭ. ³⁰ Natŭrŭ yema Parichéugŭ rŭ yema ngŭexëëruŭgŭ ga Moŭchérŭ mugŭwa ngŭxëëtaegŭxŭ rŭ tama nanaxwèxegŭ ga Cuáŭ na ínabaiŭxëëxŭ. Rŭ yemaãcŭ nüxŭ naxoe ga yema mexŭ ga Tupana naxcèx ŭxchaŭxŭ. ³¹ Rŭ nüma ga Cori ga Ngechuchu rŭ ñanagŭrŭ: —¿Tacŭgu tá chanangu i ñomaŭcŭü maxèxŭ i duŭxŭgŭ? ¿Rŭ nanaŭacŭraŭgŭ? ³² —Rŭ ñaã duŭxŭgŭ rŭ taxuxŭmaãma nataãëgŭ ngëxgumarŭŭ i ngema buxŭgŭ i íãxtŭwa rŭtogŭxŭ, rŭ íxŭnŭcèxwèxegŭxŭ, rŭ tagaãcŭ namŭcŭgŭxŭ ñagŭxŭ:

“Marŭ wowerumaã pexcèx tapaxetagu natŭrŭ tama ípixŭãchitanŭxŭ. Rŭ marŭ ngechaŭxŭ i wiyaegu pexcèx tawiyaegŭ natŭrŭ tama pexauxe”, ñagŭxŭ. Rŭ ngëma buxŭgŭrŭŭ taxuxŭmaãma nataãëgŭ i ñomaŭcŭü i duŭxŭgŭ. ³³ —Yerŭ ga Cuáŭ ga baiŭxëëruŭ rŭ núma naxŭ, rŭ tama pâŭ nangŭx rŭ tama binu nayaxaxŭ. Rŭ yexguma ga pema rŭ: “Nangoxoãx” ñaperŭgŭ nüxŭ. ³⁴ —Rŭ ñuxŭchi núma chaxŭ i choma ya Tupana Nane na duŭxŭxŭ chiŭxŭ, rŭ òna changŭx rŭ binu chayaxaxŭ. Rŭ ngëxguma i pema rŭ ñaperŭgŭgŭ choxŭ:

“Choma rŭ chataanŭxŭchi rŭ changãxwèxe, rŭ pecaduã x-gŭxŭ i duŭxŭgŭmaã chaxãmŭcŭ, rŭ yatŭgŭ i Dumaärŭ ãëxgacŭcèx dŭëru ngŭxŭ idee-

tanüxümaã chaxãmücü”, ñaperügügü choxü. ³⁵ — Natürü Tupanaärü cuèx rü meãma nangox tùmawa ya yíxema aixcüma nawe rüxixẽ —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngechuchu rü Chimáũ ga Parichéupatawa nayexma

³⁶ Rü wüxi ga Parichéu rü Ngechuchuna naxu na napatawa nachibüxücèx. Rü yéma naxü ga Ngechuchu rü yema Parichéuarü mechawa nayarüto. ³⁷ Rü wüxi ga ngecü ga chixri maüxcü ga guma ñanecüãx, rü yexguma nüxü nacuáchigagu na Parichéupatawa tá na nachibüxü ga Ngechuchu, rü yéma ixü. Rü yéma inange ga wüxi ga pumara ga yixixü ga wüxi ga butiya ga nutanaxcèxmaã äxchiüxü. ³⁸ Rü naxauxãcüma Ngechuchucutüxütawa iyarütoxõchi. Rü ngíxgüxüxëtümaã iyawaicutüxëë. Rü ngíyaemaã ínapicutü, rü inachuxcutü. Rü ñüxüchi yema pumaramaã inachacutü. ³⁹ Rü yexguma yemaxü nadèuxgu ga yema Parichéu ga Ngechuchuna uxü, rü naãëwa nagu narüxĩnü rü nügümaãtama ñanagürü: —Ngëxguma chi ñaã Ngechuchu rü aixcüma wüxi i Tupanaärü orearü uruü yixĩgu, rü nüxü chi nacuèx na tacü yĩxü i ñaã ngexü i nüxü ingõgüxü rü ñuxãcü na namaxüxü rü poraãcü na napecaduãxü — ñanagürü ga naãëwa. ⁴⁰ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nüxü nacuèxama rü Parichéuxü ñanagürü: —Pa Chimáũx, choxü nangëxma i wüxi i ore i cumaã nüxü chixuxchaüxü —ñanagürü. Rü nüma ga Parichéu rü Ngechuchuxü nangãxü, rü ñanagürü:

—¡Ëcü, chomaã nüxü ixu, Pa Ngúexëëruüx! — ñanagürü. ⁴¹ Rû ñanagürü ga Ngechuchu: —Taxre ga yatügü rü wüxi ga corixütawa nanangetanü. Rû wüxi nanangetanü ga 500 tachinü ga dïëru rü to nanangetanü ga 50 tachinü. ⁴² —Natürü yema taxre rü taxuacü nanaxütanü ga norü ngetanü. Rû yemacèx düxwa yema norü cori rü nüxü nüxü narüngüma ga yema nüxü na nangetanügüãxü. Rû ñuxmax, Pa Chimáux, rü ¡chomaã nüxü ixu! rü ¿ngëxürüüxü ga yema taxre ga yatügü rü yexeraãcü norü corixü nangechaü? —ñanagürü. ⁴³ Rû Ngechuchuxü nangãxü ga Chimáü, rü ñanagürü: —Chauxcèx ga yema yexeraãcü nüxü nangetanüxü nixi ga yexeraãcü norü corixü ngechaüxü —ñanagürü. Rû Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Ngëmäãcü aixcüma nüma nixi —ñanagürü. ⁴⁴ Rû yexguma ga Ngechuchu rü ngixü nadawenü ga yema ngecü, rü ñanagürü Chimáuxü: —¿Ngixü cudauxü i ñaã ngecü? Rû cupatagu chaxücu i chomax, Pa Chimáux, natürü tama dexá choxnata cuxã chorü yauxcutüruü. Natürü ñaã ngecü rü ngixgüxüxetümaã choxü iyawaicutüxëë, rü ngïyaemaã choxü ípicutü. ⁴⁵ —Cuma rü tama choxü cuchuxu i noxri choxü curümoxëgu, natürü ngïma i ñaã ngecü rü noxri núma changuxgumama rü choxü iyachuxcutüchigü. ⁴⁶ —Cuma rü tama pumaramaã choxü cuchaeruxüra, natürü ngïma i ñaã ngecü rü chaucutügu inaba i pumara. ⁴⁷ —Rü ngëmacèx woo namu i ngirü pecadugü natürü Tupana ngixü nüxü nangechaü i guxüma, erü ngïma rü aixcüma choxü ingechaü. Natürü yixema tama aixcüma ngechaücèx íyaçaxe, rü tama poraãcü

Tupanaxũ tangechaũ –ñanagürü. ⁴⁸ Rũ yexguma ga Ngechuchu rü yema ngecũxũ ñanagürü: – Curü pecadugü rü marü cuxũ nüxũ changechaũ –ñanagürü. ⁴⁹ Rũ yema togü ga nüxna naxugũxũ ga yéma Ngechuchumaã mechawa yexmagũxũ, rü inanaxügü ga nügümücügümaãchigü na yadexagũxũ. Rũ ñanagürügü: –¿Tãcũ nixĩ i ñaã yatü, ecèx ngẽmaãcũ duũxũgüaxũ pecaduxũ nangechaũxũ? –ñanagürügü. ⁵⁰ Natürü Ngechuchu rü ñanagürü ngĩxũ ga yema ngecü: –Marü cuxũ nangẽxma i maxũ i taguma gúxũ, erü choxũ cuyaxõ. ¡Ñuxma rü taãẽacüma cuchiũwa naxũ! –ñanagürü.

8

Ngexũgü ga Ngechuchuxũ rüngũxẽẽgũxũ

¹ Rũ yemawena ga Ngechuchu rü Gariréaaneãrũ ñãnegügu nixũãgüchigü. Rũ duũxũgümaã nüxũ nixuchigü ga Tupanaãrũ ore na ñuxãcũ ãẽxgacü yĩxũ ya Tupana. Rũ ínayaxümücügü ga yema 12 ga ngúexũgü ga marü nadexũ. ² Rũ yexgumarũ ta íiyaxümücügü ga ñuxre ga ngecügü ga ũpaacü ngoxogü ngĩwa ínawoxücü rü ngĩrũ daaweewa ngĩxũ nameẽxẽẽcü. Rũ yematanüwa iyexma ga María ga Magadácũãxmaã ngĩxũ naxugücü ga ũpaacü Ngechuchu 7 ga ngoxo ngĩwa ínawoxücü. ³ Rũ yéma iyexma ta ga Cuána ga Cuchu naxmèx. Rũ Cuchu nixĩ ga wüxi ga ãẽxgacü ga Erodeaxũ puracũxũ. Rũ yéma nayexmagü ta ga Chuchana rü mucüma ga náigü ga ngecügü ga ngĩrũ dĩërumaã Ngechuchuxũ rüngũxẽẽgücü.

*Ore ga toecügu ixuxü
(Mt 13.1-9; Mr 4.1-9)*

⁴ Rû muxüma ga yema ñānegüçüãx ga duüxügü, rû Ngechuchuxütawa ínayadaugü. Rû yexguma yéma nangutaquëxegügu ga muxüma ga duüxügü, rû Ngechuchu namaã nüxü nixu ga wüxi ga ore ga cuèxruü, rû ñānagürü nüxü: ⁵ —Wüxi ga yatü ga toecü rû trigumaã nanagüane. Rû yexguma trigumaã nagüaneãgu rû ñuxre ga trigu, rû namagu nayi. Rû duüxügü nawa nangagüxü, rû werigü rû nanawecu. ⁶ —Rû náigü ga trigu rû nutatanügu nayi. Rû yexguma naxügügu ga guma trigu, rû nipagü rû nayuemare, yerü nataxuma ga norü wāianexü. ⁷ —Rû náigü ga trigu rû tuxunecügu nayi. Natürü yexguma nayaegu ga tuxugü rû guma triguxü inawocu rû nanadai. ⁸ —Natürü náigü ga trigu rû mexü ga waixümügu nayi. Rû yemacëx ga yexguma nayaegu rû muxüma ga trigu nawa ínanguxuchi. Rû wüxipüxü ga triguwa ínanguxuchi ga 100 püxü ga trigu —ñānagürü. Rû yemawena rû Ngechuchu tagaãcü ñānagürü nüxü ga duüxügü: —Rû yíxema āchixëgüxe, rû ñnaga taxĩnüë i ngëma ore! —ñānagürü.

*Tacüchiga nixĩ ga yema ore ga cuèxruüğügu ixuxü
(Mt 13.10-17; Mr 4.10-12)*

⁹ Rû yexguma ga norü ngüexügü rû nüxna nacagüe na tacüchiga yĩxü ga yema ore ga yatü ga toecügu ixuxü. ¹⁰ Rû Ngechuchu ñānagürü nüxü: —Tupana rû pexü nüxü nacuëxëë i ngëma ëxüguxü i taxuüma i togü nüxü cuáxü i ñuxãcü äëxgacü na yĩxü i nümax. Natürü togücëx rû cuèxruügu chayaxüãcüma namaã nüxü chixu i

ore. Rũ ngexguma woo nüxũ nadaugũgu rũ ñoma tama nüxũ nadaugũxũrũ nixĩgũ, rũ woo nüxũ naxĩnũẽgu rũ ñoma tama nüxũ naxĩnũẽxũrũ nixĩgũ –ñanagũrũ.

Ngechuchu rũ meã nanangoxẽẽ ga yema ore ga toecũchigagu yaxuxũ
(Mt 13.18-23; Mr 4.13-20)

¹¹ Rũ Ngechuchu rũ ñanagũrũ: –Ngẽma ore i toecũchigagu pemaã chixuxũ rũ ñaãchiga nixĩ. Rũ ngẽma trigupũxũ rũ Tupanaãrũ orechiga nixĩ. ¹² –Rũ guma trigu ga namagu yixũnerũ nixĩ i duũxũgũ i ngẽma orexũ ñnũẽxũ. Natũrũ Chataná rũ ngẽma duũxũgũxũ nüxũ inayarũngũmaẽxẽẽ i ngẽma ore, na tama yaxõgũãxũcèx rũ tama nayauxgũãxũcèx i maxũ i taguma gũxũ. ¹³ – Rũ guma trigu ga nutatanũgu yixũne, rũ ngẽma nixĩ i duũxũgũ i nüxũ ñnũẽxũ i Tupanaãrũ ore rũ taãẽãcũma yaxõgũxũ. Natũrũ tama aixcũma nanayauxgũ i ngẽma ore, erũ paxaãchi nayaxõgũ, rũ yixcũra guxchaxũ nüxũ ũpetũgu, rũ nüxũ narũxoe i ngẽma ore. ¹⁴ –Rũ guma trigu ga tuxunecũgu yixũne, rũ ngẽma nixĩ i duũxũgũ i Tupanaãrũ orexũ ñnũẽxũ rũ yaxõgũxũ natũrũ ñoma i naãneãrũ ngẽmaxũcèx oegaãẽgũxũ, rũ norũ ngẽmaxũguama rũxĩnũẽxũ rũ tama nüxũ rũxoechaũxũ i norũ ngũchaũgũ. Rũ ngẽmagagu dũxwa tama Tupanacèx namaxẽ. ¹⁵ –Natũrũ guma trigu ga mexũ ga waixũmũgu yixũne, rũ ngẽma nixĩ i duũxũgũ i aixcũma taãẽãcũma nayauxgũxũ i Tupanaãrũ ore, rũ naga ñnũẽxũ, rũ meã naxcèx maxẽxũ. Rũ ngẽma nixĩ i duũxũgũ i aixcũma

Tupanawe rüxĩxũ rü naxügũxũ i ngẽma nüma nanaxwèxexũ.

Cuèxruxũ ga omügu ixuxũ
(Mr 4.21-25)

¹⁶ —Taxúema wüxi i omüwa tanangixichi na tanatüxpechitaxüçèx rü éxna tümaãrũ pechicatüügu tayaxüçuchixüçèx. Natürü ngóxügu tanaxú na tüxũ nabaxixüçèx ya yíxema ngexma chocuxe. ¹⁷ —Rü ngëxgumarüũ ta i guxüma i tacü i cúãcüma ixuxũ rü yixçüra rü duüxügü tá nüxũ nacüèxgüama. Rü guxüma i ngẽma ñuxma duüxügüçèx èxüguxũ rü tá nangoxoma. ¹⁸ —¡Meã iperüxĩnüë i ñuxmax! Erü texé ya naga ñnüxë i ngẽma ore i mexũ, rü Tupana tá yexeraãcü tüxũ nüxũ nacüèxëë. Natürü yíxema tama naga ñnüxë, rü yexeraãcü tá tüxna nanayaxu i ngẽma íraxũ i tümaãrũ cuèx i noxri tüxũ ngëxmachiréxũ —ñanagürü.

Ngechucharü mamá rü naëneëgüchiga
(Mt 12.46-50; Mr 3.31-35)

¹⁹ Rü naë ga Ngechuchu rü naëneëgü, rü yema Ngechuchu íyexmaxüwa tangugü. Natürü taxuacü naxütawaxüchi tangugü, yerü namuxüchi ga duüxügü. ²⁰ Rü wüxi ga duüxũ Ngechuchumaã nüxũ nixu, rü ñanagürü: —Yéa düxétüwa tangëxma ya cue rü cueneëgü, rü cuxũ tadaugüchaũ —ñanagürü. ²¹ Natürü nüma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ ga duüxügü: —Rü yíxema nüxũ ínüexe i Tupanaãrũ ore rü nagu maxexe rü yíxema tixĩ ya chaue rü chaueneëgü ixĩgüxe —ñanagürü.

*Ngechuchu rü buanecüxü rü yuapexü
ínayachaxãchixẽ*

(Mt 8.23-27; Mr 4.35-41)

²² Rû wüxi ga ngunexügu ga Ngechuchu rü norü ngúexügümaã wüxi ga ngegu nichoü. Rû ñanagürü nüxü: —¡Ngĩã daa naxtaxaarü tocutüwa taxĩ! —ñanagürü. Rû inaxĩãchi. ²³ Rû yexguma yaxãüyane rü nipechigü ga Ngechuchu. Rû ngürüãchi yexma nüxü naxü ga wüxi ga tacü ga buanecü. Rû guma nguewa rü niyauxcuchichigü ga dexá. Rû düxwa inayangutaügüchaü.

²⁴ Rû yemacèx nüma ga norü ngúexügü rü Ngechuchuxü nacagü ga na ínadxücèx. Rû ñanagürügü nüxü: —Pa Ngúexëeruüx, ngëmama itabaxügü —ñanagürügü. Rû yexguma ga Ngechuchu rü ínaráda, rü buanecüxü rü yuapexü nanga. Rû ínayachaxãchi ga buanecü, rü inayarüxo ga yuape, rü ínachaxanemare. ²⁵ Rû yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü ga norü ngúexügü: —¿Tacü pexü naxüpetü ecèx tama meã peyaxõgüxü? —ñanagürü. Natürü ga nümagü rü nabaixãchiãëgü. Rû nügümücügüna nicachigü, rü ñanagürügü: —¿Tacü éxna nixĩ i ñãã yatü rü ngëmacèx èixrücü ya buanecü rü yuape rü naga naxĩnüëxü? —ñanagürügü.

*Yatü ga Gadáracüãx ga ngoxogü nawa yex-
magüxü*

(Mt 8.28-34; Mr 5.1-20)

²⁶ Rû düxwa naxtaxaarü tocutüwa nangugü ga Gadáaarü naãnewa. Rû yema naane rü Gariréaneärü toxmèxtawa nayexma.

²⁷ Rû yexguma marü nguewa ínaxüegu, ga

Ngechuchu, rü naxcèx nixũ ga wüxi ga yatü ga guma ñānecũāx ga mucü ga taunecü ngoxogü nawa yexmagücü. Rü guxüguma nangexchiruecha. Rü tama ĩwa nayexma, yerü duũxēchíquēxetanügu nayarüxauxchigünexũ.

²⁸ Rü yexguma Ngechuchuxũ nadēuxgu, rü napēxegu nayacaxāpũxũ. Rü aita naxũācũma ñānagürü: —¿Tũxcũũ nuã choxũ cuyachixewe, Pa Ngechuchux, Pa Tupana ya Tacũxũchi Nanex? Rü cuzũ chacèxũ na tama ngũxũ choxũ quingexēxũ —ñānagürü.

²⁹ Rü yema ñānagürü yerü Ngechuchu marü nanamu ga yema ngoxogü na ínachoxũxúcèx. Rü muēxpũxcũna rü guma yatũxũ naxãũāēxēxũ ga yema ngoxogü. Rü duũxũgü rü cadenamaā nayanēixchacũügũxũ rü nayanēixparagũxũ na taxuwama naxũxúcèx. Natürü nüma rü nagu nacaugũama ga cadenagü. Rü yema ngoxogü rü dauxchitawa ga taxúema íxāpataxũwa nanagagü.

³⁰ Rü Ngechuchu nüxna naca rü ñānagürü: —¿Tacü nixĩ i cuéga? —ñānagürü. Rü nüma rü Ngechuchuxũ nangãxũ, rü ñānagürü: —Muxũchixũ nixĩ i chauéga —ñānagürü. Rü yema ñānagürü yerü namuxũchi ga yema ngoxogü ga guma yatügu chocuxũ.

³¹ Rü yema ngoxogü rü Ngechuchuna nacagü ga tama ngēma poxcuchica i āxmaxũ i taguma iyacuáxũgu na nawocuāxúcèx.

³² Rü guma mēxpũneārü tuāchiwa nayexmagü ga muxũma ga cuchigü ga yēma chibüexũ. Rü yemacèx ga yema ngoxogü rü Ngechuchuxũ nacèxũgü na yema cuchigügu nayachocuxúcèx. Rü Ngechuchu rü: —Ngũ —ñānagürü.

³³ Rü yexguma ga yema ngoxogü

rü guma yatüwa ínachoxü rü yema cuchigügu nayachocu. Rü guxüma ga yema cuchigü rü inaxüãchi, rü naxtaacutüarü mèxpüxüwa nayarüyuxgü, rü yexma nayi. ³⁴ Rü yexguma yema cuchigüarü dauruügü nüxü daugügu ga yema ngupetüxü, rü nabaixãchiãëgü rü ínibuxmü. Rü ãñewa nüxü nayarüxugüe, rü yema ãñeärü ngaicamana ipeagüxü ga duüxügütanüwa rü ta nüxü nayarüxugügü. ³⁵ Rü ga duüxügü rü ínayadaugü ga yema ngupetüxü. Rü yexguma Ngechuchuxütawa nangugügu, rü yéma nüxü nadaugü ga guma yatü ga ngoxoãxchirécü. Rü Ngechuchucutüxütawa narüto, rü marü tama naxãüãë. Rü namuüë ga duüxügü. ³⁶ Rü yema duüxügü ga nüxü daugüxü ga yema ngupetüxü, rü yema íyadaugüxümaã nüxü nixugügü ga ñuxãcü Ngechuchu na namexëëxü ga guma yatü ga ngoxoãxchirécü. ³⁷ Rü yexguma yemaxü naxĩnüëgu, rü guxüma ga yema Gadáraanecüãx ga duüxügü, rü Ngechuchuxü nacèèxügü na ínaxüxüxcèx ga yema nañewa, yerü poraãcü namuüë. Rü yemacèx ga Ngechuchu rü ngegu nixüe, rü inaxüãchi. ³⁸ Rü guma yatü ga ngoxoãxchirécü rü Ngechuchuxü nacèèxü ga nawe na naxüxcèx. Natürü ga Ngechuchu rü nanamu ga yexma na naxãüxüxcèx, rü ñanagürü nüxü: ³⁹ —¡Cuchiüwa naxü, rü duüxügümaã nüxü yarüxu ga tacü cuxcèx na naxüxü ga Tupana! — ñanagürü. Rü ínixü ga guma yatü, rü guxüma ga yema ãñecüãx ga duüxügümaã nüxü nayarüxu ga tacü naxcèx na naxüxü ga Ngechuchu.

Yáiruxacüchiga rü yema nge ga

*Ngechuchuchirugu ingõgücüchiga**(Mt 9.18-26; Mr 5.21-43)*

⁴⁰ Rû yexguma Ngechuchu wenaxârû taegugu ga naxtaxaarû tocutüwa, rû duûxûgü rû taãêâcûma nanayauxgü, yerü guxûma ínananguxêëgü. ⁴¹ Rû yéma Ngechuchuxûtawa nangu ga wüxi ga yatü ga Yáiru ga naega. Rû nüma ga Yáiru rû wüxi ga ngutaquêxepataûârû âëxgacü nixí. Rû Ngechuchupêxegu nayacaxâpûxü rû nüxü nacèèxü ga napatawa na naxûxcèx. ⁴² Yerü nüxü iyexma ga wüxi ga naxâcü ga ngîgümaã wüxicacü, rû iyadaawe, rû ituraxüchi. Rû ngîma rû maneca 12 ga taunecü ngîxü nayexma. Rû yexguma Yáirupatawa naxûxgu ga Ngechuchu, rû muxüchixü ga duûxûgü nawe narüxí, rû düxwa ínayaxüxtügü. ⁴³ Rû yema duûxûgütanüwa iyexma ga wüxi ga ngecü ga 12 ga taunecü ägüechacü. Rû yemamaã iyadaaweеча. Rû duturugüxütagu ngîxü iguxêë ga guxcü ga ngîrü díeru, natürü taxúema ga texé ngîxcèx tayataanexêëga. ⁴⁴ Rû yema ngecü ga Ngechuchuweama ne ixü, rû naxpechinüchirugu iyangögü. Rû yexgumatama ínayachaxâchi ga na naxâgüxü. ⁴⁵ Rû yexguma ga Ngechuchu rû duûxûgüna naca, rû ñanagürü: —¿Texé tixí ya choxü ingögüxe? —ñanagürü. Rû guxûma ga duûxûgü rû: —Taxúema —ñanagürügü. Rû yexguma ga Pedru rû namücügü rû ñanagürügü: —Pa Ngúexêëruûx, cuma nüxü cudadu i ñuxre i duûxûgü ngema cuxü na nayaxüxtügüxü, rû ngêxguma rû ta:

“¿Texé ya choxü ingögüxe?” ñacuxü — ñanagürügü. ⁴⁶ Natürü ga Ngechuchu rû ñanagürü: —Ngêmaãcü wüxie choxü tingögü,

erü nüxŭ chicuèxãchi na chorü poramaã tüxŭ na charümexëëxŭ —ñanagürü. ⁴⁷ Rŭ yexguma nangoxomagu ga na nüxŭ nacuèxamaxŭ ga Ngechuchu ga yema nüxŭ na yangögüxŭ, rŭ yaduruxãcüma naxütawa ixŭ ga yema ngecü. Rŭ napëxegu iyacaxãpŭxŭ. Rŭ guxŭ ga duŭxŭgŭpëxewa namaã nüxŭ iyaxu ga tacücèx nüxŭ na yangögüxŭ, rŭ ñuxãcü yexgumatama ngïxcèx na yataanexŭ. ⁴⁸ Rŭ yexguma ga Ngechuchu rŭ ñanagürü ngïxŭ: —Pa Chauxacŭx, cuxcèx nitaane, erü cuyaxõ. ¡Rŭ ñuxma rŭ taãëãcüma íxŭ! —ñanagürü. ⁴⁹ Rŭ yexguma íyadexayane ga Ngechuchu, rŭ yéma nangu ga wüxi ga duŭxŭ ga ngutaquëxepataũârü ãëxgacŭ ga Yáirupatawa ne ũxŭ. Rŭ ñanagürü Yáiruxŭ: —Cuxacŭ rŭ marü iyu. ¡Rŭ tãxŭ i cuyachixewechigŭxŭ ya Ngúexëëruŭ! —ñanagürü. ⁵⁰ Natürü yexguma yema orexŭ naxĩnügu ga Ngechuchu, rŭ ñanagürü Yáiruxŭ: —¡Tãxŭ i cuyanguãëxŭ! Erü ngëxguma cuyaxõxgu rŭ cuxacŭ rŭ tá wena imaxŭ —ñanagürü. ⁵¹ Rŭ yexguma Yáirupatawa nangugügu, rŭ Ngechuchu nayachocuxëë ga Pedru rŭ Chaũtiágu rŭ Cuáŭ rŭ ngĩnatü rŭ ngĩe ga yema bucü ga yuxcü. Natürü tama nanaxwëxe na togü yexma chocuxŭ. ⁵² Rŭ guxŭma ga duŭxŭgŭ ga yéma yexmagŭxŭ rŭ naxauxe rŭ ngïxcèx nangechaŭgŭ. Natürü Ngechuchu rŭ ñanagürü nüxŭ: —¡Tãxŭ i pexauxexŭ! Erü ngëma bucü rŭ tama nixŭ i nayuxŭ. Rŭ ipemare —ñanagürü. ⁵³ Natürü ga yema duŭxŭgŭ rŭ Ngechuchuxŭ nacugüeama, yerü ngïxŭ nadaugŭ rŭ aixcüma marü iyu. ⁵⁴ Rŭ yexguma ga Ngechuchu rŭ

ngĩxměxgu nayayauxãchi, rü tagaãcü ñanagürü: —Pa Bucüx, ¡írüda! —ñanagürü. ⁵⁵ Rü yexguma ga ngĩma rü wena imaxü, rü yexgumatama írüda. Rü Ngechuchu rü duũxügümaã nüxü nixu na ngĩxü naxüwemügüxücèx. ⁵⁶ Rü ngĩnatü rü ngĩẽ ga yema bucü, rü poraãcü tabaixãchiãẽgü. Natürü Ngechuchu rü tüxü namu na taxüemaãma nüxü na tixuxücèx ga yema ngupetüxü.

9

*Ngechuchu norü ngúexügüxü namu na nüxü yanaxugüexücèx ga Tupanaarü ore
(Mt 10.5-15; Mr 6.7-13)*

¹ Rü Ngechuchu rü nanangutaquẽxexẽẽ ga yema 12 ga norü ngúexügü. Rü pora nüxna naxã rü nüxna naxãga na ínawoxüãxücèx ga nagúxüraüxü ga ngoxogü, rü na nameẽxẽẽãxücèx ga duũxügü ga idaaweexü. ² Rü nayamugü na duũxügümaã nüxü yaxugüexücèx ga ore ga mexü na ñuxãcü ãẽxgacü yiixü ya Tupana, rü na nameẽxẽẽãxücèx ga duũxügü ga idaaweexü. ³ Rü ñanagürü nüxü: —¡Rü taxuxütãma ípinge i perü namawaü, rü bai ya perü caxüchigüxü ya naixmenèxã, rü bai i perü choca, rü bai i perü pãü, rü bai i perü dñeru. Rü wüxitama i perü daxü ípinge, rü tama i taxre! ⁴ —Rü ngẽxguma wüxi ya ñãnewa pengugügu, ¡rü wüxi ya ípatagutama perücho rü ñuxmata ipexĩãchi nawa ya yima ñãne! ⁵ —Rü ngextã tama pexü ínayauxgüxüwa, ¡rü ípechoxü nawa ya yima ñãne! Rü ngẽxguma ngema ipexĩachigu ¡rü ipepagücutü i perü üxaxücutü na ngẽmawa nüxü nacüexgüxücèx na chixexü

naxügüxü i ngẽma duũxügü! –ñanagürü. ⁶ Rü inaxĩachi, rü guxüma ga ñanexãcügüwa naxĩ. Rü nüxü nixugüetanü ga Tupanaärü ore ga mexü. Rü guxüwama nanameẽxëetanü ga duũxügü ga idaaweexü.

Eróde rü tama nüxü nacuèxéga na texe yixüxü ga Ngechuchu

(Mt 14.1-12; Mr 6.14-29)

⁷ Rü Gariréaaneärü ãëxgacü ga Erode, rü nüxü nacuáchiga ga guxüma ga yema Ngechuchu üxü. Rü poraãcü nagu narüxĩnü rü naxoegaãe ga Erode, yerü nümaxü ga duũxügü rü ñanagürügü: –Cuáü ya baiüxëëruü nixĩ ya yima, rü marü wena namaxü –ñanagürügü. ⁸ Natürü togü rü ñanagürügü: –Nuxcümaücü ga Tupanaärü orearü uruü ga Ería nixĩ, rü wena nangox –ñanagürügü. Rü togü rü ñanagürügü: –Bexmana náí ga nuxcümaücü ga Tupanaärü orearü uruü nixĩ, rü wena namaxü –ñanagürügü. ⁹ Natürü Erode rü ñanagürü: –Chomatama chanamu ga churaragü na Cuáüxü yadaenaxãgüxüçèx. ¿Rü tacü êxna nixĩ i ngẽma yatü i duũxügü ngẽmaãcü poraãcü nüxü ixuchigagüechaxü? –ñanagürü. Rü Erode rü nüxü nangúchxüxüchi na ñuxãcü Ngechuchuxü na nadauxü.

Ngechuchu rü nanachibüexë ga 5000 ga yatügü

(Mt 14.13-21; Mr 6.30-44; Cu 6.1-14)

¹⁰ Rü yexguma nawoeguxgu ga yema Ngechuchuarü ngüexügü ga yamugüxü, rü Ngechuchumaã nüxü nixugüe ga yema naxügüxü. Rü nüma ga Ngechuchu rü yema norü ngüexügümaã nixügachi, rü Bechaídaarü

ĩãnewa namaã naxũ. ¹¹ Natürü yexguma duũxũgũ nũxũ cuèxgũgu ga ngextá na nayexmaxũ, rü Ngechuchuwe narũxĩ. Rü Ngechuchu rü meãma yema duũxũgũxũ nayaxu, rü namaã nũxũ nixu na ñuxãcü ãèxgacü yĩxũ ya Tupana. Rü nanameèxèè ga yema duũxũgũ ga idaaweexũ. ¹² Rü yexguma marü nayáuanegu, rü Ngechuchucèx naxĩ ga yema 12 ga ngúexũgũ ga yamugũxũ. Rü ñanagürügũ nũxũ: —Íyamugũ i ñãã duũxũgũ na ãnèxãcũgũ rü ãpatagũ ya ngaicamana ngèxmagũnewa na naxĩxũcèx, rü ngèxma na napegũxũcèx rü norü õnatèèx yataxegũxũcèx! Erü nuã íngèxmagũxũwa rü nataxuma i tacü rü õna —ñanagürügũ. ¹³ Natürü Ngechuchu rü ñanagürü nũxũ: —¡Pematama penaxüwemü! —ñanagürü. Rü nanangãxũgũ, rü ñanagürügũ: —Wüximèèxpũx i pãũ rü taxre i choxnixĩcatama toxũ nangèxma. ¿Rü èxna cunaxwèxe na naxcèx tayataxegũxũ i õna naxcèx i guxũma i ñãã duũxũgũ? —ñanagürügũ. ¹⁴ Rü 5000 ga yatügũ nixĩ ga yema yéma yexmagũxũ. Natürü Ngechuchu rü ñanagürü nũxũ ga norü ngúexũgũ: —¡Ècü ípenatogũxèèx rü 50 chigü i wüxi tücumüwachigü! —ñanagürü. ¹⁵ Rü yemaãcü nanaxügũ ga norü ngúexũgũ. Rü ínanatogũxèè ga guxũma ga duũxũgũ. ¹⁶ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nanade ga yema wüximèèxpũx ga pãũ rü yema taxre ga choxni. Rü daxũgu nadawenüãcüma Tupanana moxè naxã, rü ñuxũchi inanabücu ga yema pãũ rü choxni. Rü norü ngúexũgũna nanaxã na nũxũ yanuãxũcèx ga yema duũxũgũ. ¹⁷ Rü guxũma ga yema duũxũgũ rü meãma nachibüe. Rü yemawena rü 12 ga

pexchigü nanapagüamatama namaã ga yema pãu rü choxnichipẽxegü ga iyaxügüxü.

Pedru nanangoxẽẽ na Cristu na yüixü ga Ngechuchu

(Mt 16.13-19; Mr 8.27-29)

¹⁸ Rü wüxi ga ngunexü rü Ngechuchu norü ngúexügümaã noxrüwama yayumüxëgu, rü nüma rü norü ngúexügüna naca, rü ñanagürü: — ¿Ñuxü ñaxü i duüxügü i chauchiga i choma na texé chiixü? —ñanagürü. ¹⁹ Rü norü ngúexügü nanangãxügü rü ñanagürügü: —Nangëxma i duüxügü rü:

“Cuáü ya baiüxëëruü quixĩ”, ñagüxü, rü togü rü:

“Ería quixĩ”, ñagüxü, rü togü rü:

“Wüxi ga nuxcümaücü ga Tupanaãrü orearü uruü i wena maxücü quixĩ”, ñagüxü —ñanagürügü.

²⁰ Rü yexguma Ngechuchu nüxna naca rü ñanagürü: —¿Rü pema i ñuxü ñapegüxü choxü na texé chiixü? —ñanagürü. Rü Pedru nanangãxü rü ñanagürü: —Cuma nixĩ i Cristu i Tupana Nane —ñanagürü.

Ngechuchu nanaxunagü ga norü yuxchiga

(Mt 16.20-28; Mr 8.30-9.1)

²¹ Rü Ngechuchu rü nayaxucüxëgü ga norü ngúexügü na taxúemaãma nüxü yaxugüexüçex ga nüma rü Cristu na yüixü. ²² Rü ñanagürü nüxü ga norü ngúexügü: —Choma i Tupana Nane na duüxüxü chiixü, rü poraãcü ngúxü tá chinge. Rü choxü tá naxooxgü i Yudíugüarü aëxgacügüerugü, rü paigüarü aëxgacügü, rü ngëma ngúexëëruügü i Moïchéarü mugüwa nguxëëtaegüxü. Rü tá choxü nimëxgü, natürü tomaëxpüx i ngunexügu rü

wena táxarü chamaxü –ñanagürü. ²³ Rû yixcama rû guxüma ga norü ngúexügüxü ñanagürü: – Rû ngëxguma texé chowe rüxüchaügu, jëcü nüxü tarüxo i tümaärü ngúchaü, rû namaã tapora i ngëma guxchaxügü i tümacèx ínguxü i ñoma curuchawa tipotaxürüü tüxü ixixëëxü, rû ngëmaetüwa chowe tarüxüãma! ²⁴ –Erü yíxema tügü maxëchaxëëchaüxë rû tá tayu, natürü yíxema chauxcèx yuxe rû aixcüma tá tüxü nangëxma i maxü i taguma gúxü. ²⁵ ;Rû tacüwa i nüxü namexü ya wüxi ya yatü ega nayauxãgu i guxüma i ñoma i naãneärü ngëmaxügü, natürü iyanatauxëëãgu i norü maxü? ²⁶ –Rû ngëxguma texé chauxcèx ãnegu rû naxcèx taxãnegu i chorü ore, rû choma i Tupana Nane i duüxüxü na chiixü rû tá ta tümacèx chaxãne i ngëxguma ãëxgacü chixiãcüma núma chaxüxgu. Rû ngëxguma wenaxärü núma chaxüxgu rû Chaunatü ya Tupanarüü tá chapora, rû daxüçüãx i Tupanaärü orearü ngeruügü i üünegüxürüü tá chamexëchi. ²⁷ –Rû aixcüma pemaã nüxü chixu rû ñuxre i duüxügü i nuã ngëxmagüxü rû tá nüxü nadaugü na ñuxãcü ãëxgacü na yiixü ya Tupana naxüpa na nayuxü –ñanagürü.

Ngechuchu rü toraxü nangox

(Mt 17.1-8; Mr 9.2-8)

²⁸ Rû 8 ga ngunexüguwena ga na yema ñaxü, rû Ngechuchu rû wüxi ga mëxpúnewa naxü na yéma yayumüxëxüçèx. Rû ínayaxümücügü ga Pedru rû Chaütiágu rû Cuáü. ²⁹ Rû yexguma ínayumüxëyane ga Ngechuchu rû nachiwe rû ngürüãchi niyauracüü, rû naxchiru rû ta

niyauracüü, rü poraãcũxũchima nacómü. ³⁰ Rü yexguma rü yéma nangox ga taxre ga yatügü ga Ngechuchumaã idexagũxũ. Rü Moïché nixĩ ga wüxi, rü Ería nixĩ ga to. ³¹ Rü yema taxre íyexmagũxũwa rü poraãcũxũchi nangóone. Rü ínidexagü nachiga ga ñuxãcü Yerucharéügu tá na nayuxũ ga Ngechuchu. ³² Rü woo ga Pedru rü namücügü rü poraãcü na nayaxtaexũ rü tama napee. Rü nüxũ nadaugü ga ñuxãcü poraãcü na nangónexũ ga naxũtawa ga Ngechuchu rü yema taxre ga yatügü ga namaã yexmagũxũxũtawa. ³³ Rü yexguma yema taxre ga yatügü Ngechuchuna ixígachitanügu, rü Pedru rü ñanagürü Ngechuchuxũ: —Pa Ngúexẽruũx, namexẽchi nixĩ na nuã ingẽxmagũxũ. ¡Rü ngĩxã tanaxü ya tomaẽxpũx ya düxenü, rü wüxi ya cuxcèx, rü nái ya Moïchécèx, rü nái ya Eríacèx! — ñanagürü. Natürü ga Pedru rü tama nüxũ nacuèx ga na ñuxũ ñaxũ yerü poraãcü nabaixãchiãe. ³⁴ Rü yexguma íyadexayane ga Pedru, rü wüxi ga caixanexũ natanügu nayangèixema. Rü poraãcü namuẽ ga yema ngúexũgü ga yexguma yema caixanexũ natanügu yangèixemagu. ³⁵ Rü yema caixanexũwa inanaxü ga wüxi ga naga ga ñaxũ: — Daa nixĩ ya Chaune ya nüxũ changechaũxũchicü. ¡Rü naga pexĩnü! —ñaxũ. ³⁶ Rü yexguma yema ñaxguwena ga yema naga rü Ngechuchuarü ngúexũgü rü taxúexũma ga toguexũ nadaugü, rü Ngechuchuxũxĩcatama nadaugü. Rü yema ngúexũgü rü taxúemaãma nüxũ nixugüe ga yema nüxũ nadaugũxũ.

Ngechuchu rü nanamexẽẽ ga wüxi ga bucü ga

ngoxo nawa yexmacü
(Mt 17.14-21; Mr 9.14-29)

³⁷ Rü yexguma moxüâcü ga guma mèxpünewa yanachoügu, rü muxüma ga duüxügü yexma Ngechuchuxü nayangaugü. ³⁸⁻³⁹ Rü yema duüxügütanüwa rü wüxi ga yatü tagaâcü Ngechuchuxü ñanagürü: —Pa Ngúexêëruüx, ¡choxü rüngüxêë, rü tüxü nadau ya chaune! Erü tügümaã choxü tawüxicèx, rü wüxi i ngoxo tümawa nangêxma. Rü ngêxguma tüxü naxüxgu, rü aita tüxü naxüxêë, rü tüxü naxãüãêxêë, rü tüxü narüchièxêë. Rü chixexü tümamaã naxü, rü tama tüxü ningéxchaü. ⁴⁰ Rü marü nüxü chacèexü i curü ngúexügü na tümawa ínatèxüchigüãxücèx i ngêma ngoxo, natürü tama nüxü inaxînü — ñanagürü. ⁴¹ Rü yexguma Ngechuchu nanangãxü, rü ñanagürü: —Pa Duüxügü i Tama Yaxögüxüx, ¿Ñuxguratáta i pemaã chanuxmaxü rü yaxna pemaã cha xî-nüxü? ¡Nuã naga ya cune! — ñanagürü. ⁴² Natürü yexguma Ngechuchuxütawa nangxgu ga guma bucü, rü yema ngoxo rü guma bucüxü ñaxtüanegu nayanguxêë, rü nanaxãüãêxêë. Natürü Ngechuchu nananga ga yema ngoxo, rü nanamexêë ga guma bucü. Rü ñuxüchi nanatüxütawa nanamu. ⁴³ Rü guxüma ga duüxügü rü nabaixãchiãëgü ga yexguma nüxü nadaugüga ga ñuxâcü na naporaxü ya Tupana.

Ngechuchu rü wenaxãrü nanaxunagü ga norü yuxchiga
(Mt 17.22-23; Mr 9.30-32)

Rü yexguma duüxügü namaã baixãchieyane ga yema Ngechuchu üxü, rü ñanagürü ga Ngechuchu

nüxü ga norü ngúexüğü: ⁴⁴ –¡Meã iperüxĩnũe i ñaã ore i pemaã nüxü chixuxü! ¡Rü täütama nüxü ipeyarüngümaẽ! Choma i Tupana Nane na duüxüxü chiixü, rü chauechita tá choxü ínaxuaxüğü i duüxüğü na ãëxgacüğü choxü iyauxgüxüçèx –ñanagürü. ⁴⁵ Natürü ga norü ngúexüğü rü tama nüxü nacuéxgüéga ga yema namaã nüxü yaxuxü. Yerü Tupana rü tama naxcèx nanangoxëẽ ga yema ore na nüxü nacuéxgüxüçèx. Rü yema ngúexüğü rü namuüẽ ga Ngechuchuna na nacagüxü na meã namaã nangoxëẽãxüçèx ga yema namaã nüxü yaxuxü.

¿Texé tá tixĩ ya guxããrũ yexera ixĩxẽ?

(Mt 18.1-5; Mr 9.33-37)

⁴⁶ Rü yexguma ga norü ngúexüğü rü inanaxüğüe ga nüğümaã na yaporagatanücüxü nachiga ga texé tá tiixü ya natanüwa guxããrũ yexera ixĩxẽ. ⁴⁷ Natürü Ngechuchu rü nüxü nacuéxama ga yema norü ngúexüğü nagu rüxĩnũëxü. Rü yemacèx wüxi ga buxü nügüxütawa naga, rü nügüxütagu nayachixëẽ. ⁴⁸ Rü ñanagürü nüxü ga norü ngúexüğü: –Texé ya ñaã buxüxü meã yaxúxe chauégagu, rü choxü nixĩ i tayaxuxü. Rü yíxema meã choxü yaxúxe, rü Chaunatü ya núma choxü mucüxü rü ta meã tayaxu. Rü yíxema guxããrũ yexera tügü írúxírxaxé, rü yíxema tixĩ ya guxããrũ yexera ixĩxẽ –ñanagürü.

Texé ya tama taxchi aixe rü tórü ngüxëẽruũ tixĩ

(Mr 9.38-40)

⁴⁹ Rü yexguma ga Cuáũ rü ñanagürü nüxü: – Pa Ngúexëẽruũx, nüxü tadau ga wüxi ga yatü ga cuégagu ngoxogü íwoxüxü. Rü toma nüxna

tanachuxu ga yema yerü tama tatanüxü nixi ga nümax —ñanagürü. ⁵⁰ Natürü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Tama name i nüxna na pe-nachuxuxü. Erü texé ya tama taxchi aixe, rü tórü ngüxëeruü tixi —ñanagürü.

Ngechuchu nayangagü ga Chaütiágu rü Cuáü

⁵¹ Rü yexguma marü yangaicagu ga Ngechuchu ga daxüguxü ga nañewa na naxüxü, rü tama namuñácüma inaxüñachi ga Yerucharéüwa na naxüxü. ⁵² Rü nügüpëxegu nayamugü ga ñuxre ga norü orearü ngerüügü. Rü nümagü rü nawa naxi ga wüxi ga ñanexácü ga Chamáriaanewa yexmane, na yexma naxcèx yadaugüxücèx ga wüxi ga i na Ngechuchu nagu pexünexü. ⁵³ Natürü yema Chamáriaanecüñax rü tama nanayauxgüchaü, yerü nüxü nacuèxgü ga Yerucharéüwa tá na naxüxü. ⁵⁴ Rü yexguma yemaxü nadaugügu ga norü ngüexügü ga Chaütiágu rü Cuáü, rü ñanagürügü Ngechuchuxü: —Pa Corix, ¿cunaxwèxexü na Tupanana naxcèx tacaxü na daxüwa ne namuñxücèx ya üxü na naguxëëñxücèx i guxüma i ñañ duñxügü, yema nuxcümaücü ga Tupanaärü orearü uruü ga Eria üxürüü? —ñanagürügü. ⁵⁵ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nüxü nadawenü, rü nayangagü, rü ñanagürü nüxü: —Pema rü tama nagu perüñnë na texearü duñxügü pixigüxü. ⁵⁶ —Erü choma i Tupana Nane na duñxüxü chiixü, rü tama duñxügüarü taxexëewa núma chaxü, natürü núma chaxü na duñxügüxü chamaxëxëxücèx —ñanagürü. Rü yexguma rü náí ga ñanexácüwa naxi.

*Duïxügü ga Ngechuchuwe rüx̄x̄chaïx̄üchiga
(Mt 8.19-22)*

57 Rû yexguma namagu nax̄ix̄gu rû wüxi ga yatü Ngechuchux̄ü ñanagürü: —Pa Corix, cuwe charüx̄x̄chaï i ngextá cuma ícux̄x̄üwa —ñanagürü. 58 Rû Ngechuchu nanangãx̄ü rû ñanagürü: —Ngowagü rû nüx̄ü nangëx̄ma i nax̄max̄ügü, rû werigü rû nüx̄ü nangëx̄ma i nax̄chiãügü, natürü choma i Tupana Nane na duïx̄x̄ü chiïx̄ü, rû nataxuma i chauchica i ngextá nagu chicuxerux̄ü —ñanagürü. 59 Rû Ngechuchu ñanagürü nüx̄ü ga wüxi ga to ga yatü: —¡Chowe rüx̄ü! —ñanagürü. Natürü nüma ga yema yatü rû ñanagürü nüx̄ü: —Pa Corix, noxri chanawëxe i chaunatüx̄ü ichayatëxira —ñanagürü. 60 Rû Ngechuchu nanangãx̄ü rû ñanagürü: —Nüë ngëma cutanüx̄ü i tama yaxõgüx̄ü iyatëx̄gü i ngëma naxrüü yuex̄ü, natürü cuma rû curü puracü nix̄i na paxa duïx̄x̄gümaã nüx̄ü cuyarüx̄üx̄ü i Tupanaârü ore na ñuxãcü guxãârü ãëx̄gacü na yïx̄ü i nümax —ñanagürü. 61 Rû wüxi ga to ga duïx̄ü rû ñanagürü Ngechuchux̄ü: —Pa Corix, ngëmaãcü cuwe charüx̄x̄chaï, natürü noxri chanaxwëxe i nüx̄ü chayarümoxë i ngëma chopatacüãx̄gü —ñanagürü. 62 Natürü Ngechuchu rû ñanagürü nüx̄ü: —Texé ya yixema inaxügüxe na Tupanaârü puracüwa tapuracüx̄ü natürü tümaârü ngëmax̄üguama rüx̄inüx̄ë, rû tama tame na Tupanaãx̄ü tapuracüx̄ü —ñanagürü.

10

Ngechuchu nayamugü ga 72 ga norü ngúex̄ügü

¹ Rū yemawena ga Cori ga Ngechuchu rü nayadexechi ga 72 ga to ga norü ngúexüğü. Rū taxrechigü inayamugü na yoxni guxü ga yema îānegü rü nachicagü ga Ngechuchu nawa üxchaüxüwa na naxixücèx. ² Rū ñanagürü nüxü: –Aixcūmaxüchi nangēxma i muxüchixü i duüxüğü i yaxögüchaüxü natürü ngema Tupanaarü orearü uwa puracüexü rü noxretama nixĩ. Rū ngēmacèx name i perü yumüxēwa nüxna peca ya yima puracüarü yora na ngema norü puracüwa namugüāxücèx i to i puracütanüxü. ³ –¡Rü ipexĩachi rü ngema pexĩ! Rū dücax, ñoma carnerugü i aigütanüwa imugüxürüü nixĩ i pexü chimugüxü. ⁴ –¡Rü tãütáma choca ípinge, rü bai i perü dīeru, rü bai i perü chapatu! Rū tama chanaxwèxe i namagu penuxcü i ngēxguma namawa texéxü perümoxégügu. ⁵ –Rü ngēxguma wüxi ya îwa pengugügu, rü ñaãcü tá nüxü perümoxégü i ngēma duüxüğü:

“¡Petaãxē erü Tupana rü napetanügu!”, ñaperügügu tá. ⁶ –Rü ngēxguma ngema nangēxmagu i duüxüğü i Tupanaxü cuèxgüchaüxü rü Tupana rü tá nüxna nanaxã i taãxē. Natürü ngēxguma ngema nataxuxgu i duüxüğü i Tupanaxü cuèxgüchaüxü, rü ngema Tupanaarü taãxē rü pexrütáma nixĩ. ⁷ –¡Rü wüxi ya îgutama perücho, rü ngema pechibüe rü peyaxü i ngēma nüxü ngēxmaxü i ngēma icüãxgü! Erü wüxi i puracütanüxü rü name nixĩ na nayauxãxü i norü natanü naxcèx i norü puracü. Rū yima îānewa pengēxmagüyane rü tama chanaxwèxe i nái ya îgu peyapegü. ⁸ –Rü ngēxguma wüxi ya îāne ya nawa

meã pexũ nayaxunewa pengugũgu, ¡rũ penangõ i ngẽma õna i pexna naxãgũxũ! ⁹—¡Rũ penameẽxẽẽx i ngẽma idaaweexũ i yima ãñewa ngẽmagũxũ! ¡Rũ namaã nũxũ pixu rü ñapegũgü nũxũ:

“Tupanaãrũ pora rü marũ pexna nangaicama rü napexũtagu”, ñapegũgü nũxũ! ¹⁰—Natürũ ega nawa pengugũgu ya wũxi ya ãñe i ngextá duũxũgü tama meã pexũ íyaxgũxũwa, ¡rũ ngẽma ítamũgu ípechoxũ rü ñapegũgü nũxũ i ngẽma ãñecũãx!:

¹¹ “Rü woo ñãã perũ ãñeãrũ üxaxũ i tocutüwa yaxũxũ, rü itanapagü, na ngẽmawa nũxũ pecuáxũcèx na Tupana rü tama pemaã nataãẽxũ. ¡Natürũ tama nũxũ ipeyarüngümaẽ na marũ pexna nangaicamaxũchichiréxũ ya Tupana na perũ ãẽxgacü yĩxũ”, ñaperügũgü tá nũxũ i ngẽma ãñecũãx! ¹²—Rü pemaã nũxũ chixu rü ngẽma ngunexũ i nagu nagúxũ i naãne, rü Chodomacũãx i duũxũgüarũ yexera Tupana tá nanapoxcue i ngẽma duũxũgü i tama meã pexũ yaxgũxũ.

*Ãñegü ga tama Tupanaga ãñüẽne
(Mt 11.20-24)*

¹³ —Rü wũxi i ngechaũ nixĩ i pexcèx, Pa Corachĩcũãx rü Bechaídacũãx i Duũxũgũx, yerü yexguma chi Tiruarũ ãñewa rü Chidãũãrũ ãñewa chanaxũxgu ga yema mexũgü ga cuèxruũgü ga Tupanaãrũ poramaã petanüwa chaxũxũ, rü woo ga na poraãcü yachixexũ ga yema Tirucũãx rü Chidãũcũãx ga duũxũgü rü nuxcümama chitama nũxũ narüxoe ga nacüma ga chixexũ, rü poraãcüxüchi chima nügümaã nangechaũgü rü naxauxe, yerü chi nügü nicuèxãchitanü ga na yapedaduãxgũxũ. ¹⁴—Natürũ pemaã nũxũ chixu

rü ngẽma ngunexũ i Tupana nagu napoxcuxẽũ i pecaduãxgũũ, rü ngẽma ngunexũgu rü Tirucũãx rü Chidãũcũãxãrũ yexera tá pexũ napoxcuxẽ i pemax. ¹⁵ —Rü pemax, Pa Capernãũcũãxgũ i Duũxũgũx ¿éxna pema nagu perũxĩnũẽgu rü daxũgũx i naãnewa tá pexĩxũ? Pemaã nüxũ chixu rü naãnetũũwa i ngextá Tupana Chatanáxũ ípoxcuxũwa tá nixĩ i pewogũũ. ¹⁶ Rü ñũxũchi norũ ngúexũgũxũ ñanagürũ: —Rü yíxema pega ñnũẽxẽ, rü chauga rü ta taxĩnũẽ. Natürũ yíxema tama pega ñnũẽxẽ, rü chauga rü ta tama taxĩnũẽ. Rü yíxema tama chauga ñnũẽxẽ, rü tama naga taxĩnũẽ ya Chaunatũ ya núma choxũ mucũ —ñanagürũ ga Ngechuchu.

Nawoegu ga yema 72 ga Ngechuchuarũ ngúexũgũ

¹⁷ Rü taãẽãcũma nawoegu ga yema 72 ga norũ ngúexũgũ ga yamugũũ. Rü ñanagürũgũ nüxũ: —Pa Corix, ngẽxguma cuégagu tidexagũgu, rü èixrũxũ i ngoxogũ rü toga naxĩnũẽ —ñanagürũgũ. ¹⁸ Rü Ngechuchu rü ñanagürũ nüxũ: —Ngẽmããcũ aixcũma nixĩ. Yerũ nüxũ chadau ga Chataná ga daxũgũxũ ga naãnewa na natáexũ wũxi ga ãẽmacürũũ. ¹⁹ —Rü choma nixĩ ga pexna chanaxãxũ ga pora na tama chixexũ pemaã naxũgũxũcèx ega woo ãxtapegũwa rü éxna tuxchinawegũwa pengagũgu. Rü yexgumarũũ ta pexna chanaxã ga pora na nüxũ perũ-yexeraxũcèx i guxũma i Chatanáãrũ pora na ngẽmããcũ taxucürũwama tacũ rü chixexũ pemaã naxũxũcèx. ²⁰ —¡Natürũ tãxũ i petaãẽgũxũ naxcèx i ngẽma na pega naxĩnũẽxũ i ngoxogũ! Rü

narümemaẽ nixĩ i petaãẽgü naxcèx na marü naxümatüxũ i peéga i Tupanaãrü poperawa i daxüguxũ i naãnewa —ñanagürü.

Ngechuchu rü nataãẽ
(Mt 11.25-27, 13.16-17)

²¹ Rü yexgumatama ga Tupanaãẽ ga Üünexũ rü poraãcü Ngechuchuxũ nataãẽxẽẽ. Rü ñanagürü ga Ngechuchu: —Pa Chaunatü, Pa Daxüguxũ i Naãne rü Ñoma i Naãneãrü Yorax, cuxũ chicuèxüü, yerü ñaã chorü ngúexügxũ nüxũ cucuèxẽẽ i ñaã ore ga naxchaxwa iquicúxũ ga duüxüğü i ñoma i naãnewa nüxũ cuèxüchigüxũ. Rü yemaãcü cunaxü, Pa Chaunatüx yerü yemaãcü nixĩ ga cunaxwèxexũ —ñanagürü. ²² Rü ñanagürü ga Ngechuchu: —Chaunatü choxna nanaxã i guxũma i tacü i ngẽxmaxũ. Rü taxúema choxũ tacuèx na Tupana Nane chiĩxũ. Rü Chaunatüxicatama nixĩ ya choxũ cuácü na Nane chiĩxũ. Rü ngẽxgumarüũ ta taxúema nüxũ tacuèx na texe yĩxũ ya Chaunatü. Rü choma ya Nane rü ngẽma duüxüğü i Chaunatüxũ nüxũ chadauxẽẽchaũxũxĩcatama nixĩ i nüxũ cuèxgüxũ na texe yĩxũ —ñanagürü. ²³ Rü yexguma norü ngúexügxũ nadawenü, rü namaãxĩca ñanagürü: —Tataãẽgü ya yixema tümaxëtümaãxũchi nüxũ daugüxe i ñaã ñuxma pema nüxũ pedaugüxũ. ²⁴ —Erü pemaã nüxũ chixu, rü muxũma ga nuxcümaügxũ ga Tupanaãrü orearü uruüğü rü ãẽxgacüğü ga tacüğü, rü nüxũ nangúchaũ ga nüxũ na nadaugüchaũxũ i ñaã ñuxma pema chauxütawa nüxũ pedaugüxũ. Natürü tama nüxũ nadaugü. Rü nüxũ nangúchaũ ga nüxũ na naxĩnüechaũxũ i ñaã ñuxma pema chauxütawa

nüxü pexĩnüëxü. Natürü tama nüxü naxĩnüë – ñanagürü.

Ore ga mecü ga Chamáriacüãxgu ixuxü

²⁵ Rû yexguma inachi ga wüxi ga ngúexëëruü ga Moïchéarü mugüwa nguxëëtaexü, rû Ngechuchuxütawa naxü na namaã yanadexaxüçèx. Rû Ngechuchuxü naxüxchaü, rû yemacèx nüxna naca rû ñanagürü: –Pa Ngúexëëruü ya Ngechuchux, ¿Tacü nixĩ i mexü na chanaxüxü na choxü nangëxmaxüçèx i maxü i taguma gúxü? –ñanagürü. ²⁶ Rû Ngechuchu nanangãxü, rû ñanagürü: –¿Ñuxü ñaxü i ngëma ore i Moïchéarü mugüwa ümatüxü? ¿Rû tacüxü i cumaã yaxuxü? –ñanagürü. ²⁷ Rû yema ngúexëëruü ga Moïchéarü mugüwa nguxëëtaexü, rû Ngechuchuxü nangãxü, rû ñanagürü: –¡Nüxü nangechaü ya Cori ya curü Tupana i guxüma i curü maxümaã, rû guxü i cuãëmaã, rû guxü i curü poramaã, rû guxü i nagu curüxĩnüxümaã! ¡Rû nüxü nangechaü i cumücü ngëma na cugütama cungechaüxürü! –ñanagürü. ²⁸ Rû yexguma ga Ngechuchu rû ñanagürü nüxü: –Ngëma ore i choxü namaã cungãxüxü rû marü name. Rû ngëxguma ngëma ore quinguxëëxgu, rû tá cunayaxu i maxü i taguma gúxü –ñanagürü. ²⁹ Natürü ga yema ngúexëëruü ga Moïchéarü mugüwa nguxëëtaexü, rû nügüétüwa nachogüchaü. Rû yemacèx Ngechuchuna naca, rû ñanagürü: –¿Rû texé tixĩ ya chomücü? –ñanagürü. ³⁰ Rû yexguma ga Ngechuchu rû nanangãxü, rû ñanagürü nüxü: –Wüxi ga yatü Yerucharéüwa ne naxü, rû Yericú ga ñãnewa naxü. Rû namagu nüxü nangaugü ga ngítèèxgüxü. Rû guxüma ga norü

yemaxücèx nangĩxgü, rü èixrùxũ ga naxchiru rü ta naxcèx nangĩxgü. Rû nanaçuaixgü, rü nayayuãchixèègü, rü yemaãcü yéma nanatèxgü. ³¹ –Rü yematama namawa naxüpetü ga wüxi ga Yudíugüarü pai. Natürü yexguma yema yatüxũ nadèuxgu rü nüxũ yéma naxüpetümare. ³² – Rû yéma naxüpetü ta ga wüxi ga Lebítanüxũ ga tupauca ga taxñewa puracüxũ. Rû yexguma yema yatüxũ nadèuxgu, rü nüma rü ta nüxũ naxüpetümare. ³³ –Natürü yixçüra rü wüxi ga Chamáriaanecũãx ga yatü rü yematama namawa naxüpetü. Rû yexguma guma yatüxũ nadèuxgu rü nüxũ nangechaütümü. ³⁴ –Rü guma yatücèx nixũ. Rû chixũ rü binumaã nanaxüxũ ga norü oxrigü, rü meãma nayanèixgü ga yema norü oxrigü. Rû ñuxüchi norü burugu nanamunagü, rü wüxi ga pegüchicawa nanaga. Rû yéma nüxna nadau. ³⁵ –Rü moxũãcü ga yexguma inaxũãchigu ga yema Chamáriaanecũãx, rü ngĩxũ nayaxu ga taxretachinü ga norü dñeru, rü yema pegüchicaarü yorana ngĩxũ naxã. Rû ñanagürü nüxũ:

“¡Nüxna nadau i ñaã yatü! Rû ngèxguma yexeragu naxãtanügu na nuã nangèxmaxũ, rü choma tá cuxũ chanaxütanü i ngèxguma chataeguxgu”, ñanagürü. ³⁶ Rû ñanagürü ga Ngechuchu nüxũ ga yema ngúexèèruũ ga Moïchëarü mugüwa ngüxèètaexũ: –Ñuxma chanaxwèxe i chomaã nüxũ quixu i ngèxürüxũ ga yema tomaèxpüxtanüwa ga aixçüma namücü ixixũ ga yema yatü ga ngítèèxgüxũ imèxgüxũ – ñanagürü ga Ngechuchu. ³⁷ Rû yexguma ga yema ngúexèèruũ ga Moïchëarü mugüwa ngüxèètaexũ rü

ñanagürü: –Yema Chamáriaanecũãx nixĩ ga yema yatümücü ixĩxũ, yerü nüxũ nangechaũtümüũ – ñanagürü. Rũ yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: –¡Ñuxma rü íxũ rü yema Chamáriaanecũãx üxürüũ naxü! –ñanagürü nüxũ.

Marta rü Maríapatawa nangu ga Ngechuchu

³⁸ Rũ yexguma Ngechuchu namagu ixũxgu norü ngúexũgümaã rü wüxi ga ñānexācüwa nangu. Rũ yēma guma ñānexācüwa rü wüxi ga nge ga Martagu āegacü ngĩgüpatawa inanguxēē. ³⁹ Rũ Martaaxũ iyexma ga wüxi ga ngĩyèx ga Maríagu āegacü. Rũ ngĩma rü Ngechuchucutũxütawa irüto na inaxĩnũxcèx ga Ngechuchuarü ore. ⁴⁰ Natürü ga Marta rü itaarü puracũãx rü yemaãcü ngĩrũ puracüguama irũxĩnü. Rũ yemacèx Ngechuchucèx iyaxü, rü ngĩgürügü nüxũ: –Pa Corix, çtama ēxna nagu curũxĩnü i ngēma na chataarü puracũãxũ rü ngēma chaueyèx rü choxnaxĩca na natáãxũ i guxũma i ngēma puracü? ¡Rũ namaã nüxũ ixu na choxũ nangũxēēxücèx! –ngĩgürügü. ⁴¹ Natürü Ngechuchu rü ngĩxũ nangãxũ, rü ñanagürü ngĩxũ: –Pa Martax, cuma rü poraãcü curü puracücèx cuxoegaãē, rü muxũma i ngēmaxũgu curũxĩnü. ⁴² –Natürü wüxixicatama nixĩ i guxũārü yexera i mexũ na nagu rüxĩnũxũ. Rũ María iyixĩ i ngēmagu rüxĩnücü. Rũ taxúetáma ngĩxna tayanuxũ i ngēma –ñanagürü ga Ngechuchu.

11

*Ngechuchu nanangúexēē ga yumüxēchiga
(Mt 6.9-15, 7.7-11)*

¹ Rū wüxicana wüxi ga nachicawa nayumüxê ga Ngechuchu. Rū yexguma nüxũ nachauxgu, rü wüxi ga norü ngúexũ rü ñanagürü nüxũ: —Pa Corix ;toxũ nangúexêê na ñuxácü tayumüxêgüxũ, yema Cuáũ ga baiüxêêruũ norü ngúexũgüxũ nangúexêêxürüũ! —ñanagürü. ² Rū Ngechuchu ñanagürü nüxũ: —Rü ngêxguma peyumüxêgügu rü ñaperügügü tá:

“Pa Tonatü ya Daxügücüx, rü aixcüma Üünecü quixĩ i cumax. ;Rü núma naxũ na torü ãêxgacü quiĩxũcèx! Rū tanaxwèxe i curü ngúchaũ na naxügüxũ i duũxügü i ñoma i naãnewa, ngêma daxügüxũ i naãnewa na curü ngúchaũ ínaxügüxürüũ. ³ ;Rü toxna naxã i torü õna i wüxichigü i ngunexũcèx ixĩxũ! ⁴ ;Rü toxũ nüxũ nangechaũ i torü pecadugü, erü toma rü ta tüxũ nüxũ tangechaũ ya guxãma ya yíxema chixri tomaã chopetüxe! ;Rü tãxũ i tacü rü chixexüpêxewa toxũ cuwogüxũ na tama naga tayixũcèx!”

ñanagürü. ⁵ Rū ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Ngêxguma chi wüxie i pema rü tüxũ nangêmaxgu i wüxi i tümamücü, rü chi ngãxücüü napatawa taxũxgu rü ñatagügu nüxũ:

“Pa Chomücüx, ;tomaêxpüx i pãũ choxna naxã! ⁶ —Erü wüxi i chomücü rü yaxüwa ne naxü, rü ngexwacèx chopatawa nangu. Rū choma rü changearü õnaãx, rü taxuũmaãma chanachibüxêêga”, ñatagügu. ⁷ —Rü ngêma tümamücü i napatawa ngêxmaxũ, rü chi tüxũ nangãũxgu rü ñaxgu:

“¡Tãxũ i choxũ cuchixewexũ! Chorũ ãx rü marü narüwãxta, rü choma rü chauxacügü rü ngürücarewa tangẽxmagü. Rü ngẽmacèx taxucürüwa ícharüda na tacü cuxna na chaxãxücèx”, ñaxgu chi tũxũ. ⁸—Rü pemaã nüxũ chixu, rü ngẽma na tümamücü yĩxücèx rü täütáma ínarüda na tacü tũxna naxãxücèx. Natürü tá ínarüda na tama tanachixeweechaxücèx, rü tá tũxna nanaxã i guxũma i tacü i tanaxwèxexũ. ⁹—Rü ngẽmacèx pemaã nüxũ chixu rü, ¡Naxcèx ípeça rü Tupana rü tá pexna nanaxã! ¡Rü Tupanacèx pedèux rü tá nüxũ ipeyangau! ¡Rü ãxwã: Tu tu tu ñapegü, rü tá pexcèx niwãxna i ãx! ¹⁰—Erü guxãma ya yíxema naxcèx ícaxe rü tanayaxu, rü guxãma ya naxcèx dauxe rü nüxũ itayangau. Rü guxãma ya ãxwã: Tu tu tu ñagüxe, rü tümacèx tá niwãxna i ãx. ¹¹—¡Rü ñuxãcü i wüxi i pema na papágü piĩxũ rü penena penaxãxũ ya wüxi ya nuta ega pãücèx pexna nacaxgu, rü êxna wüxi i äxtape ega choxnicèx pexna nacaxgu? ¹²—¡Rü texé i petanüwa rü penena penaxã i tuxchinawe ega wüxi ya otacharaücèx pexna nacaxgu? ¹³—Rü ngẽma pema na pichixecümachiréxũ natürü nüxũ pecuèx na ñuxãcü mexũ i ãmare pexacügüna na pexãxũ, rü pemaã nüxũ chixu rü Penatü ya Daxügücü rü perü yexera tá nixĩ na pexna mexũ naxãxũ. Rü guxãma ya yíxema Tupanaxütawa Naãe i Üünexücèx ícaxe, rü tá tũxna nanaxã — ñanagürü ga Ngechuchu.

*Ngechuchuxũ nixugüe na ngoxoarü poramaã
napuracüxũ nawogüe
(Mt 12.22-30; Mr 3.20-27)*

14 Rū Ngechuchu ínanatèxüchi ga wüxi ga ngoxo ga wüxi ga yatüxü ngegaxëëxü. Rū yexguma ínaxüüxgu ga yema ngoxo rü guma yatü rü nidexa. Rū guxüma ga duüxügü rü nabaixächiãëgü ga yexguma yemaxü nadaugügu. 15 Natürü ñuxre ga duüxügü rü ñanagürügü: —Ñã yatü i Ngechuchu, rü Behebú i ngoxogüarü ãëxgacüarü poramaã nixí i ínanawoxüãxü i ngoxogü —ñanagürügü. 16 Natürü ga togü rü nüxü naxügüchaü, rü yemacèx naxcèx ínacagü ga nüxü na nawéaxü ga wüxi ga cuèxruü ga daxücüãx na yemawa nüxü nacuéxgüxüçèx rü ngoxi aixcüma Cristu yíi. 17 Natürü nüma ga Ngechuchu rü nüxü nacuéxama ga tacügu na naxínüëxü, rü yemacèx ñanagürü nüxü: —Ngëxguma chi wüxi i nachiüãnecüãx i duüxügü nügü itoyegu rü nügütanüwa chitama nügü nadaixgu, rü nügü chitama naguxëë. Rū ngëxguma chi wüxi ya ícüãx nügümaã nuëëchagu rü nügü nadaixgu, rü nügü chitama naguxëë. 18 —¿Rü ngëxguma chi Chataná nügümaãtama nuxgu, rü nügütama yamèxgu, rü ñuxãcü chi i ãëxgacüecha yíixü? Rū ngëma ñacharügü i ñuxma erü pema choxü pixuxgu rü Behebúarü poramaã íchanawoxü i ngoxogü. 19 —Natürü ngëxguma chi Chatanáarü poramaã íchanawoxügu i ngoxogü, rü perü ngüexügü rü chita Chatanáarü poramaã ínanawoxü i ngoxogü. Rū ngëmawa meã nüxü tacuèx na pema rü ípetüexü. 20 —Natürü pemaã nüxü chixu rü aixcüma Tupanaarü poramaã nixí i íchanawoxüxü i ngoxogü. Rū ngëmawa pexü nüxü chacuèxëë na núma petanüwa nanguxü ya Tupana na ãëxgacü yíixüçèx. 21 —Rü ngëxguma wüxi ya

yatü ya poracü rü meãma nügü naxüxnegu rü nüxna nadëuxgu ya napata, rü taxúetáma naxcèx tangïx i norü ngëmaxü i napatawa ngëxmaxü. ²² —Natürü ngëxguma ínanguxgu i to i yatü i nüxü rüporamaëxü, rü nüxü nayexeragu, rü tá nüxna nanapuxü ya naxne ya nügü namaã ínaporaãxüne, rü tá nüxna nanapuxü i guxüma i norü ngëmaxü, rü tá nayana. ²³ —Yíxema tama choxü ngechaüxé rü chauxchi taxai. Rü yíxema tama choxü rüngüxëxë na Tupanacèx tayagagüxü i duüxügü rü chauxchawa tanangianexë.

ngoxo i taeguxüchiga
(Mt 12.43-45)

²⁴ —Rü ngëxguma wüxi i ngoxo rü wüxi ya yatüwa ínaxüüxgu, rü dauxchitagu nanañaãne, rü naxcèx nadau na ngextá na nangüxü. Rü ngëxguma taxuguma nangüegagu, rü nügü ínicuèx rü ñanagürü:

“Maneca naxcèx tá chataegu ya yima yatü ga noxri nawa íchaxüxüchirécü”, ñanagürü. ²⁵ —Rü ngëxguma nataegugu, rü yima yatüxü inayangau na ñoma wüxi ya ñ ya mexëene rü meã nabixichinerü na yíixü. ²⁶ —Rü ínixü rü naxcèx nayadau i to i 7 i ngoxogü i norü yexera i chixexü. Rü guxüma i ngëma ngoxogü rü wüxigu yima yatügu nachocu, rü ngëxma naxáchiügü. Rü ngëxguma ya yima yatü rü noxriarü yexera nachixe —ñanagürü.

Taãë i aixcüma ixüchiga

²⁷ Rü yemaxü íyaxuyane, rü wüxi ga ngecü rü duüxügütanüwa tagaãcü ngígürügü: —Tataãë ya yíxema tügüanüwa cuxü yaxëxë rü tügü nixüwa cuxü maixë —ngígürügü. ²⁸ Natürü ga Ngechuchu

rü ñanagürü: –Yexeraãcü tataãe ya yíxema nüxü ñnüxê i Tupanaãrü ore rü naga ñnüxê –ñanagürü.

Duïxügü ga tama yaxögüchãixü rü naxcèx ínacagüama ga to ga cuèxruü ga Tupanaãrü poramaã üxü

(Mt 12.38-42; Mr 8.12)

²⁹ Rü nimuētanü ga duïxügü ga Ngechuchuxütawa ngutaquēxegüxü. Rü inanaxügü ga Ngechuchu ga namaã na yadexaxü. Rü ñanagürü: –Ñã duïxügü i ñomaücüü maxëxü rü nichixecüma. Rü naxcèx ínacagü i wüxi i cuèxruü i mexü i Tupanaãrü poramaã üxü. Natürü Tupana rü wüxixicatama i cuèxruü tá nüxü nawëx. Rü ngēma nixí i cuèxruü ga Tupanaãrü orearü uruü ga Yonáwa duïxügüxü nawëxü na nüxü nacuèxgüxücèx na aixcüma Tupana yíixü ga guma yéma namücü. ³⁰ –Rü yexgumarüü ga Yoná rü wüxi ga cuèxruü nixí naxcèx ga Nínibecüãx ga duïxügü, rü ngëxgumarüü tá ta nixí ya Tupana Nane ya duïxüxü ixícü na wüxi i cuèxruü tá yíixü naxcèx i ñomaücüü maxëxü i duïxügü. ³¹ –Rü ngëxguma naãneãrü guxgu rü Tupana rü ñomaücüü maxëxü i duïxügüna nacèxgu i norü pecaduchigacèx, rü ngíma ga nuxcümaücü ga Chabaaneãrü aëxgacü tá írüda rü tá ínaxuaxü i ñomaücüü maxëxü i duïxügü. Yerü ngíma rü yaxüwaxüchi ne ixü ga na aëxgacü ga Charumóuxü naxínüxücèx ga ñuxãcü poraãcü nüxü na nacuèxüchixü. Natürü ñuxma nuã petanüwa nangëxma i wüxi i Charumóüãrü yexera ixícü. ³² –Rü ngëxguma naãneãrü guxgu rü Tupana rü ñomaücüü maxëxü i duïxügüna nacèxgu norü

pecaduchigacèx, rü nuxcümaügüxü ga Nínibecüãx ga duüxügü rü tá ínarüdagü rü tá ínanaxuaxügü i ñomaücüü maxëxü i duüxügü. Yerü nümagü ga Nínibecüãxgü ga duüxügü rü nüxü narüxoe ga nacümagü ga chixexü ga yexguma Yoná namaã nüxü ixuxgu ga Tupanaärü ore. Natürü ñuxma nuã petanüwa nangëxma i wüxi i Yonáärü yexera ixixü.

*Taxüineärü omüchiga
(Mt 5.15, 6.22-23)*

³³ –Taxüema wüxi i omüwa tanangixichi rü ñuxüchi itayacux rü ëxna tacütütügu tayaxücuchi. Natürü norü üchicaügu tanaxünagü na ngema tüxü nabaxixüçex ya yíxema duüxëgü ya yima ïgu chocuxe. ³⁴ –Cuxetügü rü ñoma wüxi i omürüü nixí i cuxunecèx. Rü ngëxguma ngëma Tupana cuxü naxwëxexüçex cudëuxgu, rü guxüma i curü maxü rü name. Natürü ngëxguma ñoma i naãneärü ngüchaüçex cudëuxgu, rü guxüma i curü maxü rü chixexüwa nangëxma. ³⁵ –¡Meã cugüna nadau na tama ëãnexüxü nanguxuchixüçex i ngëma ore i mexü i cuxü ngëxmaxü, i ñoma wüxi i omürüü ixixü! ³⁶ –Ngëxguma chi guxü i curü maxüwa nangëxmagu i Tupanaärü ngóonexü rü taxuwama nachixëxgu i curü maxü, rü meã chi nüxü cucuèx i Tupanaärü ngüchaü ñoma wüxi i omü i cuxü baxixürüü –ñanagürü.

Ngechuchu rü duüxügütanüwa ínanaxuaxü ga Parichéugü rü ngüxëëruügü ga Moíchéarü mugüwa ngüxëëtaegüxü

(Mt 23.1-36; Mr 12.38-40; Lc 20.45-47)

³⁷ Rū yexguma nüxũ nachauxgu ga na yadexaxũ ga Ngechuchu rü wüxi ga Parichéu nüxna naxu ga napatawa na yachibüxcèx. Rū yema Parichéupatawa naxũ, rü mechawa nayarüto. ³⁸ Rū yema Parichéu rü nabaixãchiãê ga yexguma Ngechuchuxũ nadèuxgu na tama yanguxêãxũ ga yema Moichéarü mu na nayauxmêxgüxiraxũ ga yexguma nachibüegu. ³⁹ Natürü nüma ga Cori ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: —Pema i Parichéugü rü ñoma pochiyu rü poratu i düxétüwaxicatama iyaxuxürüü pixĩgü. Natürü i peãxêwa rü nagu perüxĩnüê na pengixũ rü chixexũ pexüxũ. ⁴⁰ —Pa Naëchitamare Maxêxũ, ¿tama êxna nüxũ pecuèx na guma Tupana ga naxücü i ngêma tórü düxétüxũnewa ngêxmaxũ, rü gumatama yĩxũ ga naxücü ga tórü maxũ i tórü aixepewa ngêxmaxũ? ⁴¹ —Rü name nixĩ i Tupanana penaxã i perü maxũ na aixcüma naxcèx pemaxêxcèx. Rū ngêmaãcü tá pime i guxũwama. ⁴² —Natürü wüxi i ngechaũ nixĩ i pexcèx, Pa Parichéugüx, erü pema rü perü ngêmaxũwa rü meã Tupanana penaxã i ngêma noxrü ixĩxũ, natürü perü maxũwa rü tama aixcüma naga pexĩnüê rü tama nüxũ pengechaũ. Rū marü name na perü ngêmaxũwa Tupanana penaxãxũ i ngêma noxrü ixĩxũ. Natürü perü maxũwa rü ta penaxwèxe i meã naga na pexĩnüêxũ rü nüxũ na pengechaũxũ. ⁴³ —Rü wüxi i ngechaũ nixĩ i pexcèx, Pa Parichéugüx, erü pema rü pexũ nangúchaũ i ãêxgacüchicagüwa na perütogüxũ i ngutaquêxepataũgüwa. Rū penaxwèxe na ñoma ãêxgacüxũ rümoxêxürüü na meã pexũ namoxêgüxũ i duũxügü i ítamũgüwa.

44 –Rü wüxi i ngechaũ nixĩ i pexcèx, erü ñoma yuetamaũgü i tama nüxũ idauxũ i duũxũgü naẽchitamare naetüwa chopetüxũrüü pixĩgü. Erü woo perü düxétüwa pime, natürü aixepewa i peãewa rü poraãcü pichixe –ñanagürü ga Ngechuchu. 45 Rü wüxi ga ngúexẽẽruũ ga Moĩchearü mugüwa nguxẽẽtaexũ, rü Ngechuchuxũ nangãxũ rü ñanagürü: –Pa Ngúexẽẽruũ Pa Ngechuchux, rü ngẽma na ngẽma ñacuxũ, rü toma rü toãewa nangux –ñanagürü. 46 Natürü Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: –Wüxi i ngechaũ nixĩ i pexcèx, Pa Ngúexẽẽruũgü i Moĩchearü Mugüwa Nguxẽẽtaegüxũx, erü poraãcü penamu i duũxũgü na naga naxĩnüexũcèx i ngẽma Moĩchearü mugü i guxchaxũ i pematama bai i írarüwa naga pexĩnüẽchaũxũ. 47 –Rü wüxi i ngechaũ nixĩ i pexcèx, erü peyamexẽẽgü i tümamaũgü ga guxema nuxcümaũgüxe ga Tupanaãrü orearü uruũgü ga perü oxigü tüxũ dẽixe. 48 –Rü ngẽmawa nüxũ tacuèx na pema rü ta ipexãgüxũ nawa ga yema chixexũ ga perü oxigü ügüxũ. Yerü nümagü rü tüxũ nadai ga guxema Tupanaãrü orearü uruũgü, rü ñuxma i pema rü peyamexẽẽgü i tümamaũgü. 49 –Rü yemacèx nixĩ ga Tupana ga ñaxũ:

“Ngẽma duũxũgütanüwa tá chanamugü i chorü orearü uruũgü rü chorü orearü ngeruũgü. Natürü ngẽma duũxũgü i chixexũgü rü tá nanadai i nümaxũ rü togüxũ rü tá nachixewegü rü tá nawe ningẽxũtanü”,

ñaxũ ga Tupana. 50-51 Rü ñanagürü ga Ngechuchu: –Rü pemaã nüxũ chixu rü Tupana tá nayapeguãchixẽẽ i pema i ñuxma maxẽẽ erü

pema rü ta perü oxigücümagu pexĩ. Nümagü rü noxritama naãneãrũ ügügumama rü nanadai ga muxũma ga Tupanaãrũ orearũ uruũgũ. Rü nüxĩra nayamèxgũ ga Abé rü gumawena nayadaietanũ ga muxũma ga togũ ñuxmata Zacarĩa ga tupauca ga taxũnegu yamèxgũãcüwa nangu. Rü guxũma ga yema orearũ uruũgũ ga perü oxigü dèixücèx rü Tupana tá pexna naca, erü pema rü ta perü oxigürũtama pixĩgũ rü tama nüxũ perüxoechaũ i ngẽma chixexũ i pexũxũ. ⁵²—Rü wũxi i ngechaũ nixĩ i pexcèx, Pa Ngúexẽẽruũgũ i Moĩchearũ Mugüwa Nguxẽẽtaegũxũx, erü duũxũgũchaxwa ipeyacux i Tupanaãrũ ore i aixcüma ixĩxũ i pematama tama pixõgũxũ. Rü nüxna penachuxu i togũ i duũxũgũ i aixcüma yaxõgũãxücèx na nümagü rü ta tama yaxõgũãxücèx —ñanagürũ ga Ngechuchu. ⁵³⁻⁵⁴ Rü yexguma Ngechuchu yema ñaxgu, rü yema ngúexẽẽruũgũ ga Moĩchearũ mugüwa nguxẽẽtaegũxũ rü yema Parichéugũ rü poraãcü Ngechuchumaã nanuẽ. Rü inanaxũgũ ga nüxna na nacagüexũ naxcèx ga muxũma ga ore ga guxchaxũmaã na yemaãcü chi nüxũ iyangaugũxũcèx ga ore ga chixexũ na yemamaã norũ ãëxgacügũxũ- tawa Ngechuchuxũ iyaxuaxũgũxũcèx.

12

Ngechuchu nanangúexẽẽ na tama namexũ na duũxũgũpèxewa meã imaxnetaxũ natürũ taãewa rü chixexũgu rüxñixũ

¹ Rü yoxni yexma nangutaquëxegü ga muxũchixũ ga duũxũgũ. Rü yema na

namuxũchixũcèx rü düxwa nügücutüwa ningagüetanü ga duũxügü. Rü Ngechuchu inanaxügü ga norü ngüexũgümaãxĩra na yadexaxũ, rü ñanagürü: —¡Pexuãægü naxcèx i Parichéugü! Erü duũxügüpèxewa meã namaxènetá natürü naãèwa rü chixexũgu narüxĩnüê.²—Natürü guxũma i ñacü i wüxie cúãcü üxũ rü tá nangoxoma. Rü guxũma i ñacü iicúxũ rü yixcúra rü tá duũxügü nüxũ nacüexgüama.³—Rü ngèmacèx guxũma i ngèma ore i èãnexũwa cúãcü nüxũ pixuxũ rü yixcúra rü tá nangoxoma rü guxũ i duũxügü tá nüxũ naxĩnüê. Rü ngèma ore i ucapuarü aixepewa cúãcü nüxũ pixuxũ, rü yixcúra rü guxãpèxewa tá nüxũ nixugügü i duũxügü.

*Name nixĩ na Tupanaxũ pemuũèxũ
(Mt 10.26.31)*

⁴—Rü ngèmacèx i pemax, Pa Chomücügüx, rü pemaã nüxũ chixu rü ñtama nüxũ pemuũè i ngèma duũxügü i pexũ daixchaũxũ! Erü taxünexũxĩcatama nimèxgü, natürü taxucürüwama taãèxũ nimèxgü.⁵—Natürü pemaã tá nüxũ chixu na texéxũ tá na pemuũèxũ. ¡Nüxũ pemuũè ya Tupana! Erü nüma nüxũ nangèxma i pora na yamáãxũ i pexene, rü napoxcuãxũ i peã i ngextá ngoxogüxũ ¡napoxcuxũgu. ¡Rü yimaxũ tá nixĩ i pemuũèxũ!⁶—¿Tama èxna taxretachinü i dñeruxacügu namaã petaxe i wüximèèxpüx i werixacügü? Natürü Tupana rü tama tüxũ inayarüngüma ya yixema werixacüãxgü, rü bai ya wüxi.⁷—Rü woo i peyaegü rü Tupana nüxũ nacüèx na ñuxre i peyae ngèxmaxũ. Rü ngèmacèx,

¡tãxũ i pexoegaãëgũxũ! Erü pema rü muxũma i werixacũgũarũ yexeraxũchi pexũ nangechaũ ya Tupana.

Yíxema duĩxũgũpëxewa tũgũ ixuxe na Ngechuchu ya Cristuarũ duĩxũ tiĩxũ

(Mt 10.32-33, 12.32)

⁸ –Rü pemaã nüxũ chixu rü guxãma ya texé i ñoma i naãnewa duĩxũgũpëxewa tũgũ ixuxe na chorũ duĩxũ tiĩxũ, rü choma i Tupana Nane na duĩxũxũ chiĩxũ, rü napëxewa i Tupanaãrũ orearũ ngeruũgũ i daxũcũãx rü tá tũxũ chixu na chorũ duĩxũ tiĩxũ i tũmax. ⁹ –Natürũ texé ya ñoma i naãnewa duĩxũgũpëxewa tũgũ ixuxe na tama chorũ duĩxũ tiĩxũ, rü choma rü tá ta napëxewa i Tupanaãrũ orearũ ngeruũgũ i daxũcũãx rü tá tũxũ chixu na tama chorũ duĩxũ tiĩxũ i tũmax. ¹⁰ –Rü guxãma ya texé ya chixri chauchiga idexaxe i choma i Tupana Nane na duĩxũxũ chiĩxũ, rü Tupana tá tũxũ nüxũ nangechaũ i ngẽma. Natürũ texé ya Tupanaãë i Üünexũchiga chixri idexaxe, rü Tupana rü tãütáma tũxũ nüxũ nangechaũ i ngẽma. ¹¹ –Rü ngëxguma duĩxũgũ ngutaquëxepataũgũwa rü ëxna ãëxgacũgũpëxewa pexũ nagagũgu na pexũ napoxcuexũcèx, rü ¡tãxũ i pexoegaãëgũxũ na ¡acũmaã tá penangãxũxũ rü ëxna ¡acũxũ tá namaã na pixuxũ! ¹² –Erü ngëxguma nawa nanguxgu na pidexagũxũ, rü Tupanaãë i Üünexũ tá pexũ nanguxëë na ¡acũxũ tá namaã pixuxũ –ñanagürũ ga Ngechuchu.

Wüxi i ãücũmaxũ nixĩ na imuãrũ dẽeruãxũ

¹³ Rü yema duĩxũgũtanũwa rü wüxi ga yatũ Ngechuchuxũ ñanagürũ: –Pa Ngúexëëruũx,

ɲamaã nüxũ ixu ya chaueneẽ rü choxna naxãã i ngẽma chaunatü ga yucüarü ngẽmaxũ i choxna üxũ! —ñanagürü. ¹⁴ Natürü Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: —Pa Yatüx, ¿texé perü âëxgacüxũ choxũ tingucuchixêê na chayatoyexücèx i ngẽma penatüarü ngẽmaxũ? —ñanagürü. ¹⁵ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —¡Pexuãê na tama pexũ nangúchaũxücèx i togüarü ngẽmaxũ! Erü wüxi i duũxũ rü tama ngẽma na namuãrü ngẽmaxũãxücèx nixĩ i nayauxãxũ i norü maxũ i taguma gúxũ —ñanagürü. ¹⁶ Rü yexguma wüxi ga ore ga cuèxruũxũ namaã nixu, rü ñanagürü: —Nayexma ga wüxi ga yatü ga muãrü dïeruãcü, rü guxüma ga yema nanetügü ga naãnegu natogüxũ rü meãma nüxũ nixo. ¹⁷ —Rü guma yatü rü nagu narüxĩnü rü naãëwa ñanagürü:

“¿Tãcü tá chaxüxũ i ñüxmax? Erü nataxuma i chorü nachica i ngexta namaã na changuxüxũ i chaunetügüarü o”, ñanagürü. ¹⁸ —Rü naãëwa ñanagürü:

“Marü nüxũ chacuèx na tãcü tá chaxüxũ. Rü nagu tá chapogü ya guxünema ya chorü ìpatagü ga nagu namaã changuxüne ga chaunetügüarü o. Rü náí ya taxüragüne tá chaxü na ngëxma namaã changuxüxücèx i guxüma i chaunetügüarü o rü guxüma i chorü ngẽmaxügü. ¹⁹ —Rü ngëxguma marü namexgu i guxüma, rü chaugümaã tá ñacharügü: ‘Ñüxma rü tá icharüngü rü meã tá chachibü rü meã chaxaxe rü ngẽmaãcü tá chataãê. Erü namuxüchi i chorü ngẽmaxügü, rü mucüma ya taunecü tá choxũ natai’, ñacharügü tá chaugümaã”. ²⁰ —Natürü Tupana rü ñanagürü guma yatüxũ:

“Pa Yatüx, cungẽãẽmare i cuma erü ñoma i chütaxügu tátama cuyu. Rü ngẽma curü ngẽmaxügu i namaã cunguxüxü, rü ¿texéarü tá nixĩ i ngẽxguma?” ñanagürü ga Tupana. ²¹ —Rü ngẽxgumarüü tá ta namaã nangupetü i ngẽma duüxügu i nügücèxtama norü ngẽmaxüguã nguxüxü rü tama nügü ímexẽxü i Tupanapëxewa —ñanagürü ga Ngechuchu.

*Tupana rü naxãcüguna nadau
(Mt 6.25-34)*

²² Rü yemawena rü norü ngúexügxü ñanagürü ga Ngechuchu: —Pemaã nüxü chixu ¡rü tãxü i pexoegaãëgxü naxcèx i tacü tá na pengõxü rü tacümaã tá na pixãxchiruxü! ²³ —Erü perü maxü rü õnaärü yexera nixĩ, rü pexene rü naxchiruarü yexera nixĩ. ²⁴ —¡Dücèx penangugü i werigü i tama toegüchiréxü, rü tama nanetüarü o ibuxgüxü, rü ngepatagüxü na ngexta namaã nanguxügxüçèx i norü õna! Natürü Tupana rü nanaxüwemü. Rü pema rü Tupanacèx rü poraãcü guxüma i werigüarü yexera pixĩgü. ²⁵ —Rü taxuwama name na pexoegaãëgxü. Erü taxucürüwama wüxie i pema rü pegütama ipemèxãchixë ngãxü ya metruyu ega woo poraãcü naxcèx pexoegaãëgügu. ²⁶ —Rü ngẽxguma tama pemaã nanguxü i ngẽma íraxü rü taxucürüwama pegütama ipemèxãchixë ega woo naxcèx pexoegaãëgügu, rü ¿tüxcüü i ngẽxguma rü ta tacü i togü i ngẽmaxügücèx pexoegaãëgxü? ²⁷ —¡Dücèx penangugü i putüragü na ñuxãcü nayaexü i nachacu! Rü tama napuracüexü, rü tama nügü üxchirugüxü. Natürü woo guma ãëxgacü ga Charumóü ga na namexëchixü

ga naxchiru rü taguma wüxi ga putürachacuarü mexürüü nixĩ. ²⁸ —Rü marü nüxü pedau i ñuxácü Tupana na nangèxãëxü i putüragü i ñuxma naãnewa rüxügümarexü natürü moxü rü marü taxuxü. Rü ngëxguma Tupana ngëmaãcü nangèxãëgu i putüragü rü pema rü tá ngëmaãrü yexera pexchiru pexna naxã, Pa Duüxügü i Írarüwatama Yaxögüxü. ²⁹ —Rü ngëmacèx tama name i pexoegaãë naxcèx i tacü tá na pengöxü rü tacü tá na pixaxüxü. ³⁰ —Erü ñoma i naãnecüãx i duüxügü rü naxcèx nadaugü i guxüma i ngëma pemaã nüxü chixuxü. Natürü pema rü pexü nangëxma ya Penatü ya Tupana ya nüëchama nüxü cuácü na pexü nataxuxü i guxüma i ngëma. ³¹ —Rü ngëmacèx narümemaë nixĩ na Tupanaãrü ngúchaüçèx pedaugüxü na perü ãëxgacü yüxüçèx. Rü ñuxüchi nüma rü tá pexna nanaxã i guxüma i tacü i pexü taxuxü.

Ñuxácü tüxü nangëxma i tórü ngëmaxügü i daxüguxü i naãnewa
(Mt 6.19-21)

³² —¡Tãxü i pemuüëxü, Pa Chauzacügüx! Pema rü noxretama pixügu natürü Penatü ya Tupana rü norü ngúchaü nixĩ na pexna naxããxü i pechica i ngextá nüma ãëxgacü íyüxüwa. ³³ —¡Rü namaã petaxe i perü ngëmaxügü rü togü i duüxügü i nüxü nataxuxüna penaxã i ngëma díëru! Rü ngëmaãcü tá pegüxü penangëxmaxëë i perü ngëmaxügü i taguma pexü ngauxü rü taguma gúxü i daxüguxü i naãnewa i ngextá tama íyaxücuxüwa i ngítèxáxü rü naweane tama ínaxixexëëxüwa. ³⁴ —Erü ngextá ínangëxmaxüwa i perü ngëmaxügü, rü ngëxma nixĩ i perüxüñüëxü.

*Name nixĩ i yigũ ítamexẽẽgũ naxũpa na ínanguxũ
ya Cristu*

³⁵ —Rũ ípememare namaã i perũ omũgũ i naĩgũxũ! ³⁶ —Rũ name nixĩ i wũxi i coriarũ duũxũgũ i ímemaregũxũrũũ na pixĩgũxũ. Rũ penaxwèxe na ñoma duũxũgũ i ãaxwa norũ corixũ nanguxẽẽgũxũrũũ na pixĩgũxũ. Rũ ngẽxguma norũ cori rũ wũxi i ngĩgũarũ petawa ne naxũxgu rũ: Tu tu tu ñaxgu, rũ paxa naxcèx nayawãxnagũ i ãax. ³⁷ —Rũ nataãẽgũ i ngẽma coriarũ duũxũgũ ega inadauegu i ngẽxguma ínanguxgu i norũ cori. Rũ pemaã nũxũ chixu rũ ngẽma cori rũ norũ mechawa tátama nanatogũxẽẽ i ngẽma norũ duũxũgũ i nũxũ ínanguxẽẽgũxũ, rũ nũma tátama ngẽma norũ duũxũgũxũ inaxũwemũ. ³⁸ —Rũ woo ngãxũcũũ ínanguxgu rũ ẽxna marũ yangunechaũgu rũ nataãẽgũ i ngẽma coriarũ duũxũgũ ega inadauegu i ngẽxguma ínanguxgu i norũ cori. ³⁹ —Rũ ngẽxguma chi wũxi ya ãrũ yora nũxũ cuèxgu na ñuxguacũ ínanguégaxũ i ngĩtèxáxũ, rũ tãũ chima nape. Rũ chi nũxna nadau ya napata na tama yawãxnaãxũcèx rũ tama na nũxũ nangĩxũcèx. ⁴⁰ —Rũ pema rũ ta penaxwèxe na ípememarexũ. Erũ ngũrũãchi tama nagu íperũxĩnũeyane tá íchangu i choma i Tupana Nane na duũxũxũ chíxũ —ñanagũrũ ga Ngechuchu.

*Wũxi ga duũxũ ga meã norũ coriga ñnũxũ rũ to ga
tama meã norũ coriga ñnũxũchiga*

(Mt 24.45-51)

⁴¹ Rũ yexguma ga Pedru rũ Ngechuchuna naca rũ ñanagũrũ: —Pa Corix, ¿toxcèxicatama ẽxna

nixĩ i ñaã ore i cuèxruũ i tomaã nüxũ quixuxũ, rü ěxna guxũ i duũxũgücèx yĩxũ? — ñanagürü. ⁴² Rũ ñanagürü ga Cori ga Ngechuchu: —¿Texé tiĩxũ ya yixema tümaãrũ coriarũ duũxẽ ya aixcũma yanguxẽexẽ rü meã tümaãẽxũ cuáxe? ¿Tama ěxna yixema tiĩxũ ya tümaãrũ cori tũxna ãgaxe na meã nüxna tadauxũcèx rü meã oragu tanachibüexẽẽxũcèx i norü duũxũgü? ⁴³ — Rũ tataãẽ ya yixema coriarũ duũxẽ i ngẽxguma ínanguxgu i tümaãrũ cori rü tũxũ íyanguẽũgu na meãma ítanaxũxũ i ngẽma puracü i nagu tũxũ namuxũ. ⁴⁴ —Rũ aixcũma pemaã nüxũ chixu rü ngẽma tümaãrũ cori rü tá guxũma i norü ngẽmaxũgüarũ dauruũxũ tá tũxũ nixĩxẽẽ. ⁴⁵⁻⁴⁶ — Natürü ngẽxguma chi ngẽma duũxũ nagu rüxĩnügu rü norü cori rü tama paxa na ínanguxũ, rü ínaxũgüãgu na chixri namuãxũ i natanũxũgü i yatũxũgü rü ngexũgü, rü peta naxũxgu rü nachibũxgu, rü naxaxegu, rü nügü nangãxẽẽgu, rü ngürüãchi ngẽma ngunexũ rü ngẽma ora i tama nagu ínanguxẽẽãxũgu tá ínangu i norü cori. Rũ poraãcũxüchi tá nanapoxcu ngẽma duũxũgü i tama norü coriga ñnüẽxũxũ napoxcuexürüũ. ⁴⁷ —Rũ ngẽma coriarũ duũxũ i nüxũ cuèxchiréxũ na tacü nanaxwèxexũ i norü cori, natürü tama nügü ímexẽẽxũ rü tama norü coriga ñnüxũ, rü tá poraãcũ nanaçuaxi. ⁴⁸ —Natürü ngẽma coriarũ duũxũ i tama nüxũ nacuaãcũma chixri norü coriga ñnüxũ, rü chixexũ üxũ, rü tá írarüwaxüra nanaçuaxi. Rũ texé ya Tupana muxũma tũxna ãxẽ, rü muxũcèxtáma tũxna naca. Rũ texé ya muxũna tũxũ nadauxẽexẽ rü tá yexeraãcü tũxna naca.

*Ngechuchugagu nixĩ i yatoyexũ i duũxũgũ
(Mt 10.34-36)*

49 —Núma chaxũ na ñoma i naãnewa duũxũgũxũ chidauchitanũxẽẽxũcèx. Rũ chierũ aixcũma marũ yadauchitanũgu. 50 —Rũ choma rũ tá poraãcũ ngúxũ chinge, rũ chanaxixãchiãẽ ñũxmatáta yangu i ngẽma. 51 —Rũ tama name i nagu perũxĩnũẽ na núma chaxũxũ na guxũ i duũxũgũ rũ wũxigu naxĩnũẽxũcèx. Natürũ pemaã nüxũ chixu rũ núma chaxũ na chaugagu yatoyexũcèx i duũxũgũ. 52 —Erũ ñaãwena ega wũxi ya ñpatawa nangẽxmagu i wũximẽẽxpũx i duũxũgũ, rũ tomaẽxpũx tá choxũ nayaxõgũ rũ taxre i tama, rũ ãxna taxre tá choxũ nayaxõgũ rũ tomaẽxpũx i tama. 53 —Rũ wũxi i papá tá nayaxõ rũ nane rũ tãütáma nayaxõ, rũ ãxna nane tá nayaxõ natürũ nanatũ i tama. Rũ ngẽxgumarũũ ta wũxi i mamá tá iyaxõ rũ ngĩxãcũ rũ tãütáma iyaxõxchãũ, rũ ãxna ngĩxãcũ tá iyaxõ rũ ngĩẽ rũ tãütáma iyaxõxchãũ. Rũ wũxi ya ngĩxẽ tá iyaxõ rũ ngĩneãx rũ tãütáma iyaxõ, rũ ãxna ngĩneãx tá iyaxõ rũ ngĩxẽ rũ tãütáma iyaxõ —ñanagürũ ga Ngechuchu.

*Cuèxruũgũ i nachiga i tacũ tá nangupetũxũ
(Mt 16.1-4; Mr 8.11-13)*

54 Rũ Ngechuchu ñanagürũ ta nüxũ ga duũxũgũ: —Ngẽxguma nüxũ pedèũxgu na naxẽãchianexũ, rũ nagu perũxĩnũẽ tá na napuxũ. Rũ aixcũma ngẽmaãcũ nixĩ. 55 —Rũ pema nüxũ pecuèx na ñuxãcũ penangugũxũ ya buanecũ, rũ ngẽmaãcũ nüxũ pecuèx rũ tá na nanguxetũxũ. Rũ aixcũma ngẽmaãcũ nixĩ. 56 —Pa Duũxũgũx, pema rũ togũ i duũxũgũpẽxewa meã pemaxẽneta, natürũ peãewa

rü chixexügu perüxĩnüẽ. Pema nüxü pecuèx na ñuxãcü penangugüxü ega tá napuxgu rü éxna tá nanguxetügu. ¿Rü ñuxãcü i ñuxma i tama nüxü pecuáxü na Tupana yĩxü ya petanüwa ngucü?

Name nixĩ na curüngüxmüxü namaã i curü uwanü

(Mt 5.25-26)

⁵⁷ —Rü tüxcüü tama nüxü pecuáxchaü i ngẽma nama i mexü i Tupana pexü naxwèxexü na nagu pexĩxü. ⁵⁸ —Rü ngẽxguma chi wüxie wüxi i ngetanücèx cuxü íxuaxügu rü ãëxgacüxütawa cuxü tagaxgu, rü name nixĩ i namawatama tüxü icurüngüxmüxëẽ na tama ãëxgacüpëxewa cuxü tagaxücèx. Erü wüxicana na ãëxgacüxütawa cunguxü rü ãëxgacü tá purichíagüna cuxü namu. Rü purichíagü tá cuxü napoxcu. ⁵⁹ —Rü cumaã nüxü chixu rü ngẽxma poxcuchicagu tá curüxãüx ñuxmatáta ngĩxü cuxütanü i guxcü i dïëru i nüxü ngĩxü cungetanücü. [Rü aixcüma ngẽxgumarüü tá cumaã nanaxü ya Tupana ega tama namaã cunamexëëxgu i curü maxü —ñanagürü ga Ngechuchu.]

13

Wüxi i mexü nixĩ na nüxü rüxoexü i tacüma i chixexü

¹ Rü yexgumatama Ngechuchuxütawa nangugü ga ñuxre ga duüxügü. Rü Ngechuchumaã nüxü nixugü ga na ñuxãcü ãëxgacü ga Piratu namuxü ga norü churaragü na nadaiãxücèx ga ñuxre ga yatügü ga Gariréaanecüãx ga yexguma yema yatügü rü Tupanacèx carneru nadaixgu tupauca ga taxünewa. ² Rü Ngechuchu nüxna

naca rü ñanagürü nüxũ: —¿Pema nagu perüxĩnũegu rü yemaãcü nüxũ nangupetü ga yema yatügü, yerü yema togü ga Gariréaanecũãxãrũ yexera nipecaduãxgü? ³ —Pemaã nüxũ chixu rü tama nixĩ. Rũ ngẽxguma chi pema rü tama nüxũ perüxoegu i pecüma i chixexũ, rü guxãma i pema rü tá ta ipeyarütauxe. ⁴ —¿Rũ êxna pema nagu perüxĩnũegu rü guxũ ga Yerucharéũcüãxãrũ yexera nipecaduãxgü ga yema 18 ga yatügü ga yuexũ ga yexguma Chiruéwa yexmaxũ ga dauxũtaechica naetü rüngutaũgu? ⁵ —Pemaã nüxũ chixu rü tama nixĩ. Rũ ngẽxguma chi pema rü tama nüxũ perüxoegu i pecüma i chixexũ, rü guxãma i pema rü tá ta ipeyarütauxe —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ore ga nanetü ga iguera ga ngearü õõxũgu ixuxũ

⁶ Rũ nüma ga Ngechuchu rü nüxũ nixu ga wüxi ga ore ga igueragu ixuxũ, rü ñanagürü: —Rũ wüxi ga yatü nüxũ nayexma ga wüxi ga ubanecü. Rũ yexma nanato ga wüxi ga iguera. Rũ nüma ga guma yatü rü ínayadauuxũ ga yema iguera rü ngoxi naxõõ, natürü taxuxũma ga norü oxũ inayangau. ⁷ —Rũ yemacèx yema norü duũxũ ga norü naãnena dauxũxũ ñanagürü:

“Dücèx, tomaẽxpüx ya taunecü guxũguma íchayadauxũ i ñaã iguera, rü taguma naxo. Rũ ngẽmacèx chanaxwèxe na cuyadaxüchixũ na tama natücèxma nuã naãnewa naxíaneãxüçèx”, ñanagürü nüxũ. ⁸ —Natürü ga yema norü duũxũ ga norü naãnena dauxũ, rü norü corixũ nangãxũ, rü ñanagürü:

“Pa Corix, ¡nüetama doma taunecüxicatama nangẽmèx! Rũ tá chanaxaimüãnepüne rü

waxmüānexūmaā tá chanagüpüne. ⁹ –Rü bexmana ngëxguma rü tá naxo. Natürü ngëxguma tãütáma naxoxgu rü tá chayadaxüchi”, ñanagürü.

Ngechuchu rü ngüxchigaarü ngunexügu ngïxcèx nayataanexëë ga wüxi ga ngecü ga püçèxwecü

¹⁰ Rü wüxi ga ngüxchigaarü ngunexügu rü Ngechuchu nanguxëëtae ga wüxi ga ngutaquëxepataüwa. ¹¹ Rü yéma iyexma ga wüxi ga ngecü ga 18 ga taunecü idaawecü. Rü ipüçèxwe yerü wüxi ga ngoxo ngïxü napüçèxwexëë, rü taxuacüma iyarüwëxãchi. ¹² Rü yexguma Ngechuchu ngïxü dëuxgu rü ngïxcèx naca, rü ñanagürü ngïxü: –Pa Ngecüx, ñuxma rü marü cuxcèx nitaane i curü daawewa – ñanagürü. ¹³ Rü yexguma rü ngïxü ningögü, rü yexgumatama iyarüwëxãchiwemüxü, rü inaxügü ga Tupanaxü na yacuëxüüxü. ¹⁴ Natürü yema ngutaquëxepataüarü äëxgacü rü nanu, yerü Ngechuchu rü ngüxchigaarü ngunexügu ngïxü narümexëë ga yema nge. Rü yemacèx ga yema äëxgacü rü ñanagürü duüxügüxü: –Nangëxma i 6 i ngunexü i nagu namexü na ipuracüexü. Rü ngëma ngunexügügu nixi i namexü na nuã pexixü na pegü peyarümexëëgüxücèx rü tama i ngüxchigaarü ngunexügu –ñanagürü. ¹⁵ Rü yexguma ga Cori ga Ngechuchu rü nanangãxü, rü ñanagürü: –Pa Duüxügüx, pema rü togü i duüxügüpëxewa meã pemaxënetä, natürü peãewa rü chixexügu perüxinüë. ¿Tama ëxna guxã i pema rü ngüxchigaarü ngunexügu peyawëxü i perü woca rü ëxna perü buru na peyaxaxexëëgüxücèx? ¹⁶ –Rü ñaã ngecü rü

Abráütanüxü iyixĩ, rü Chataná rü 18 ya taunecü ngĩxü nachixexẽe namaã i ñaã ðaawe. ¿Rü taux êxna i namexü na ngĩxcèx chayataanexẽẽxü i ngüxchigaarü ngunexügu? —ñanagürü. ¹⁷ Rü yexguma yema ñaxgu ga Ngechuchu, rü guxüma ga norü uwanügu rü poraãcü naxãneẽ. Natürü guxüma ga togü ga duüxügu rü nataãëgü ga yexguma nüxü nadaugügu ga yema mexügu ga Ngechuchu üxü.

Ore i motacha- chiregu ixuxü
(Mt 13.31-32; Mr 4.30-32)

¹⁸ Rü ñanagürü ga Ngechuchu: —¿Ñuxãcü nixĩ i ãëxgacü na yĩxü ya Tupana, rü nañuxraüxü i nüma ãëxgacü íyĩxüwa? ¿Rü tacügu tá chanangu? ¹⁹ —Maneca wüxi ya motachachire ya wüxi ya yatü naãnegu toxünerüü nixĩ. Rü woo naxíraxüchichirẽx ya naxchire natürü narüxü, rü naya ñuxmata wüxi i nanetü i taetaxü nixĩ. Rü ngẽmacèx i werigü rü natanügu nixüachiãü —ñanagürü.

Ore i pãũärü puxẽëruügu ixuxü
(Mt 13.33)

²⁰ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —¿Ñuxãcü nixĩ i Tupana ãëxgacü íixüwa? ¿Rü tacügu tá chanangu? ²¹ —Rü pãũärü puxẽëruüü nixĩ na guxüwama nanguxü. Erü wüxi i ngecü rü íraxü-tama i pãũärü puxẽëruümaã inaxüéü i taxü i ngĩrü pãũchara. Rü ngẽma pãũärü puxẽëruü rü woo naxíra rü nayapuxẽe i guxüma i ngĩrü pãũchara —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ïãx i íraxüchiga
(Mt 7.13-14, 21-23)

22 Rū inixūchigū ga Ngechuchu ga Yerucharéŭwa na naxūxū. Rū yexguma namagu yaxūxgu rü ĩānegūwa rü ĩānexācūgūwa nixūpetūchigū, rü yēma nayangūexēētanū ga duūxūgū. 23 Rū wūxi ga duūxū nūxna naca rü ñanagürü: —Pa Corix ¿noxretátama nixī i ngēma nayauxgūxū i maxū i taguma gūxū? —ñanagürü. Rū nūma ga Ngechuchu nanangāxū, rü ñanagürü: 24 —Daxūguxū i naāneārū ĩāx rü naxíraxūchi. ¡Rū paxa naxcèx pedau na nawa pichocuxūcèx! Erū pemaã nūxū chixu rü muxūchixūma i duūxūgū tá nūxū nangúchaŭ na nawa yachocuxū, natürü tāūtáma nawa nichocu. 25 —Erū ngēxguma ĩārū yora marū nawāxtagu i ĩāx, rü pema i düxétūwa ngēxmagūxe rü tá penatutuãŭ. Rū ñaperügūgū tá:

“Pa Corix, ¡paxa toxcèx yawāxna i ĩāx!” ñaperügūgū tá. Natürü nūma i cori rü tá pexū nangāxū, rü ñanagürü tá:

“Tama pexū chacuèx na ngextácūāx pixīgūxū”, ñanagürü tá pexū. 26 —Rü ngēxguma rü tá ñaperügūgū nūxū:

“Cumaāchirēx wūxiwa tachibüe rü taxaxegū. Rū toxū cungúexēē ga torū ĩāneārū ítamūgūwa”, ñaperügūgū tá. 27 —Natürü nūma rü tá pexū nangāxū rü ñanagürü tá: “Marū pemaã nūxū chixu rü tama pexū chacuèx na ngextácūāxgū pixīgūxū. ¡Rū ípixī i nuã chauxūtawa i guxāma i pemax, Pa Chixri Maxēx!” ñanagürü tá. 28 —Rü ngēma tá pexauxe, rü tá pixūxchapūtagū i ngēxguma nūxū pedèuxgu i Abráŭ rü Íchaá rü Acobu rü guxūma i Tupanaārū orearū uruūgū na Tupana āēxgacū íxīxūwa na nangēxmagūxū rü pema rü

nüxna na ípewoxüxü. ²⁹ –Erü guxüwatáma ne naxí i duüxügü. Rû Tupana ãëx- gacü íxixüwa tá nangëxmagü. Rû ngema tá narütogü na ngema nachibüexücex. ³⁰ –Rû tá nangëxma i nümaxü i ñoma i naãnewa duüxügü nüxü oexü, natürü daxüguxü i naãnewa rû Tupana tá wixpëxewa nanaxügüxëë. Rû tá nangëxma i nümaxü i ñoma i naãnewa duüxügü nüxü icuèxüügüxü, natürü daxüguxü i naãnewa rû Tupana rû tá wixweama nanaxügüxëë –ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngechuchu rû Yerucharéücüãx ga duüxügücèx naxaxu

(Mt 23.37-39)

³¹ Rû yematama ga ngunexügu rû Ngechuchuxütawa nangugü ga ñuxre ga Parichéugü. Rû ñanagürügü Ngechuchuxü: –¡Íxü i nuá! Erü ãëxgacü ya Erode rû cuxü nimèxéga –ñanagürügü. ³² Natürü nüma ga Ngechuchu nanangãxü rû ñanagürü: –¡Naxütawa pexí i ngëma yatü i nüxü cuèxüchixü na ñuxãcü duüxügüxü nawomüxëëxü, rû namaã nüxü pixu rû ñuxma rû moxü rû tá íchana- woxü i ngoxogü, rû tá chanameëxëë i ngëma duüxügü i idaaweexü, rû pëxmaãcü tá chanagüxëë! ³³ –Natürü chanaxwëxe i ichixüchigü i ñuxma rû moxü rû paxmaãcü ñuxmatáta Yerucharéüwa changu. Erü Yerucharéügu nixí i na nayuexü i guxüma i Tupanaärü orearü uruügü. ³⁴ –Rû dücax, Pa Yerucharéücüãx, pema peyadaietanü i Tupanaärü orearü uruügü, rû nutamaã ípenamuxüchigü i Tupanaärü orearü ngeruügü i pexcèx núma namugüxü. Rû ñuxreëxpüxcüna wüxigu

chaugüxüttagu pexü chanutaquëxexëëchaü, ñoma wüxi i ota ya naxãcüãx nügütüügu tüxü nutaquëxexürüü. Natürü pema rü tama penaxwëxe. ³⁵ —Dücëx i ñuxma ya perü ñãne, rü Tupana tá ínanatëx. Rü pemaã nüxü chixu rü tãütáma wena choxü pedau ñuxmatáta daxüguxü i naãnewa ne chaxü. Rü ngëxguma rü tá choxü pedau rü tá ñaperügügü:

“Namexëchi nixi ya yima Cori ya Tupana núma namucü”, ñaperügügü tá —ñanagürü ga Ngechuchu.

14

Ngechuchu rü naxcëx nayataanexëë ga wüxi ga yatü ga rüchaxünexü

¹ Rü wüxi ga ngüxchigaarü ngunexügu rü Ngechuchu rü wüxi ga Parichéupatawa nayachibü. Rü yéma nayexmagü ga togü ga Parichéugü ga yéma bexma Ngechuchuxü ngugüexü.

² Rü yéma nayexma ta ga wüxi ga yatü ga idaawexü ga rüchaxünexü. ³ Rü yexguma ga Ngechuchu rü yema ngúexëëruügu ga Moíchéarü mugüwa nguxëëtaegüxüna rü Parichéugüna naca, rü ñanagürü: —¿Tama penachuxuxü ega ngüxchigaarü ngunexügu chanamexëëxgu i wüxi i idaawexü? —ñanagürü. ⁴ Natürü ga nümagü rü nangeëxgümare. Rü yexguma ga Ngechuchu rü naxmëxgu nayayauxãchi ga yema idaawexü, rü nanamexëë. Rü namaã nüxü nixu ga na íyaxüxcëx. ⁵ Rü Ngechuchu rü ñanagürü Parichéugüxü: —¿Texé i pema i ngëxguma perü buru rü ëxna perü woca puchugu nagoxgu,

rü taux êxna i ngêxgumatama ípeyadauxü rü ípeyatúãchixü i woo ngüxchigaarü ngunexügu? —ñanagürü. ⁶ Rü nümagü rü taxuümaãma nanangãxügü.

Duüxügü ga ngîgüarü petawa nüxna naxugüxüchiga

⁷ Rü yexguma mechawa natogüchaügu ga yema nüxna naxugüxü, rü Ngechuchu nüxü nadau na wüxichigü rü ïãrü yoraxütawaxüchi natoxchaüxü. Rü yexguma yemaxü nadèuxgu rü nayaxucuxêgü, rü ñanagürü: ⁸ —Ngêxguma texé cuxna uxgu i wüxi i ngîgüarü petawa, rü tama name i petaarü yoraxütawaxüchi üxü i naxmèxwêxewa cuyarüto. Erü yixcüra ngürüãchi tá ínangu i to i nüxna naxuxü i curü yexeraxüchi ixixü. ⁹ —Rü ngêma petaarü yora i pexna uxü, rü tá cumaã nüxü nayarüxu na icuchixücèx i ngêma nachicawa na ngêma natoxêãxüçèx i ngêma to i curü yexera ixixü. Rü ngêxguma i cuma rü poraãcü cuxãneãcüma rü nawa iyacuáxü i naxmèxwêxewa tá cuyarüto. ¹⁰ —Rü narümemaẽ ega texé cuxna uxgu, rü nawa iyacuáxü i naxmèxwêxewa curüto. Rü ngêxguma i ngêma petaarü yora i cuxna uxü rü ñanagürü tá cuxü:

“Pa Chomücüx, ¡nuã chauxütawa yarüto!” ñanagürü tá cuxü. Rü ngêmaãcü ngêma petaarü yora rü wüxi i mexü tá cumaã naxü napêxewa i guxüma i duüxügü i nüxna naxuxü i cumaã ngêma rütogüxü. ¹¹ —Erü texé ya tügü írütaxe rü Tupana tá tüxü naxãnexêê. Natürü texé ya tügü íruxíraxe rü Tupana tá tüxü nicuèxüü —ñanagürü ga Ngechuchu. ¹² Rü ñanagürü ta ga

Ngechuchu nüxŭ ga yema yatü ga nüxna uxŭ: —Rü ngëxguma wüxi i õnacèx rü êxna petacèx texéna cuxuxchaŭgu, rü tama name i nüxna cuxu i cumücügü, rü bai i cueneëgü, rü bai i cutanüxŭgü, rü bai i curü ngaicamagu pegüxŭ i duŭxŭgü i dïëruãxgüxŭ. Erü nümagü rü tá nüxï cuxna naxugüe, rü ngëmaãcü tá cuxŭ nanaxütanügü. ¹³ —Natürü ngëxguma wüxi i peta cuxüxgu, rü narümemaë nixï i nüxna cuxu i duŭxŭgü i ngearü dïëruãxgüxŭ, rü duŭxŭgü i taxucürüwama puracüexŭ, rü ngëma ichixeparagüxŭ, rü ngëma ingexetügüxŭ. ¹⁴ —Rü tá cutaãëxŭchi i ngëxguma erü nümagü rü taxucürüwa cuxŭ nanaxütanügü. Naturü tá cunayaxu i curü natanü i ngëxguma wena namaxëgu i Tupanaärü duŭxŭgü i mexŭ —ñanagürü.

*Ore i taxŭ i õnagu ixuxŭ
(Mt 22.1-10)*

¹⁵ Rü yexguma yemaxŭ naxïnügu ga wüxi ga yatü ga mechawa rütoxŭ rü Ngechuchuxŭ ñanagürü: —Rü tataãë ya yíxema Tupana ãëxgacü íixïxŭwa chibüxe —ñanagürü. ¹⁶ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxŭ: —Wüxi ga yatü nanaxü ga wüxi ga õna ga taxŭ. Rü norü duŭxŭxŭ namu na nüxna yaxuxücèx ga muxŭma ga duŭxŭgü. ¹⁷ —Rü yexguma marü namexgu ga norü õna, rü wena norü duŭxŭxŭ namu na yema duŭxŭgü ga marü nüxna naxugüxŭmaã nüxŭ na yanaxuxücèx ga marü na namemarexŭ ga norü õna, rü paxa yéma na naxïxücèx. ¹⁸ —Naturü guxŭma ga yema nüxna naxugüxŭ, rü inanaxügü

ga nügü na ínaxuegüxü. Rū yema nūxīra nūxna naxu rü ñanagürü:

“Ngexwacaxtama naxcèx chataxe i wüxi i naāne. Rū paxa tá íchayadau. ¡Rū namaã nūxü i xu i cori rü taxucürüwama ngema chaxü!” ñanagürü. ¹⁹—Rū ga yema to rü ñanagürü:

“10 i wocagü i puracürüçèx chataxe, rü tá ngēmaxü chayaxü. ¡Rū namaxã nūxü i xu i cori rü taxucürüwama ngema chaxü!” ñanagürü. ²⁰—Rū ga to rü ñanagürü:

“Ngexwacaxtama chaxãmèx rü ngēmacèx taxucürüwama ngema chaxü”, ñanagürü. ²¹—Rū yexguma nataegugu ga yema coriarü duüxü, rü norü corimaã nūxü nixu ga guxüma ga yema ore. Rū yexguma ga norü cori rü nanu, rü ñanagürü nūxü ga norü duüxü:

“¡Paxa ngema ïtamügü i taxüwa rü ïtamüacügüwa naxü, rü nuã nagagü i ngēma duüxügü i ngearü dīeruãxgüxü, rü ngēma duüxügü i taxucürüwama puracüexü, rü ngēma ichixeparagüxü, rü ngēma ingexetügüxü!” ñanagürü. ²²—Rū yixcamaxüra ga yema norü cori namaã nūxü ixuxü naxüxguwena rü yema norü duüxü ñanagürü nūxü:

“Pa Corix, marü chanaxü i ngēma chomaã nūxü quixuxürüü, natürü naxächicaaneãmatama i nuã cupatawa”, ñanagürü. ²³—Rū yexguma ga norü cori rü ñanagürü nūxü:

“¡Paxa ngema nama i taxügüwa rü nama i íraxügüwa naxü, rü nuã nagagü i togü i duüxügü na nuxã chopatagu nachocuxüçèx, rü ngēmaãcü na naxããcuxüçèx ya daa chopata! ²⁴ Erü pemaã nūxü chixu rü taxuüma ga yema nūxīra

nüxna chaxuxŭ rü nuã chorü ñnawa tá nachibüe”, ñanagürü.

Tama natauxcha na Cristuwe rüxŭxŭ
(Mt 10.37-38)

²⁵ Rŭ muxŭchixŭma ga duŭxŭgŭ Ngechuchuwe narŭxŭ. Rŭ nadauegu ga Ngechuchu, rŭ ñanagürü nüxŭ: ²⁶ –Rŭ ngëxguma texé chowe rüxŭxchaŭgu, rŭ tanaxwèxe i choxŭ tangechaŭ tümanatŭarŭ yexera, rŭ tümaëärŭ yexera, rŭ tümamèxärŭ yexera, rŭ tümaxäcügŭarŭ yexera, rŭ tümaëneëgŭarŭ yexera, rŭ tümaëyëxgŭarŭ yexera, rŭ tümaärŭ maxŭärŭ yexera rŭ ta. Rŭ ngëxguma tama ngëmaäcŭ choxŭ tangechaŭgu rŭ taxucürŭwama aixcŭma chorü ngúexŭ tixŭ. ²⁷ –Rŭ yŭxema tama naxwèxexë na chaugagu ngúxŭ tingeäcŭma chowe tarŭxŭxŭ, rŭ taxucürŭwama chorü ngúexŭ tixŭ. ²⁸ –Rŭ ngëxguma chi wŭxie i petanŭwa rŭ wŭxi ya ŭpata ya taxŭne taxŭxchaŭgu, ¿rŭ tama ëxna i noxri i tanangugŭxiraxŭ na ñuxre i dŭëru tá nagu ngŭxŭ ítatáxŭ? Rŭ ngëmawa nüxŭ tacuèx rŭ marŭ tüxŭ iyangu i ngëma tümaärŭ dŭëru i tüxŭ ngëxmacŭ na tayanguxëèxŭcèx ya yima ŭ. ²⁹ –Erŭ ngëxguma chi tama meã tanangugŭgu i tümaärŭ dŭëru na ñuxregu tá naxätanŭxŭ ya yima ŭ, rŭ norŭ caxtaxica chi itapugŭgu rŭ yŭxcŭra rŭ taxucürŭwa chi tanaguxëëgu i ngëma puracŭ, rŭ guxŭma i duŭxŭgŭ i nüxŭ daugŭxŭ i ngëma tümaärŭ puracŭ rŭ tá tüxŭ nacugŭe. ³⁰ –Rŭ ñanagürŭgŭ tá:

“Ngëma yatŭ inanaxŭgŭ na naxŭpataxŭ, natŭrŭ taxucürŭwama nayanguxëë”, ñanagürŭgŭ tá. ³¹ –Rŭ ngëxguma wŭxi i nachŭñãneärŭ ãëxgacŭ rŭ to i nachŭñãneärŭ ãëxgacŭmaã nügŭ nadaixchaŭgu,

¿rũ tama êxna i noxri inangugũãxũ rũ ngoxi 10,000 i churaragũ rũ yangu na nũgũ nadaixũcèx namaã i norũ uwanũ i 20,000 i churaragũ nũxũ ngẽxmaxũ? ³² —Rũ ngẽxguma nangugũãgu na tama yanguxũ i norũ churaragũ rũ, ¿taux êxna i ngẽxguma yaxũwa nangẽxmagutama i norũ uwanũ, rũ naxũtawa namugũãxũ i norũ orearũ ngeruũgũ, rũ namaã nũxũ na yanaxugũexũcèx na nũgũmaã nangũxmũèxũ? ³³ —Rũ ngẽxgumarũũ tá ta nixĩ i pemax, erũ ngẽxguma ngexerũxũxe i petanũwa tama ngema tanawogũgu i guxũma i tũxũ ngẽxmaxũ na chowe tarũxũxũcèx, rũ taxucũrũwama aixcũma chorũ ngũexũ tixĩ.

Ngẽxguma nangeacagu ya yucũra rũ taxuwama name

(Mt 5.13; Mr 9.50)

³⁴ —Pema rũ ñoma yucũrarũũ pixĩgũ i ñoma i naãnewa, erũ yima yucũra rũ õna na namexẽèxũrũũ rũ pema rũ ñoma i naãnecũãx i duũxũgũtanũwa rũ norũ mexẽèruũ pixĩgũ. Name ya yucũra. Natũrũ ngẽxguma chi nangeacagu, ¿rũ ñuxãcũ tá wenaxãrũ naxããca? ³⁵ —Rũ taxuwama name. Rũ woo waixũmũãrũ waxmũãnexẽèruũcèx rũ tama name. Rũ ítanatèxmare. Rũ yixema aixcũma ãchixexẽ, ¿rũ name nixĩ i nagu tarũxĩnũè i ñãã ore! —ñanagũrũ.

15

Ore i carneru i iyarũtaxuxũgu ixuxũ

(Mt 18.10-14)

¹ Rũ guxũma ga yema yatũgũ ga Dumaãrũ ãẽxgacũcèx dũèru ngĩxũ ideetanũxũ, rũ togũ ga duũxũgũ ga chixexũ ga nacũmagu ãxũ, rũ

Ngechuchucèx naxĩ na iyanaxĩnũèxũcèx ga norũ ore. ² Rũ yemacèx ga Parichéugũ rũ ngũxèèruũgũ ga Moĩchéarũ mugüwa ngũxèètaegũxũ, rũ Ngechuchuxũ nixugüe, rũ ñanagürügũ: –Ñãã yatũ rũ norũ me nixĩ i pecaduãxgũxũmaã na naxãmücũxũ, rũ namaã na nachibũxũ – ñanagürügũ. ³ Rũ yexguma ga Ngechuchu rũ ñãã ore ga cuèxruũxũ namaã nixu, rũ ñanagürũ: ⁴ –¿Texé i petanüwa rũ ngëxguma tüxũ nangëxmagu i 100 i tümaärũ carnerugũ rũ wüxi tüxũ iyarũtauxgu, rũ taux êxna i nachitaũwa tanawogũxũ i ngëma 99, rũ naxcèx tayadauxũ i ngëma tüxũ iyarũtaxuxũ ñuxmata nüxũ itayangau? ⁵ –Rũ ngëxguma nüxũ itayangèuxgu rũ taãèãcüma tügüätügu tayagaxũ. ⁶ –Rũ ngëxguma tümapatawa tanguxgu, rũ tanangutaquëxexèè i tümamücügũ, rũ duũxügũ i tümaärũ ngaicamagu pegũxũ, rũ ñatagũxũ nüxũ:

“¡Wüxigu chomaã petaãëgũ, Pa Chomücügüx! Erũ marũ nüxũ ichayangau i ngëma chorũ carneru ga iyarũtaxuxũ”, ñatagũxũ nüxũ. ⁷ –Rũ pemaã nüxũ chixu rũ ngëxgumarũũ ta nataãëgũ i daxũcüãx i ngëxguma nangëxmagu i 99 i duũxügũ i mexügũ i marũ Tupanaärũ ixĩgũxũ, natürũ yexeraãcü nataãëgũ i ngëxguma wüxi i duũxũ i pecaduãxũ nüxũ rüxoxgu i nacüma i chixexũ rũ Tupanaãxũ yaxõõgu –ñanagürũ.

Ore ga dñeru ga iyarũtauxcügu ixuxũ

⁸ Rũ Ngechuchu rũ wüxi ga to ga ore ga cuèxruũxũ nixu, rũ ñanagürũ: –Ngëxguma chi wüxi i ngecüaxũ nangëxmagu i 10 tachinũ i dñeru, rũ wüxi ngĩxũ iyarũtauxgu, ¿rũ taux êxna i omüwa

nangixichiãxũ rü nabixichiãxũ ya ngĩpata, rü meãma ngĩxcèx nadauxũ ñuxmata ngĩxũ iyangau? ⁹ —Rü ngëxguma ngĩxũ iyangauxgu, rü inangutaquëxexëë i ngĩmücügü i ngexügü rü ngĩtanüxügü i ngĩrü ngaicamagu pegüxũ, rü ngĩxũ nüxũ:

“¡Wüxigu chomaã petaãëgü, Pa Chomücügüx! Erü marü ngĩxũ ichayangau i ngëma chorü dïëru ga iyarütauxchirëxcü”, ngĩxũ. ¹⁰ —Rü pemaã nüxũ chixu rü ngëxgumarüü ta nataãëgü i daxücüãx i Tupanaärü orearü ngeruügü i ngëxguma wüxi i duüxũ i pecaduãxũ nüxũ rüxoxgu i nacüma i chixexũ rü Tupanaãxũ yaxõõgu —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ore ga wüxi ga ngextüxücü ga nanatüna ixücügu ixuxũ

¹¹ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Nayexma ga wüxi ga yatü ga taxre ga nane nüxũ yexmacü. ¹² —Rü guma rübumaëcü, rü nanatüxũ ñanagürü:

“Pa Pa, ¡choxna naxã i ngëma curü ngëmaxügü i choxna üxü!” ñanagürü. Rü yexguma ga nanatü rü yema taxre ga nanemaã nayatoye ga norü yemaxügü. ¹³ —Rü ñuxre ga ngunexüguwena rü guma nane ga rübumaëcü rü nananutaquëxe ga guxüma ga norü yemaxügü rü namaã nataxe. Rü yema dïërumaã rü to ga nachiuãnewa naxũ. Rü chixri yéma namaxũ, rü yemaãcü ngĩxũ naguxëë ga güxcüma ga norü dïëru. ¹⁴ —Natürü yexguma marü ngĩxũ naguxëëguwena ga güxcüma ga norü dïëru, rü poraãcü nataxu ga õna ga yema nachiuãnewa. Rü yemacèx ga guma ngextüxücü rü inanaxügü ga taiya nüxũ na ngüxũ. ¹⁵ —Rü

yexguma rü norü puracücèx nadau naxütägu ga wüxi ga yatü ga yema nachiuñānecūāx. Rü nüma ga yema yatü rü norü nañewa nanamu na yéma norü cuchigüna yadauxücèx. ¹⁶ —Rü düxwa nüxü nachixéga ga yema cuchiwemü, yerü poraäcü nataiyaxüchi. Natürü taxúema òna nüxna taxā. ¹⁷ —Rü yexguma nañewa nāgu narüxīnū, rü ñanagürü:

“¿Ñuxre i chaunatüarü puracütanüxü rü nüxü nangëxma i òna rü nüxü ínayaxü? Rü choma i nuā rü taiyamaā tá nuxma chayü. ¹⁸ —Rü chaunatücèx tá chataegu, rü ñachagürü tá tüxü: ‘Pa Papax, marü chixexü Tupanapewa chaxü rü cupewa rü ta. ¹⁹ —Rü tama marü chame na Chaune, ñacuxü choxü. ¡Rü wüxi i curü puracütanüxüxü choxü ixīxēē!’ ñacharügü tá tüxü ya chaunatü”, ñanagürü. ²⁰ —Rü inaxüāchi rü nanatüpatacèx nataegu. Rü yexguma yangaicagu ga nanatüpata, rü yaxügu nüxü tadau ga nanatü, rü tüxü nangechaütümüü. Rü naxcèx tiña, rü nüxna tanëixāchi, rü nüxü tachúxu. ²¹ —Rü yexguma ga nüma ga tümane rü ñanagürü tüxü:

“Pa Papax, marü chixexü Tupanapewa chaxü, rü cupewa rü ta. Rü ngemacèx marü tama name na ‘Chaune’ ñacuxü choxü”, ñanagürü. ²² —Natürü tüma ga nanatü rü tümaärü duüxügüxü ñatarügü:

“¡Paxa nuā penange i naxchiru i mexëchixü rü peyacüxcuchix! ¡Rü wüxi i anera ta naxmëxwa ngixü pingèxcuchix! ¡Rü chapatu rü ta nuāta penge, rü peyacuaixcuchix! ²³ —¡Rü peyayaxux i ngëma wocaxacü i rüngümaexü, rü peyamá, rü ngixā namaā tachibüe rü tapetae! ²⁴ —Erü daa chaune rü chauxcèx rü marü nāyu, natürü maxücü chauxcèx ínangu. Rü marü ina-

yarütauxchirêx, rü wenaxârü nangox”, ñanagürü. Rû yexguma inanaxügüe ga na napetaegüxü. ²⁵ — Rû yoxni ga guma nane ga rüyamaêcü, rü nañnewa nayexma. Rû yexguma nataegugu rü marü ñârü ngaicamana nangugu, rü nüxü naxĩnü ga na ínapaxetagüxü rü íyaxüãchitanüxüxü. ²⁶ —Rü wüxi ga nanatüarü duüxücèx naca, rü nüxna naca ga ñacü na ínaxüexü ga ñwa. ²⁷ —Rü yema nanatüarü duüxü rü nanangãxü, rü ñanagürü: “Cueneê rü marü ínangu. Rû ngêmacèx cunatü toxü tamu na tayamáxücèx i ngêma wocaxacü i rüngümaexü, erü cueneê rü mecü ínangu rü tama nidaawe”, ñanagürü nüxü. ²⁸ —Natürü ga guma naëneê ga rüyamaêcü rü nanu, rü tama ñgu naxücuchaü. Rû yemacèx düxwa ga nanatü rü naxcèx ítaxüxü, rü nüxü tayacèèxü na yaxücuxücèx. ²⁹ —Rü nüma rü ñanagürü tüxü ga nanatü:

“Cuma nüxü cucuèx i ñuxre ya taunecü cuxü chapuracü, rü taguma chixri cuga chaxĩnü. Rû bai i ñuxgu wüxicana wüxi i chibuxacü choxna cumu na chomücügümaã chapetaexücèx. ³⁰ —Natürü ñuxma na ínanguxü i ngêma cune i chixri curü dñeru ngĩxü guxêèxü nagu i ngexügü i ngêãèxü, rü naxcèx cuyamèx i ngêma wocaxacü i rüngümaexü”, ñanagürü. ³¹ —Rü yexguma ga nanatü rü ñatarügü nüxü:

“Pa Chaunex, cuma rü guxüguma chauxütawa cungêxma, rü guxüma i chorü ngêmaxügü rü cuxrü nixĩ. ³² —Natürü ñuxma rü name nixĩ na ípetaegüxü rü na itaãègüxü erü cueneê ga guma chauxcèx rü marü yucü, rü maxücü taxcèx ínangu. Rû woo tüxna inayarütaxu, rü wenaxârü taxcèx nangox”, ñatarügü.

16

Ore ga yatü ga chixri norü coriarü yemaxüna dauxügu ixuxü

¹ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu norü ngüexügüxü: –Nayexma ga wüxi ga cori ga muärü yemaxüãxüchixü. Rü nüxü nayexma ga wüxi ga norü duüxü ga norü yemaxüärü dauruü. Natürü togü ga duüxügü rü norü corimaã nüxü nixugü na yema norü duüxü rü chixri norü yemaxüna na nadauxü. ² –Rü yexguma ga yema cori rü yema norü duüxücèx naca, rü ñanagürü nüxü:

“Dücèx, cuchigaxü chomaã nixugügü i duüxügü. ¿Rü tacü nixi i ngëma? ¡Rü chomaã nüxü ixu rü ñuxãcü nixi i curü puracü, erü marü täütáma chorü ngëmaxüärü dauruüxü cuxü chixixëë!” ñanagürü nüxü. ³ –Rü yexguma ga yema coriarü duüxü rü nagu narüxñü, rü nügüãëwa ñanagürü:

“¿Tacü tá chaxü i ñuxmax, erü chorü cori rü marü choxü ínatèxüchi i ngëma chorü puracüwa? Tama chapora na naãnewa chapuracüxücèx, rü chaxãne na dïerucèx na íchaçaxü nüxna i togü. ⁴ –Rü marü nüxü chacuèx na tacü tá na chaxüxü na choxü nangëxmaxücèx na texé tümapatawa choxü yaxuxü i ngëxguma changearü puracüãxgu”, ñanagürü. ⁵ –Rü yexguma nügüxütawa naxcèx naca ga wüxichigü ga yema duüxügü ga norü coriaxü yangetanügüxü. Rü yema nüxira yéma naxütawa guxüna naca, rü ñanagürü:

“¿Ñuxre i nüxü cungetanüxü i chorü cori?” ñanagürü. ⁶ –Rü nüma nanangãxü, rü ñanagürü:

“Nüxũ chanangetanü i 100 i data i chixũ”, ñanagürü. Rü yema coriarü duũxũ rü ñanagürü nüxũ:

“Ñãã nixĩ i popera i curü ngetanü nawa ngóxũ. ;Rü paxa írũto rü to i popera naxü, rü 50 i dataguxicatama naxü i curü ngetanü!” ñanagürü. ⁷—Rü yemawena rü yema to ga duũxũ ga norü coriaxũ nangetanüxũna naca, rü ñanagürü:

“¿Cuma rü ñuxre yĩxũ i nüxũ cungetanüxũ i chorü cori?” ñanagürü. Rü nüma rü nanangãxũ, rü ñanagürü:

“Nüxũ chanangetanü i 100 i choca i trigu”, ñanagürü. Rü yema coriarü duũxũ rü ñanagürü nüxũ:

“Ñãã nixĩ i popera i curü ngetanü nawa ngóxũ. ;Rü paxa írũto rü to i popera naxü rü 80 i chocaguxicatama naxü i curü ngetanü!” ñanagürü. ⁸—Rü norü cori rü nüxũ nicuëxũũãma ga yema norü duũxũ ga chixexũ, yerü nüxũ nadau ga ñuxãcü na naxããëxũchixũ. Rü pemaã nüxũ chixu rü ñoma i naãnecũãx i duũxũgü, rü ngẽma Tupanaãxũ yaxõgüxũ i duũxũgüarü yexera paxa naxcèx nadaugü na ñux-ãcü nüxũ natúxũ i duũxũgü. ⁹—Rü pemaã nüxũ chixu rü ngẽma ñoma i naãne i chixexũwa pexũ ngëxmaxũ rü name nixĩ i ngëmamaã nüxũ penangúchaũxëë i duũxũgü na Tupanaxütawa nangugüxũ. Rü ngẽmaãcü i ngëxguma naguxgu i ngẽma ñoma i naãnewa pexũ ngëxmaxũ rü peyuxgu, rü tá pexũ nangëxma ya Penatü ya pexũ yaxucü i daxũguxũ i naãnewa. ¹⁰—Yíxema meã namaã icuáxe ega woo noxretama tümamëxëwa ngëxmagu, rü ngëxguma muxũma tümamëxëwa ngëxmagu rü tá ta meã

namaã itacuèx. Natürü yíxema chixri namaã icuáxe ega noxretama tümamëxëwa ngëxmagu, rü ngëxguma muxüma tümamëxëwa ngëxmagu rü ngëxgumarüü tá ta chixri namaã itacuèx. ¹¹ —Rü ngëxguma tama meã namaã ipecuèxgu i ngëma pexmëxwa ngëxmaxü i ñoma i naãne i chixexüwa, ¿rü texé tá pexmëxgu tanaxü i ngëma aixcüma mexü i Tupanaãrü ixixü? ¹² —Rü ngëxguma tama meã namaã ipecuèxgu i ngëma Tupana pexna äxü i ñoma i naãnewa, ¿rü ñuxäcü tá pexna nanaxã i pechica i daxüguxü i naãnewa? ¹³ —Taxucürüwama i wüxi i duüxü rü nataxrearü coriãx. Erü wüxi i norü corichi rü tá naxai, rü ngëma to rü tá nüxü nangechaü. Rü ëxna wüxicèx rü tá meã napuracü rü ngëma to rü tá nüxü naxo. Rü pema rü taxucürüwama Tupanacèx pemaxë ega perü dïeruguxicatama perüxïnüëgu —ñanagürü ga Ngechuchu. ¹⁴ Natürü ga yema Parichéugü rü poraäcü norü dïeruguama narüxïnüë. Rü yemacèx Ngechuchuxü nacugüe ga yexguma nüxü naxïnüëgu ga guxüma ga yema ore. ¹⁵ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Pema nixi i duüxügüpëxewa meã pemaxënetaxü, natürü Tupana pexü nacuèx na tacügu perüxïnüëxü. Rü woo duüxügü pexü nicuèxüügü naxcèx i ngëma pexüxü, natürü Tupana rü naãëwa nangux i ngëma —ñanagürü ga Ngechuchu.

Tupanaãrü mugü ga Moïché ümatüxü rü ñuxäcü äëxgacü na yïxü ya Tupanachiga

¹⁶ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü: —Noxri nayexma ga Tupanaãrü mugü ga Moïché

duũxũgũxũ nguxẽẽxũ, rü yema nguxẽẽtae ga nuxcũmaũgũxũ ga Tupanaãrũ orearũ uruũgũ duũxũgũxũ namaã nguxẽẽxũ. Natürũ yexguma Cuáũ ga baiũxẽẽruũ ínguxguwena, rü marũ duũxũgũmaã nüxũ chixuchiga i Tupanaãrũ ore i mexũ i ñuxãcü ãẽxgacü na yĩixũ. Rũ ñuxma rü guxũma i ngẽma duũxũgũ rü poraãcü nügũ naporaexẽẽ na yachocuxũcèx i ngẽma Tupana ãẽxgacü íixĩxũwa. ¹⁷ –Naxũpa na yanguxũ i Tupanaãrũ mugũ rü woo wüxi i mu i íramarexũ yixĩgu, rü naguxchaxüchi na iyanaxoxũ i ngẽma nüxũ yaxuxũ. Natürũ aixcũma narũtauxchamaẽ nixĩ na iyanaxoxũ i ñoma i naãne rü guxũma i ngẽma daxũwa nüxũ idauxũ.

Ngechuchu namaã nangũexẽẽtae na tama namexũ na texé tũmamaxũ ítáxũ
(Mt 19.1-12; Mr 10.1-12)

¹⁸ –Ngẽxguma wüxi ya yatü ítámèxgu rü naĩ i ngemaã naxãmèxgu rü Tupanapẽxewa rü pecadu naxü. Rũ texé ya yixema ngĩmaã ãmaxẽ i wüxi i nge i ngĩte ngĩxũ ítèxcü, rü Tupanapẽxewa rü tũma rü ta pecadu taxü.

Yatü i dũruãxũchixũchiga rü Dácharuchiga

¹⁹ –Nayexma ga wüxi ga yatü ga dũruãxũchixũ ga guxũguma mexẽchixũ ga naxchirugu icúxũ. Rũ guxũ ga ngunexũgu rü taxũma ga õna naxü rü napetaexũ. ²⁰ –Rũ nayexma ta ga wüxi ga yatü ga ngearũ dũruãcü ga Dácharugu ãegacü. Rũ guxũguma yema dũruãxũchixũpataexwa nayarũtooxũ. ²¹ –Rũ guma Dácharu rü nanangõxchaũ ga yema õnatüchi ga yema yatü ga dũruãxũchixũãrũ mechawa rüyiiiixũ. Rũ naxcèx

naxĩ ga airugũ, rü nanawearũ oxriãxgũ. ²² –Rü wüxi ga ngunexũ nayu ga guma ngearũ dĩeruãcü, rü daxũcüãx ga Tupanaãrũ orearũ ngeruũgũ rü daxũguxũ ga naãnewa nanagagũ na wüxiwa Abráũmaã nayexmaxũcèx. Rü nayu ta ga yema yatũ ga dĩeruãxũchixũ, rü inayatèxgũ ga duũxũgũ. ²³ –Rü ngẽma nachica i Tupana ngoxogũxũ nagu poxcuxũwa naxũ ga yema yatũ ga dĩeruãxũchixũ rü yema poraãcü ngũxũ ninge. Rü daxũ nadau, rü yaxũgu Abráũxũ nadau na Dácharumaã wüxiwa nayexmaxũ ga daxũguxũ ga naãnewa. ²⁴ –Rü yexguma ga yema yatũ ga dĩeruãxũchichiréxũ rü aita naxũ rü ñanagürũ:

“Pa Oxi Pa Abráũx, ¡cuxũ changechaũtũmũũ, rü nuã namu ya Dácharu na dexámaã nügũ yawaixpèxemèxèãcüma choxũ yanawaixpèxearũ conũãxũcèx! Erũ poraãcü choxũ nangux i nuã üxüwa”, ñanagürũ. ²⁵ –Natürũ Abráũ rü ñanagürũ nüxũ:

“Pa Chaunex, ¡nüxna nacuèxãchi na taxuũma cuxũ taxuxũ ga yexguma cumaũxgu! Natürũ Dácharu rü poraãcü chixexũ nüxũ naxüpetũ. Rü ngẽmacèx i ñuxma rü nuã mexũwa nangẽxma, rü cuma rü ngema poxcuchicawa ngũxũ quinge. ²⁶ –Rü ñuxũchi nangẽxma i wüxi i taxũchixũ i ngatexũ i tórũ ngãxũwa üxũ. Rü ngẽmacèx ega númacũãx ngema ìxchaũgu, rü taxucürũwama ngema naxĩ. Rü woo ngemacũãx núma ìxchaũgu rü taxucürũwama núma naxĩ”, ñanagürũ. ²⁷ –Rü yexguma ga yema yatũ ga dĩeruãxũchichiréxũ rü ñanagürũ:

“Cuxũ chacèèxũ, Pa Oxi, Pa Abráũx, na chaunatu patawa cunamuxũcèx ya Dácharu. ²⁸ –Erũ ngema nangẽxmagũ ya wüximèèxpũx ya

chaueneëgü. Rû chanaxwèxe na namaã nüxü na yanaxuxçèx na tama nuã ñãã poxcuchica i poraãcü choxü ínangúxüwa naxĩxüçèx”, ñanagürü.
²⁹ –Natürü ga Abráü rü ñanagürü nüxü:

“Cueneëgü nüxü nangëxma i Tupanaärü mugü ga Moïché ümatüxü rü yema ore ga nuxcümaügüxü ga Tupanaärü orearü uruügü ümatüxü. Rû name nixĩ i ngëma orega na naxĩnüëxü”, ñanagürü. ³⁰ – Rû yexguma ga yema yatü ga dïëruãxüchichiréxü rü Abráüxü nangãxü, rü ñanagürü:

“Ngëmaãcü, Pa Oxi, Pa Abráüx, natürü ngëxguma chi wüxi i duüxü i yuchiréxü ngëma üxgu rü namaã nüxü yanaxuxgu, rü chi nüxü narüxoe i nacüma i chixexü”, ñanagürü. ³¹ –Natürü Abráü, rü ñanagürü nüxü:

“Ngëxguma tama naga naxĩnüëgu ga yema ore ga Moïché ümatüxü rü yema ore ga nuxcümaügüxü ga Tupanaärü orearü uruügü ümatüxü, rü woo chi wüxi i marü yuwa írüdaxü i duüxü ngëma üxgu, rü namaã nüxü yanaxuxgu i ore, rü tãü chima nüxü nayaxögü”, ñanagürü.

17

Naxãücüma nixĩ na pecadugu inguxü (Mt 18.6-7, 21-22; Mr 9.42)

¹ Rû Ngechuchu rü norü ngüexügüxü ñanagürü: –Rü guxügutáma nangëxma i tacü i duüxügüxü pecaduãxëëxü. Natürü wüxi i ngechaü tá tümacèx nixĩ ya yixema duüxë ya togüxü pecadugu nguxëexë. ²⁻³ –Rü tümacèx rü narümemae nixĩ na tümanaxãwa yangacuchixü ya wüxi ya nuta ya tacü rü ngëmaãcü taxtüwa tüxü na itáexü naxüpa

na pecadugu tananguxẽẽxũ i wüxi i chorü duũxũ. ¡Rü ngẽmacèx name nixĩ i pexuãẽgü i pemax! Rü ngẽxguma wüxi i cueneẽ chixexũ cumaã üxgu rü ¡meã naxuxcuxê! Rü ngẽxguma nüxũ naxoxgu i nacüma i chixexũ rü ¡nüxũ nüxũ nangechaũ i ngẽma! ⁴ —Rü woo 7 êxpüxcüna chixexũ cumaã naxüxgu i wüxi i ngunexügu, rü 7 êxpüxcüna cuxna yacaxgu na nüxũ nüxũ cungechaũxücèx, rü name nixĩ i nüxũ nüxũ cungechaũ —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ñuxãcü tabora ega yaxõxgu

⁵ Rü norü ngúexügu ga norü orearü uwa namugüxũ rü ñanagürügu: —Pa Corix, ¡toxũ rüngüxẽẽ na yexeraãcü tayaxõgüxücèx! —ñanagürügu. ⁶ Rü yexguma ga Cori ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ ga norü ngúexügu: —Rü ngẽxguma chi woo naxíraxüchigu i perü õ, rü daa naĩ rü chi pega naxĩnü ega ñapegügu:

“¡Cugü nabẽx i nuã rü taxtüchiügu cugü yato!” ñapegügu, rü chi pega naxĩnü.

Wüxi i ngüxẽẽruũãrü puracüchiga

⁷ —Ngẽxguma chi wüxie i petanüwa rü tüxũ nangẽxmagu i wüxi i tümaãrü duũxũ i tümaãnewa ne üxũ i puracüwa rü êxna carneruarü dauwa, rü tama nügücèxira naxüwemü. ⁸ —Natürü norü corixüxĩra naxüwemü na nachibüxücèx rü naxaxexücèx, rü nüma rü yixcama nachibü. ⁹ —Rü norü cori rü tama moxẽ nüxna naxã na naxüwemüãxücèx, erü woetama ngẽma nixĩ i norü puracü i ngẽma norü duũxũ. ¹⁰ —Rü ngẽxgumarüũ tá pixĩgü i pemax. Erü ngẽxguma ngẽma Tupana

pexũ üxëẽxũxĩcatama pexũxgu, rü penaxwèxe i pegü ñaperügügü:

“Puracütanüxũ i taxuwama mexũ tixĩgü, erü ngẽma nawa tüxũ namuxũxĩcatama nixĩ i tinguxëẽxũ”, ñaperügügü —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngechuchu nanameẽxëẽ ga 10 ga yatügü ga chaxüneaãxgüxũ

¹¹ Rũ yexguma namagu yaxũxgu ga Ngechuchu ga Yerucharéüwa na naxũxũ, rü Chamáriaane rü Gariréaane nügümaã íxüyexüwa naxüpetü. ¹² Rũ yexguma wüxi ga ñanexãcüwa nanguxgu, rü yexma napëxegu nayayi ga 10 ga yatügü ga chaxünemaã idaaweexũ. Rũ yaxügu nüxũ nachigü. ¹³ Rũ tagaãcü ñanagürügü nüxũ: —Pa Ngechuchux, Pa Ngúexëëruüx, ¡cuxũ tangechaütümüügü! —ñanagürügü. ¹⁴ Rũ yexguma Ngechuchu nüxũ dèuxgu, rü ñanagürü nüxũ: —¡Yéa paigüxütawa pexĩ, rü nüxũ pegü peyawëxgü! —ñanagürü. Rũ yexguma namagu naxĩyane, rü naxcèx nitaanetanü ga yema yatügü. ¹⁵ Natürü natanüwa rü nayexma ga wüxi ga Ngechuchucèx taeguxũ ga yexguma marü nügü nadèuxgu ga naxcèx na yataanexũ. Rũ tagaãcü Tupanaxũ nicuèxüüchigü. ¹⁶ Rũ Ngechuchupëxegu nanangücuchi rü moxë nüxna naxã. Rũ yema yatü rü Chamáriaanecüãx nixĩ. ¹⁷ Rũ yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü: —¿Taux ëxna i 10 chirëx pixĩgüxũ na pexcèx chayataanexëẽgüxũ? ¿Ngëxüügü nixĩ i ngẽma togü i 9 i yatügü? ¹⁸ —¿Rũ ñaã to i nachiuãnecüãx i duüxũxĩcatama nixĩ itaeguxũ na Tupanaxũ yacuèxüüxüçèx? —ñanagürü. ¹⁹ Rũ yexguma

rü guma yatüxü ñanagürü: —¡Inachi rü íixü! Cuxcèx nitaane, erü cuyaxõ —ñanagürü.

Ñuxãcü tá nixĩ i ngëxguma ínanguxgu ya Tupana na ãëxgacü yĩxü

(Mt 24.23-28, 36-41)

²⁰ Rü Parichégü rü Ngechuchuna nacagü, rü ñanagürügü: —¿Ñuxgu tá nixĩ na yangucuchixü ya Tupana na ãëxgacü yĩxüçèx i núma? —ñanagürügü. Rü Ngechuchu nanangãxü, rü ñanagürü: —Norü nguchiga ya Tupana rü tama wüxi i tacü i nüxü idauxürüü nixĩ. ²¹ —Rü taxuacüma ñaperügügü:

“Daa nixĩ”, rü éxna “Gua nixĩ”, ñaperügügü. Erü marü petanüwa nangu ya Tupana na ãëxgacü yĩxüçèx —ñanagürü. ²² Rü yexguma norü ngúxügüxü ñanagürü: —Rü tá pexcèx ínangu i ngunexü i nagu poraãcü tá choxü pedaügüchaüxü woo wüxi i paxaãchicèxtama yixügu. Natürü tãütáma choxü pedaügü i ngëxguma. ²³ —Rü duüxügü rü tá ñanagürügü pexü:

“Daa nixĩ ya Cristu”, rü éxna, “Gua nixĩ ya Cristu”, ñanagürügü tá. Natürü pemax jrü tãütáma nüxü peyaxögü, rü tãütáma nawe perüxĩ! ²⁴ —Rü ngëxguma íchanguxgu i choma i Tupana Nane na duüxüxü chiixü, rü wüxi i ãëmacü i guxüãneguma baxixürüü tá chixĩ. ²⁵ —Natürü noxri rü tá poraãcü ngúxü chinge, rü ñoma i naãnecüãx i duüxügü i ñuxma maxëxü rü tá choxü naxoe. ²⁶ —Rü yexgumarüü ga duüxügü na chixri maxëxü ga yexguma Noë maüxgu, rü ngëxgumarüü tá ta chixri namaxë i duüxügü i ngëxguma íchanguxgu i choma i Tupana Nane na duüxüxü chiixü.

²⁷ —Rü ga duüxügü ga yexguma rü nachibüe,

rü naxaxegü, rü nixãmèxgü, rü nixütexacügü ñuxmata nawa nangu ga yema ngunexü ga Noe naweügu nagu ixüexü. Rü ínangu ga mucü ga taxüchicü, rü guxüma ga yema duüxügü rü nayue. ²⁸ —Rü yexgumarüü ta nangupetü ga yexguma nuxcümaücü ga Lox maüxgu. Rü duüxügü rü nachibüe, rü naxaxegü, rü norü yemaxücèx nataxegü, rü namaã nataxegü, rü nixüanegü rü nitoegü, rü nixüpatagü. ²⁹ —Natürü yexguma Lox ixüxgu nawa ga guma ìãne ga Chodoma, rü daxüwa narüyi ga üxü ga naxîchine, rü nanadai ga guxüma ga yema duüxügü. ³⁰ —Rü ngëxgumarüü tá ta nangupetü i ngëxguma íchanguxgu i choma i Tupana Nane na duüxüxü chíixü. ³¹ Rü ngëma ngunexügu rü texé tama tümapataarü aixepewa ngëxmagu, rü tama name i tümapatagu tayangaxi na tümaãrü ngëmaxügü tayatoxücèx. Rü texé ya tümaãnewa ngëxmaxë, rü tama name i tümapatacèx tataegu na tacü ngëma tayayaxuxücèx. ³² —Rü nüxna pecuèxâchie ga ñuxãcü ngîxü na naxüpetüxü ga Lox namèx ga na nayuxü, ga yexguma ngîgüweama nadèuxgu. ³³ —Erü yíxema tügü maxëchaxëëchaüxë rü tá itayarütaxu, natürü yíxema chauxcèx yuxe rü aixcüma tá tüxü nangëxma i maxü i taguma gúxü. ³⁴ —Rü pemaã nüxü chixu rü ngëma chütaxügu rü wüxi i ngürücarewa tá nangëxmagü i taxre i duüxügü. Rü wüxi tá niga, rü ngëma to rü tá ngëma natèx. ³⁵ —Rü taxre i ngexügü tá nügümaã ínacaegü. Rü wüxi tá niga rü ngëma to rü tá ngëma natèx. ³⁶ —Rü taxre i yatügü rü wüxi i naãnewa tá nangëxmagü. Rü wüxi tá niga rü ngëma to

rü tá ngema natèx –ñanagürü ga Ngechuchu.
³⁷ Rü yemaxü naxĩnüëgu ga norü ngúexügü,
 rü Ngechuchuna nacagü, rü ñanagürügü: –Pa
 Corix, ¿ngextá tá nixĩ i nangupetüxü i ngëma nüxü
 quixuxü? –ñanagürügü. Rü nüma ga Ngechuchu
 rü nanangãxü, rü ñanagürü: –Duüxügü rü
 tá chauxcèx nangutaquëxegü ñoma ëxchagü
 nawemücèx ngutaquëxexürüü –ñanagürü.

18

Ore ga ãëxgacügu rü yutecügu ixuxü

¹ Rü Ngechuchu rü wüxi ga to ga orexü na-
 maã nixu na yemawa nangúexëãxücèx na ñuxãcü
 nanaxwèxexü na taguma nüxü nachaueãcüma
 guxüguma nayumüxëgüxü. ² Rü ñanagürü nüxü
 ga norü ngúexügü: –Wüxi ga ãñewa nayexma
 ga wüxi ga ãëxgacü ga tama Tupanaga ñnüxü rü
 taxúexüma ngechaüxü. ³ –Rü guma ãñewatama
 iyexma ga wüxi ga nge ga yutecü ga ngixü nayex-
 macü ga wüxi ga guxcha namaã ga to ga duüxü.
 Rü yemacèx yema ãëxgacüxütawa ixüxecha na
 ngixü namexëãxücèx ga yema guxcha. ⁴ –
 Rü muëxpüxcüna yéma ixüüxü, natürü yema
 ãëxgacü rü tama ngixü narüngüxëëchaü. Natürü
 düxwa nagu narüxĩnü ga yema ãëxgacü rü naãewa
 ñanagürü:

“Choma rü tama Tupanaxü changechaü, rü
 taxúexüma chacuáxchaü. ⁵ –Natürü ngëma choxü
 na nachixeweechaxücèx i ñaã nge, rü noxtacüma
 tá ngixü charüngüxëë na tama yeücürü choxü
 nachixeweechaxücèx”, ñanagürü. ⁶ Rü Cori ga
 Ngechuchu rü ñanagürü: –Yema nixĩ ga norü ore

ga yema ãëxgacü ga chixexü. ⁷ —¿Taux éxna i Tupana rü paxa tüxü ínapoxüxü ya yíxema duüxë ya tüxü nayaxuxe i ngëxguma chütacü rü ngunecü rü norü ngüxëécèx nüxna tacaxgu i tümaärü yumüxëwa? ⁸ —Rü pemaã nüxü chixu rü Tupana rü paxatáma tüxü narüngüxëë. Natürü ngëxguma wenaxärü núma chaxüxgu i choma i Tupana Nane na duüxüxü chiixü, ¿rü ñuxre i duüxügü i aixcüma yaxögüxüxü tá ichayangau i ñoma i naãnewa? — ñanagürü ga Ngechuchu.

Ore i Parichéu gu ixuxü rü dīēruarü deruügu ixuxü

⁹ Rü Ngechuchu rü nüxü nixu ga ñaã ore nachiga ga yema duüxügü ga nügü írümegünetaxü rü tama togüxü cuáxchaügüxü. ¹⁰ Rü ñanagürü: —Taxre ga yatü rü tupauca ga taxünewa nayayumüxëgü. Rü wüxi rü Parichéu nixí, rü yema to rü wüxi ga yatü ga Dumaärü ãëxgacücèx dīēru ngīxü dexü nixí. ¹¹ —Rü yema Parichéu rü yexma nachi, rü ñaãcü nayumüxë:

“Pa Tupanax, moxë cuxna chaxã erü tama togü i duüxügürüü chixí. Rü tama togürüü changítèx, rü tama ngëmarüü taxü i chixexü chaxü rü éxna wüxi i nge i átecümaã ichape. Rü bai i ñaã yatü i Dumaärü ãëxgacücèx dīēru ngīxü dexürüü chixí. ¹² —Choma rü guxcü ya yüxügu rü taxrexpüxcüna chaxaure rü tama chachibü na cugu charüxñüxücèx. Rü chorü dīēruwa rü guxüguma meã cuxna chanaxã i ngëma cuxna üxü”, ñanagürü. ¹³ —Natürü ga guma yatü ga Dumaärü ãëxgacücèx dīēru ngīxü decü, rü yaxügu narüxãüx. Rü namuü ga daxü na nadawenüxü,

rü yema norü ngechaũmaã nügü napaxremü, rü ñanagürü:

“Pa Tupanax, ¡Cuxũ changechaũtümüü! Erü wüxi i pecaduãxũ chixĩ”, ñanagürü ga guma yatü. ¹⁴ —Rü ngẽmacèx pemaã nüxũ chixu rü guma yatü ga Dumaãrü ãẽxgacücèx dīeru ngĩxũ decü rü yexguma napatacèx nataegugu rü Tupanapẽxewa rü mecü nixĩ. Natürü yema Parichéu rü Tupana rü tama namaã nataãẽ. Erü texé ya tügü icuèxüxũxe rü Tupana tá tüxũ naxãnexẽẽ. Natürü texé ya tama tügü icuèxüxũxe rü Tupana rü tá tüxũ nicuèxüxũ —ñanagürü ga Ngechuchu.

*Ngechuchu rü meã buãxgüxũ nayaxu
(Mt 19.13-15; Mr 10.13-16)*

¹⁵ Rü yéma Ngechuchuxütawa tüxũ tagagü ta ga buãxgü na tüxũ yangõgüchigüxũcèx. Natürü yexguma norü ngúexügü yemaxü dauxgügu rü tüxũ ningagü ga guxema tümacüegü Ngechuchuxütawa tüxũ gagüxe. ¹⁶ Natürü Ngechuchu rü nügüxütawa tümacèx naca ga guxema buãxta rü ñanagürü norü ngúexügüxũ: —Chanaxwèxe i chauxütawa naxĩ i buxügü. ¡Rü tãxũ i nüxna penachuxuxũ! Erü Tupana ãẽxgacü íixĩxüwa rü tümacèx nixĩ ya yíxema ñaã buxügürüü ixĩgüxe. ¹⁷ —Aixcüma pemaã nüxũ chixu rü texé ya tama wüxi i buxürüü Tupanaxũ yaxúxe na tümãrü ãẽxgacü na yíxüçèx, rü tagutáma nagu taxücu i Tupana ãẽxgacü íixĩxüwa —ñanagürü ga Ngechuchu.

*Wüxi ga yatü ga dīeruãxũchicü Ngechuchumaã
nidexa
(Mt 19.16-30; Mr 10.17-31)*

18 Rū wūxi ga yema Yudíugüarü âëxgacü rü Ngechuchuna naca rü ñanagürü: —Pa Ngúexëëruŭ ya Mecüx, çtacü tá chaxüxü na chanayaxuxüçèx i maxü i taguma gúxü? — ñanagürü. 19 Rū Ngechuchu nanangãxü rü ñanagürü nüxü: —çTüxcüü “Mecü” ñacurügü choxü? Erü Tupanaxĩcatama nixĩ ya mecü ixĩcü, rü nataxuma i to i mecü ixĩxü. 20 —Cuma nüxü cucuèx i Tupanaärü mugü i ñaxü:

“¡Tãütáma naĩ i ngemaã icupe, rü tãütáma cumáëta, rü tãütáma cungĩtèèx, rü tãütáma doraxü quixu i togüchiga, rü tümaga naxĩnü ya cunatü rü cue!”

ñaxü. 21 Rū yexguma ga guma yatü rü ñanagürü Ngechuchuxü: —Woetama chorü bucüma meãma chayanguxëë i guxüma i ngëma mugü i nüxü quixuxü —ñanagürü. 22 Rū yemaxü naxĩnügu ga Ngechuchu rü ñanagürü: —Wüxixicatama cuxü nataxu, rü ngëma nixĩ na namaã cutaxexü i guxüma i curü ngëmaxügü rü togü i ngearü ngëmaxüãxgüxüna na cunaxãxü i curü natanü, rü ngëxguma rü tá cuxü nangëxma i cuchica i daxügüxü i naãnewa. Rū ñuxüchi marü name i chowe curüxü —ñanagürü. 23 Natürü yemaxü naxĩnügu ga guma yatü rü poraãcü inayarümaãchi, yerü namuärü dïëruãxüchi. 24 Rū yexguma Ngechuchu nüxü dèuxgu ga ñuxãcü na nangechaüxü, rü ñanagürü nüxü ga norü ngúexügü: —Naguxchaxüchi tá nixĩ na Tupana âëxgacü íixixüwa na yachocuxü i ngëma dïëruãxüchigüxü. 25 —Rü dücax, wüxi i cameyu rü taxucürüwama wüxi ya ucumaxëtüwa naxüpetü. Rū ngëxgumarüü ta nixĩ i wüxi i duüxü i

dĭeruãxũchixũ rü taxucürüwama Tupana ãĕxgacü íixĩtũwa nixücu [ega norü dĭerugüama naxĩnügu rü tama yaxõõgu —ñanagürü.] ²⁶ Rŭ yexguma yemaxũ naxĩnüĕgu ga duũxũgü rü ñanagürügü: — Ĵĕxna texé tá ya nayaxúxe i maxũ i taguma gúxũ? —ñanagürügü. ²⁷ Rŭ Ngechuchu ñanagürü nüxũ: —Duũxũgü rü taxuacüma nügü namaxĕĕ, natürü Tupanaãxũ rü natauxcha na namaxĕxĕããxũ — ñanagürü. ²⁸ Rŭ Pedru ñanagürü Ngechuchuxũ: —Pa Corix, toma rü yéma tanawogü ga guxũma ga torü yemaxũgü na cuwe tarüxĩxũcĕx —ñanagürü. ²⁹⁻³⁰ Rŭ yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ ga norü ngüexũgü: —Aixcüma pemaã nüxũ chixu rü texé ya Tupanacĕx tümapatana, rü ĕxna tümanatüna, rü ĕxna tümaĕna, rü ĕxna tümaĕneĕgüna, rü ĕxna tümaĕyĕxgüna, rü ĕxna tümamĕxna, rü ĕxna tümaxãcügüna ngĕma ixũxĕ na Tupanaãxũ tapuracüxũcĕx, rü ñoma i naãnewa tátama poraãcü tanayaxu i tümaãrü natanü. Rŭ daxũguxũ i naãnewa rü tá ta tanayaxu i maxũ i taguma gúxũ —ñanagürü.

Ngechuchu rü wenaxãrü nanaxunagü ga norü yuxchiga

(Mt 20.17-19; Mr 10.32-34)

³¹ Rŭ Ngechuchu rü noxrüwama naxcĕx naca ga norü ngüexũgü, rü ñanagürü nüxũ: —Ñüxma rü Yerucharéüwa tá taxĩ na ngĕma yanguxũcĕx i guxũma ga yema ore ga nuxcümaũgüxũ ga Tupanaãrü orearü uruũgü ümatüxũ ga chauchiga. ³² —Rŭ Yerucharéücüãx i duũxũgü rü tá to i nachiũãnecũãxna choxũ namugü. Rŭ ngĕma duũxũgü rü tá chaugu nidauxcüräũgü, rü tá

chomaã naguxchigagü, rü tá chauchiwewa nacuaixgüe. ³³ —Rü tá choxü naçuaixgü, rü yixcûra rü tá choxü nimèxgü. Natürü tomaèxpüx i ngunexüguwena rü tá wenaxârü chamaxü — ñanagürü. ³⁴ Natürü yema norü ngüexügü rü tama nüxü nacüexgüéga ga na tacüchiga yiixü ga yema ore ga namaã nüxü yaxuxü. Yerü poraãcü nüxü naguxcha ga aixcûma nüxü na nacüexgüxücèx.

Ngechuchu nanamexëẽ ga wüxi ga ngexetücü ga Yericúwa
(Mt 20.29-34; Mr 10.46-52)

³⁵ Rü yexguma Ngechuchu ñãne ga Yericúwa nguxchaügu, rü yéma namacüwawa narüto ga wüxi ga yatü ga ngexetücü ga dīerucèx yéma iwémécü. ³⁶ Rü yexguma guma ngexetücü nüxü ñnügü ga muxüma ga duüxügü na yéma chopetüxü, rü duüxügüna naca ga tacü na ngupetüxü. ³⁷ Rü nanangãxügü, rü ñanagürügü: —Ngechuchu ya Nacharétucüãx nuã naxüpetü —ñanagürügü. ³⁸ Rü yexguma ga guma ngexetücü rü tagaãcü ñanagürü: —Pa Ngechuchux, Pa Dabítanüxüx, jcuxü changechaütümüü! —ñanagürü. ³⁹ Rü yema duüxügü ga Ngechuchupëxegu ñxü, rü nanangagü ga na iyanangeáxücèx. Natürü guma ngexetücü rü yexeraãcü tagaãcü ñanagürü: —Pa Dabítanüxüx, jcuxü changechaütümüü! —ñanagürüama. ⁴⁰ Rü yexma nayachiãchi ga Ngechuchu, rü duüxügüxü namu na naxütawa nagagüãxücèx. Rü yexguma marü naxütawa nanguxgu, rü guma ngexetücüna naca ga Ngechuchu, rü ñanagürü: ⁴¹ —¿Tacü i cunaxwèxexü na cumaã chanaxüxü? —ñanagürü.

Rü guma ngexetücü nanangãxũ rü ñanagürü: — Pa Corix, chanaxwèxe na choxũ quidauchixẽẽxũ —ñanagürü. ⁴² Rü Ngechuchu ñanagürü nüxũ — jıdauchi! Rü marü cuxcèx nitaane erü cuyaxõ —ñanagürü. ⁴³ Rü yexgumatama nidauchi ga guma ngexetücü, rü Ngechuchuwe narüxũ, rü Tupanaxũ nicuèxüüchigü. Rü guxũma ga duũxügü ga nüxũ daugüxũ ga yema ngupetüxũ rü Tupanaxũ nicuèxüügü ta.

19

Ngechuchu rü Zaquéuchiga

¹ Rü Ngechuchu rü Yericúarü ñanewa naxüpetü.
² Rü yéma nayexma ga wüxi ga yatü ga dñeruãxüchixũ ga Zaquéugu ãegaxũ. Rü nüma nixĩ ga naẽru ga yema yatügü ga Dumaãrũ ãëxgacücèx dñeru ngĩxũ ideetanüxũ. ³ Rü yema Zaquéu rü poraãcü nüxũ nangúchaũ ga Ngechuchuxũ na nadauxũ na nüxũ nacuáxüçèx. Natürü taxuacüma nüxũ nadau, yerü namuxüchi ga duũxügü, rü ñuxüchi nanuxchanexüchi ga nümax. ⁴ Rü yemacèx Ngechuchupèxegu nayangu, rü namacüwawa wüxi ga naĩgu naxĩnagü na Ngechuchuxũ nadauxüçèx ga yexguma yéma naxüpetügu. ⁵ Rü yexguma yéma naxüpetügu ga Ngechuchu, rü daxũ nadau natüüwa ga guma naĩ. Rü ñanagürü nüxũ: —Pa Zaquéux, jıpaxa íruxĩ i ngema! Erü cupatawa tá changu i ñuxma —ñanagürü. ⁶ Rü paxa ínarüxĩ ga Zaquéu, rü taãëãcüma Ngechuchuxũ nayaxu. ⁷ Rü yexguma yemaxũ nadaugügu ga duũxügü, rü guxũma inanaxügüe ga chixri Ngechuchuchiga

na yadexagüxü. Rü ñanagürügü: —¿Ñuxãcü i nüma rü wüxi i duïxü i pecaduãxüpatawa nangu? — ñanagürügü. ⁸ Rü yexguma ga Zaqueu rü inachi rü ñanagürü Ngechuchuxü: —Dücèx, Pa Corix, choma rü ngearü dïeruãxgüxüna tá chanaxã i ngãxügu i guxüma i chorü ngẽmaxügu. Rü ngẽxguma chi texé tüxü chawomüxẽãcüma tüxü changïxgu, rü ägümücüëxpüxcüna tá tüxü ngïxü chataeguxẽ i ngẽma tümaärü dïeru —ñanagürü. ⁹ Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Rü ñoma i ngunexügu cupatawa nangu i maxü i taguma gúxü, erü cuma rü ta rü Abráürü cuyaxõ. ¹⁰ —Rü choma i Tupana Nane na duïxüxü chiïxü, rü ñoma i nañewa chaxü na naxcèx chayadauxücèx i ngẽma duïxügu i iyarütauxexü na chanamaxëxëxücèx —ñanagürü.

*Ore i dïerugu ixuxü
(Mt 25.14-30)*

¹¹ Rü yoxni yema Ngechuchuarü ore inaxïnüeyane ga duïxügu, rü Ngechuchu rü wüxi ga to ga ore ga cuèxruïxü namaã nixu, yerü marü Yerucharéïxü ningaica, rü duïxügu nagu rüxïnüëgu rü paxa tá ñangu ga Tupana na norü äëxgacü yïïxücèx. ¹² Rü yexguma ga Ngechuchu rü nügüchiga nidexa rü ñanagürü nüxü: —Nayexma ga wüxi ga yatü ga taxü ga cori ixïcü ga nayaxucü ga ore na nachiuãneärü äëxgacüxütawa naxüxücèx ga yaxüwa na yema äëxgacü nüxü unetaxücèx na guma nawa ne naxüxüne ga ñaneärü äëxgacü yïïxücèx. ¹³ —Rü yexguma tauta inaxüãchigu, rü naxcèx nangema ga 10 ga norü duïxügu. Rü wüxichigüna ngïxü

naxã ga wüxıtachinü ga tatanücü ga dïeru. Rû ñanagürü nüxü:

“¡Ngĩmaã pepuracüe rü ngĩxü pimuxêê i ñaã dïeru ñuxmatáta chataegu!” ñanagürü. ¹⁴ —Natürü yema ñānecüāx ga duūxügü rü naxchi naxaie ga guma cori. Rû yemacèx nawenaãma nayamugü ga ñuxre ga orearü ngeruügü na nachiuñānēārü āēxgacümaã nüxü yanaxugüxcèx na tama nanaxwèxegüxü na norü āēxgacüxü na yīxüçèx ga guma cori. ¹⁵ —Natürü nachiuñānēārü āēxgacü rü nayangucuchixēēãma ga guma cori. Rû ñuxüchi ga guma cori rü norü ñānecèx nataegu na yéma āēxgacü na yīxüçèx. Rû yexguma ínanguxgu rü naxcèx nangema ga yema 10 ga norü duūxügü ga dïeru nüxna ngĩxü naxāxü, yerü nüxü nacuáxchaü ga ñuxrechigü ngĩxü na yamuxēēxü ga norü dïeru ga wüxichigü ga yema norü duūxügü. ¹⁶ —Rü yema nüxīra dïeru nüxna ngĩxü naxāxü rü norü corixütawa nangu, rü ñanagürü:

“Pa Corix, curü dïeru rü 10 ěxpüxcüna ngĩxü chimuxêê”, ñanagürü. ¹⁷ —Rü guma Cori ga yexwaca āēxgacüxü ingucuchicü rü nanangāxü, rü ñanagürü:

“Wüxi i mexü i chorü duūxü quixī. Maneca meãma namaã cupuracü i ngēma íraxü i dïeru i cuxna chaxāxü. Rû ñuxma rü 10 ya ñānegüarü āēxgacüxü tá cuxü chixīxēē”, ñanagürü. ¹⁸ —Rü yéma nangu ga to ga norü duūxü, rü ñanagürü:

“Pa Corix, curü dïeru rü wüximēēxpüxcüna ngĩxü chimuxêê”, ñanagürü. ¹⁹ —Rü norü cori nanangāxü rü ñanagürü nüxü:

“Cuma rü wüximēēxpüx ya ñānegüarü āēxgacüxü tá cuxü chixixēē”, ñānagürü. ²⁰—Rü yéma nangu ga to ga norü duüxü rü ñānagürü nüxü:

“Pa Corix, ñāñ iyixĩ i curü dīeru. Rü wüxi ya dechugu ngĩxü chanuque, rü ngēmaācü ngĩmaā changuxü. ²¹—Yerü cuxcèx chamuü, erü wüxi i yatü i aüxü quixĩ. Rü cunayauxtanü i ngēma tama cuxrü ixixü, rü cunayaxu i nanetüarü o i ngextá tama cuma ícutoexüwa”. ²²—Rü yexguma ga guma āēxgacü rü ñānagürü nüxü:

“Wüxi i chorü duüxü i chixexü quixĩ i cumax. Rü curü oretama nixĩ i cuxü ixuxü na cuchix-exü. Marü nüxü cucuèxchirèx ga na chaxaüxü, rü chanayautanüxü i ngēma tama choxrü ixixü, rü chanayaxuxü i nanetüarü o i tama choma ichatoxü. ²³—¿Natürü tüxcüü tama bancugu choxü ngĩmaā cunguxü i chorü dīeru na ngēma choxü ngĩxü yamuxēēgüxcèx, rü ngēmaācü mucü ngĩxü na chayaxuxüçèx i ngēxguma íchanguxgu?” ñānagürü. ²⁴—Rü yexguma ga āēxgacü rü yema yexmagüxümaā nüxü nixu, rü ñānagürü:

“¡Nüxna ngĩxü peyaxu i ngēma dīeru, rü ngēma 10 i dīeru nüxü ngēxmaxüna ngĩxü pexã!” ñānagürü. ²⁵—Rü nümagü rü nanangāxügü, rü ñānagürügü:

“Natürü, Pa Corix, nüma rü marü nüxü ingēxma i 10 i dīeru”, ñānagürügü. ²⁶—Rü guma āēxgacü nanangāxü, rü ñānagürü:

“Pemaā nüxü chixu rü texé ya chauga ñnuxē rü yexera tá tüxna chanaxã. Natürü texé ya tama chauga ñnuxē rü tá tüxna chanayaxu i woo ngēma íraxü i tüxü ngēxmaxü. ²⁷—Rü yema chorü uwanügü ga tama naxwèxegüxü ga norü

ãëxgacüxü na chiixü, jrü nuã penagagü, rü nuã chopëxegu peyadai!” ñanagürü.

*Ngechuchu rü Yerucharéügu naxücu
(Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Cu 12.12-19)*

²⁸ Rü yema orexü yaxuxguwena ga Ngechuchu, rü inixüchigü ga Yerucharéüwa na naxüxü. ²⁹ Rü yexguma marü nawa nangugüchaügu ga guma ñänegü ga Bechagué rü Betániã ga Oríbunecüarü Mèxpüneärü ngaicamana yexmagüne, rü Ngechuchu nanamu ga taxre ga norü ngúexügü. ³⁰ Rü ñanagürü nüxü: —¡Gua ñänexäcüwa pexi! Rü ngëxma tá nüxü peyangau i wüxi i buru i ngexwaca yaxü i ngëxma ngaxüxü i taguma texé natagu aunagüxü. ¡Rü peyawëxü, rü nuã penaga! ³¹ —Rü ngëxguma texé pexna çaxgu na tacücèx peyawëxüxü i ngëma buru, jrü tümamaã nüxü pixu rü ñapegügü:

“Torü Cori nanaxwëxe”, ñapegügü tüxü!

³² Rü yéma naxi ga yema taxre ga norü ngúexügü. Rü yexma nüxü nayangau ga yema buru ga Ngechuchu namaã nüxü ixuxürü. ³³ Rü yexguma yawëxügüãgu ga yema buru, rü norü yoragü rü yema ngúexügüna nacagüe, rü ñanagürügü: —¿Tüxcüü peyawëxü i ngëma buru? —ñanagürügü. ³⁴ Rü nümagü nanangäxügü, rü ñanagürügü: —Rü tayawëxü erü torü Cori nanaxwëxe —ñanagürügü. ³⁵ Rü Ngechuchuxütawa nanagagü ga yema buru. Rü yema norü ngúexügü rü norü gáuxüchirumaã nanatütägü. Rü ñuxüchi Ngechuchuxü natagu naxaunagüxëëgü. ³⁶ Rü duüxügü rü Ngechuchupëxewa norü gáuxüchirumaã

nayachamagü ga nama. ³⁷ Rû yexguma inaxügüãgu na ínaxĩgüxü nawa ga yema nama ga Oríbunecüarü Mèxpúnewa yarüdaexü, rû guxüma ga yema duüxügü ga yaxögüxü ga nawe rüxixü rû inanaxügü ga taãëãcüma aita na naxüexü rû tagaãcü Tupanaxü na yacuèxüügüxü naxcèx ga guxüma ga yema cuèxruüügü ga taxü ga nüxü nadaugüxü ga Tupanaãrû poramaã naxüxü ga Ngechuchu. ³⁸ Rû ñanagürügü: —¡Namecümamaxüchi ya daa tórü ãëxgacü ya Tupanaégagu núma ücü! ¡Rû pema rû ta, Pa Daxücüãx, rû petaãxëgü rû nüxü picuèxüügü ya Tupana! —ñanagürügü. ³⁹ Rû yéma duüxügütanüwa nayexmagü ga ñuxre ga Parichéugü. Rû ñanagürügü Ngechuchuxü: —Pa Ngúexëëruüx, ¡Yangagü i ngëma cuwe rüxixü i duüxügü na yanachianegüxüçèx! —ñanagürügü. ⁴⁰ Natürü Ngechuchu nanangãxü rû ñanagürü nüxü: —Pemaã nüxü chixu rû ngëxguma chi iyanangeèxgügu i ñaã duüxügü, rû daa nutagü ya namacüwawa ngëxmagücü rû chi nüxü aita naxüe —ñanagürü. ⁴¹ Rû yexguma Yerucharéüãrû ngaicamana nanguxgu ga Ngechuchu, rû guma ñãnecüãx ga duüxügücèx naxaxu. ⁴² Rû ñanagürü: —Pa Yerucharéüçüãxgü, chierü ñoma i ngunexügu nüxü pecuèxgu na texé aixcüma taãë pexna äxü. Natürü ngëma rû pexchawa inicüx i ñuxma, rû taxuacüma nüxü pecuèx. ⁴³ —Rû tá guxchaxügü pexü naxüpetü. Rû perü uwanügü tá nanaxü i norü poxüchica i norü guxücüwawa ya perü ñãne. Rû norü churaragü tá pexü ínachoeguãchi, rû guxücüwawa tá pexcèx ne naxĩ. ⁴⁴ —Rû tá nagu napogüe ya perü ñãne, rû tá pexü nadai. Rû

taxucütáma ya nuts ngextá nügüxétü nanugüxüra i perü ñañeärü poeguxütapüwa. Rñ ngẽmaãcü tá pexũ naxüpetü, yerü tama nüxũ pecuëxgüchaũ ga yexguma Tupana petanügu naxũãnegu —ñanagürü.

Ngechuchu rñ tupauca ga taxũnewa ñanawoxũ ga duũxũgü ga yema taxegüxũ
(Mt 21.12-17; Mr 11.15-19; Cu 2.13-22)

⁴⁵ Rñ Ngechuchu rñ tupauca ga taxũnewa nangu rñ yexma naxücu. Rñ ñanaxügu na ñanawoxũãxũ ga yema duũxũgü ga tupauca ga taxũnewa taxegüxũ. ⁴⁶ Rñ Ngechuchu rñ ñanagürü nüxũ: —Tupanaärü ore i ümatüxüwa rñ ñanagürü: “Chopata rñ yumüxëpataũ nixĩ”.

Natürü pema rñ ngítèèxgüxüpataũ peyaxixëë —ñanagürü. ⁴⁷ Rñ guxũ ga ngunexügu rñ tupauca ga taxũnewa nayangüxëëtae ga Ngechuchu. Natürü ga paigüarü ãëxgacügü, rñ ngüexëëruũgü ga Moïchëarü mugüwa ngüxëëtaegüxũ, rñ Yerucharéüärü ãëxgacügü, rñ naxcëx nadaugü ga ñuxãcü tá na yamèxgüãxüçëx. ⁴⁸ Natürü taxücürüwa tacü namaã naxügu, yerü guxüma ga duũxũgü rñ namaã nataãëgü, rñ meã ñanarüxĩnüë ga norü ore.

20

Ngechuchuna nacagü na texëarü oregagu tupauca ga taxũnewa nangüxëëtaexũ
(Mt 21.23-27; Mr 11.27-33)

¹ Wüxi ga ngunexü ga Ngechuchu rñ tupauca ga taxũnewa nayexma. Rñ nanangüexëë ga duũxũgü, rñ namaã nüxũ nixu ga Tupanaärü

ore. Rū yexguma íyadexayane rü yéma nangugü ga paigüarü ãëxgacügü, rü ngúexëëruügü ga Moïchéarü mugüwa nguxëëtaegüxü, rü Yudíugüarü ãëxgacügüerugü. ² Rū ñanagürügü nüxü: —¿Texéarü mugagu nixí i cunaxüxü i ngëma núma cuxüxü? ¿Rü texé cuxü tamu na cunaxüxüçèx i ngëma? —ñanagürügü. ³ Rū yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Choma rü tá ta pexna chaca, rü chanaxwëxe i choxü pengãxügü. ⁴ —¿Rü texé tanamu ga Cuáü na duüxügüxü ínabaiüxëëxüçèx? ¿Pexçèx rü Tupana yíxü ga namucü rü ëxna duüxügümare? —ñanagürü. ⁵ Rū yexguma ga Parichéugü rü inanaxügüe ga nügümaã na yaporagatanücüxü. Rū nügümaãtama ñanagürügü: —¿Ñuxü ñagügüxü tá? Erü ngëxguma chi:

“Tupana núma nanamu”, ñagügu, rü nüma rü chi ñanagürü tüxü:

“¿Rü tüxcüü ga tama nüxü peyaxögüxü?” ñanagürü chi tüxü. ⁶ —Rü ngëxguma chi ñagügu:

“Yatügümare nuã nanamu”, ñagügu, rü guxü i duüxügü chi nutamaã tüxü ínamuxüchigü, rü tüxü chi nadai. Erü nümagü i duüxügü rü nagu narüxínüë na Tupana yíxü ga Cuáüxü mucü. ⁷ Rū Ngechuchuxü nangãxügü rü ñanagürügü: —Tama nüxü tacuèx ga texé núma na namuxü ga Cuáü ga baiüxëëruü —ñanagürügü. ⁸ Rū yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Choma rü ta tãütáma pemaã nüxü chixu na texé choxü muxü na chanaxüxüçèx i ngëma choxna naxçèx peçaxü —ñanagürü.

*Ore ga puracütanüxü ga chixexügu ixuxü
(Mt 21.33-44; Mr 12.1-11)*

9 Rū inanaxügü ga Ngechuchu ga duïxügümaã na yadexaxü. Rū ñaã ore ga cuèxruïxü na-maã nixu, rü ñanagürü: —Nayexma ga wüxi ga yatü ga wüxi ga ubanecü ücü ga norü naãnewa. Rū ñuxüchi ñuxre ga puracütanüxüna nanaxã na nüxna nadaugüxcèx rü yixcama rü norü yoramaã na yayauxyegüãxücèx ga yema norü o. Rū ñuxüchi ga guma yatü rü nixü ga yéma rü nuxcüma nataegu. 10 —Rü yexguma nawa nanguxgu ga na yadauxü ga yema ubagü, rü guma yatü rü yéma puracütanüxügüxütawa nanamu ga wüxi ga norü duïxü na naxcèx íyacaxücèx ga yema ubagü ga nüxna üxü. Natürü yema puracütanüxügü rü nanaçuaixgü ga guma yatüarü duïxü, rü taxuüma ga uba nüxna naxägü. Rü yemaãcü ínayamugü. 11 —Rü yexguma ga guma yatü rü wenaxârü to ga norü duïxü yéma ta namu. Natürü ga yema puracütanüxügü rü chixexü namaã nixugüe, rü nanaçuaixgü, rü taxuüma ga uba nüxna naxägü. Rü yemaãcü ínayamugü. 12 —Rü wenaxârü to ga norü duïxü yéma ta namu ga guma yatü. Natürü ga yema puracütanüxügü rü nanapixëë, rü ínanatèxüchigü ga yema naãnewa. 13 —Rü düxwa ñanagürü ga guma naãneârü yora:

“¿Täcü tá chaxüxü i ñuxmax? Rü name nixi i chaune ya nüxü changechaücü ngema chanamu. Rü ngëxguma nüxü nadaugügu rü bexmana naga tá naxïnüë”, ñanagürü. 14 —Natürü ga yema puracütanüxügü rü yexguma guma yatü nanexü nadaugügu, rü nügümaã ñanagürügü:

“Ñããârü tá nixi i ñãã naãne i yixcama. ¡Rü ngïxã tayamèxgü na tórü na yïxücèx!” ñanagürügü.

15 –Rü ínanatèxüchigü ga yema naãnewa, rü nayamèxgü –ñanagürü ga Ngechuchu. Rü yexguma ga Ngechuchu rü duïxügüna naca, rü ñanagürü: –¿Tacü tá ngëma puracütanüxümaã naxü i ngëma naãneärü yora i ñuxmax? 16 –Rü ngëma tá naxü rü tá nanadai i ngëma puracütanüxügü, rü togüna tá nanaxã i norü naãne –ñanagürü ga Ngechuchu. Rü yexguma yemaxü naxínüëgu ga duïxügü rü ñanagürügü: –Chierü tama ngëmaãcü nangupetüxëëãxgu ya Tupana –ñanagürügü. 17 Natürü Ngechuchu rü nüxü nadawenü, rü ñanagürü nüxü: –¿Natürü ñuxü ñaxüchiga nixí i ngëma Tupanaärü ore i ümatüxü i ñaxü?:

“Yima nuta ya mecü ya ñärü üruügü nüxü oechirécü, rü ñuxma rü yimatama nixí ya Tupana nüxíra yaxücuchicü na namaã inaxügüãxü ya ñpata”,

ñaxü. 18 Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: –Texé ya yima nutamaã yarüñaxë, rü tá itapoügü. Rü yíxema tümaetügu nanguxe ya yima nuta, rü tá tüxü niñáíxmü –ñanagürü ga Ngechuchu.

19 Rü ga paigüarü ãëxgacügü rü ngüxëëruügü ga Moíchéarü mugüwa ngüxëëtaegüxü, rü yexgumatama Ngechuchuxü niyauxgüchaü. Yerü nüxü nacuèxgü ga nachiga na yíxü ga yema ore ga cuèxruü ga nüxü yaxuxü. Natürü tama nayayauxgü, yerü duïxügüxü namuë.

*Ãëxgacüaxü dñërumaã naxütanüxüchiga
(Mt 22.15-22; Mr 12.13-17)*

20 Rü yemacèx ga yema paigüarü ãëxgacügü rü Ngechuchuxütawa nanamugü ga ñuxre ga

norü duũxügü na mexü i duũxügürüü yéma iyanaxĩnüëxücèx natürü naxcèx na nadaugüxücèx ga ñuxãcü nachiũãneãrü ãëxgacüxütawa Ngechuchuxü na ínaxuaxügüxücèx. ²¹ Rü yemacèx Ngechuchuna nacagü rü ñanagürügü: —Pa Ngúexëëruũx, toma nüxü tacuèx rü aixcüma nixĩ i ngëma nüxü quixuxü rü ngëma namaã cungúexëëtaexü. Rü tama duũxüãrü düxétüxünegu cudawenü erü nacüma nixĩ i cungugüxü. Rü aixcüma cunangúexëë i duũxügü na Tupana naxwèxexüãcüma namaxëxücèx. ²² —Rü dücax, ngëma ñãneãrü dïëru i ãëxgacü ya tacü ya Dumacüãx naxwèxexü na tanaxütanüxü, ¿rü namexü yĩxü na nüxü tanaxütanüxü rü ëxna tama? —ñanagürügü. ²³ Natürü Ngechuchu nüxü nacuèxama na chixexügu naxĩnüëxü ga yema duũxügü, rü yemacèx ñanagürü nüxü: —¿Tüxcüü i chixexügu choxü penguxëëchaü? ²⁴ —¿Choxü ngĩxü pewé i wüxi i dïëru na ngĩxü chadauxücèx! ¿Rü texéhicünèxã rü texéega ngĩgu üx? —ñanagürü. Rü nanangãxügü rü ñanagürügü: —Dumacüãx ya ãëxgacü ya tacüchicünèxã nixĩ —ñanagürügü. ²⁵ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¿Ãëxgacüna ngĩxü pexã i ngëma ãëxgacüarü ixïcü, rü Tupanana ngĩxü pexã i ngëma Tupanaãrü ixïcü! —ñanagürü. ²⁶ Rü yemaãcü ga Ngechuchu rü woo norü orewa rü taxucürüwama chixexügu nananguxëëgü ga duũxügüpëxewa, yerü meãma nanangãxü. Rü guxüma ga duũxügü rü nangeëxgümare yerü nabaixãchiãëgü namaã ga yema norü ore.

Chaduchéugü rü Ngechuchuna nacagüe rü ngoxi

wena namaxē i duïxügü
(Mt 22.23-33; Mr 12.18-27)

²⁷ Rū Ngechuchuxütawa ínayadaugü ga ñuxre ga Chaduchéugü. Rū nūmagü nixī ga nagu naxīnūēxū na tagutáma wena namaxēxū i yuexū. Rū yemacèx Ngechuchuxū ñanagürügü: ²⁸ —Pa Ngúexēēruūx, Moïchéarü mugüwa rü ñanagürü:

“Ngēxguma wüxi ya yatü naxmèx ngexacüyane nayuxgu, rü name nixī i naēneētama ngīmaã naxāmèx i ngēma yutecü i naxūmèx, na ngēmaãcü naxāxācūxücèx nüxū ya naēneē ya marü yucü”,

ñanagürü ga yema ore. ²⁹ Rū ñanagürügü ta ga Chaduchéugü: —Nayexma ga 7 ga nügüeneē. Rū naxāmèx ga guma yacü, natürü tauta naxāxācüyane nayu. ³⁰ —Rü yexguma naī ga naēneē nüxī ngīmaã naxāmèx ga yema ngecü. Rū guma rü ta nayu, rü nangexacü. ³¹ —Rü yexguma rü naī ga naēneē nüxī ngīmaã naxāmèx. Rū yemaãcü gucüma ga guma 7 ga nügüeneēgü rü ngīmaã naxāmèx ga yema nge. Rū gucüma nayue tauta naxāxācüyane. ³² —Rü ngīma rü ta düxwa iyu ga yema nge. ³³ Rū ngēxguma yuexū wena maxēgu, ¿rü ngecürüücü naxmèx tá iyixī i ngēma nge? Yerü yexguma namaxēgu rü gucüma ga guma 7 ga nügüeneē ngīmaã naxāmèx —ñanagürügü. ³⁴ Rū yexguma ga Ngechuchu rü nanangāxū rü ñanagürü: —Ñoma i naānewa rü yatügü rü nixāmèxgü rü ngexügü rü nixātegü. ³⁵ —Natürü ngēma duïxügü i Tupanapēxewa mexū na wena namaxēxū na daxūguxū i naānewa naxīxücèx rü ngēma rü tāütáma nixāmèxgü rü

ẽxna nixãtegü. ³⁶ –Erü ngema rü tagutáma nayue. Rü daxũcũãx i Tupanaãrũ orearü ngeruũgürũ tá nixĩgü. Rü aixcũma Tupanaxãcũgü nixĩgü erü yuwa ínarüdagü. ³⁷ –Rü yema ore ga naĩxãcü ga iyauratanücũxũnechigawa, rü Moĩché tũxũ nüxũ nacuèxẽẽ rü yuexũ rü tá wena na namaxẽxũ. Erü yema orewa, rü ñanagürü ga Cori ga Tupana:

“Choma nixĩ i Abráũãrũ Tupana, rü Ichaáarü Tupana, rü Acobuarü Tupana”,

ñanagürü. ³⁸ –Rü ngẽmawa nüxũ tacuèx rü woo ñoma i naãnewa nayuegu i duũxũgü, natürü Tupanacèx rü guxũguma namaxẽ –ñanagürü. ³⁹ Rü yexguma ga ñuxre ga ngúexẽẽruũgü ga Moĩchéarü mugüwa nguxẽẽtaegũxũ rü ñanagürügü: –Aixcũma meãma nüxũ quixu, Pa Ngúexẽẽruũx –ñanagürügü. ⁴⁰ Rü yemawena rü marü namuũẽ ga tacũchigacèx Ngechuchuna na nacagüexũ.

¿Texé nane nixĩ ya Cristu?

(Mt 22.41-46; Mr 12.35-37)

⁴¹ Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: –¿Tũxcũũ duũxũgü nüxũ nixugüe rü Cristu rü nuxcũmaũcü ga ãẽxgacü ga Dabítaa nixĩ? ⁴²⁻⁴³ –Yerü Dabítama ñaããcü nanaxümatü ga Wiyaegüarü poperawa:

“Tupana rü chorü Cori ya Cristuxũ ñanagürü: ‘¡Nuã chorü tũgũnecũwawa rüto, ñuxmatáta cuxmẽxwa chanangẽxmagũxẽẽ i curü uwanügü na namaã icucuáxũcèx!’ ”

ñaããcü nanaxümatü. ⁴⁴ Rü ñanagürü ga Ngechuchu: –¿Ñuxũcürüwa i Dabítaa yĩĩxũ ya Cristu ega nümatama ga Dabí rü norü Corimaã naxuãgu? –ñanagürü.

Ngechuchu rü nüxü nixu na tama nameärü maxüãxgüxü ga yema ngúexëëruüğü ga Moïchearü mugüwa nguxëëtaegüxü

(Mt 23.1-36; Mr 12.38-40; Lc 11.37-54)

⁴⁵ Rü guxüma ga duüxüğü rü yéma inarüxĩnüë ga yexguma Ngechuchu norü ngúexüğüxü ñaxgu: ⁴⁶ —¡Pexuãëğü naxcèx i ngëma ngúexëëruüğü i Moïchearü mugüwa nguxëëtaegüxü! Erü nümagü rü norü me nixĩ i mexü i naxchirumaã na naxĩãneãxü. Rü ítamüwa nanaxwèxegü na duüxüğü meã nüxü rümoxëğüxü. Rü ngutaquëxepataüğüwa rü norü me nixĩ i ãëxgacügümëxwëxewa na natogüxü. Rü õna i taxüwa rü ngëma õnaärü yoraxütawa ügüxü i nachicacèx nadaugü. ⁴⁷ —Rü tüxü nawomüxëëgüãcüma tüxna nanapuxü ya tümapatagü ya yíxema yutegüxe. Rü ñuxüchi nanamëxëë i norü yumüxëğü na duüxüğü nagu rüxĩnüëxücèx na aixcüma mexüğü yügüxü. Natürü nümagü tá nixĩ i yexeraãcü napoxcuexü —ñanagürü.

21

Yutecüarü ãmarechiga

(Mr 12.41-44)

¹ Rü yexguma tupauca ga taxünewa nayexmagu ga Ngechuchu, rü yéma nüxü nadau ga ñuxãcü duüxüğü ga idiëruãxü Tupanana ngĩxü na naxãgüxü ga norü dïëru ga tupaucaarü dïëruchiüwa. ² Rü ngĩxü nadau ta ga wüxi ga ngecü ga yutecü ga ngearü dïëruãxcü ga tupaucaarü dïëruchiügu taxretachinü ga íraxüchicü ga dïëru

ngĩxũ ixücuchicũ. ³ Rũ ñanagürũ ga Ngechuchu: — Aixcũma pemaã nüxũ chixu rũ ñaã ngecü i yutecũ i ngearũ dĭeruãxcũ rũ guxũ i togũ i dĭeru ngĩxũ ixãgũũãrũ yexera ngĩxũ ixã. ⁴ —Erũ guxũma i togũ rũ ngĩxũ inaxã i ngema nüxũ íyaxügücũ. Natürũ ngĩma ngĩxũ natauxyane ngĩxũ ixã i gũxcũma i ngĩxũ ngexmaxcü i ngĩrũ õnatanũ — ñanagürũ.

Ngechuchu nanaxunagũ na tupauca ya taxũnegu tá napogüexũ
(Mt 24.1-2; Mr 13.1-2)

⁵ Rũ ñuxre ga norũ ngúexũgũ rũ nidexagũ nachiga ga tupauca ga taxũne ga ñuxãcü na namexẽchixũ ga naxtapũx ga nutanaxcèxgũ, rũ na namexẽchixũ ga guxũma ga guma tupaucaarũ yemaxũgũ ga duũxũgũ nüxna ãmarexũ. Rũ yexguma ga Ngechuchu rũ ñanagürũ: ⁶ —Rũ nawa tá nangu i ngunexũgũ i guxũnetama ya daa tupauca ya nüxũ pedauxũne, rũ tá nagu napogüe. Rũ naxtapũxarũ nutagũ rũ taxucütáma nügüetũ naxũxũra, rũ bai ya wũxi —ñanagürũ.

Cuèxruũgũ i tá nüxũ idauxũ naxũpa na nagũxũ i naãne
(Mt 24.3-28; Mr 13.3-23)

⁷ Rũ yexguma ga norũ ngúexũgũ rũ Ngechuchuna nacagũ, rũ ñanagürũgũ: —Pa Ngúexẽẽruũx, ¿ñuxgu tá nixĩ i nangupetũxũ i ngẽma nüxũ quixuxũ? ¿Rũ tacũwa tá nüxũ tacuèx na nangupetũxũ tá i ngẽma? —ñanagürũgũ. ⁸ Rũ Ngechuchu rũ ñanagürũ: —¡Pexuãẽgũ tá na taxuũma pexũ womüxẽẽxũcèx! Erũ muxũchixũ

tá chaugu nügü nicuxgü rü tá ínangugü rü ñanagürügü tá:

“Choma nixĩ i Cristu, rü paxa tá nagux i naãne”, ñanagürügü tá pexũ. ¡Natürü tãütama nũxũ peyaxõgü! ⁹ —Rü ngëxguma tá nũxũ pexĩnüëgu na nügü nadèixũ i wüxi i nachiũãne to i nachiũãnemaã, rü êxna nũxũ pexĩnüëgu na wüxi i nachiũãnewatama rü duũxügü rü norü ãëxgacümaã nügü nadèixũ, ¡rü tãütama pebaixãchiãëgü! Erü ngëmaãcü tá nangupetü i noxrix. Natürü tãütama naãneärü gux nixĩ i ngëma. ¹⁰ —Erü wüxi i ãëxgacüarü churaragü rü to i ãëxgacüarü churaragümaã tá nügü nadai. Rü wüxi i nachiũãne rü to i nachiũãnemaã tá nügü nadai. ¹¹ —Rü nümaxũ i nachiũãnegüwa rü poraãcü tá naxĩãxãchiane, rü poraãcü tá nangux i taiya, rü tá nataxüchi i daaweane. Rü duũxügü tá nũxũ nadaugü i daxüwa i tacü i namaã nabaixãchiexũ, rü taxũ i cuèxruũgü. ¹² —Natürü naxüpa i guxüma i ngëma rü duũxügü tá pexũ ínayauxũ, rü tá pewe ningëxütanü. Rü ngutaquëxepataũgüwa tá pexũ nagagü na ngëma pexna nacagüxücèx, rü tá pexũ napoxcue. Rü nachiũãnegüarü ãëxgacügüpëxewa tá pexũ nagagü, naxcèx na chorü duũxügü pixigüxũ. ¹³ —Rü ngëmaãcü tá pexũ natauxcha na ãëxgacügümaã nũxũ pixuxũ i chauchiga. ¹⁴ —Rü ngëxguma tá ngëma pexũ nagagügu, ¡rü tãxũ i pexoegaãëgüxũ naxcèx na tacümaã tá penangãxüxũ na pegüétüwa pehogüxücèx! ¹⁵ —Erü choma tá pexũ charüngüxëë na nũxũ pecuáxücèx na tacümaã penangãxüxũ i perü uwanügü. Rü nümagü rü tãütama nũxũ

nacuèxgü na tacümaã pexü nangãxügüxü i ngëxguma. ¹⁶ —Natürü pema rü woo penatügü, rü peegü, rü peeneëgü, rü peeyèxgü, rü petanüxügü, rü pemücügü rü tá napeechitaegü na purichíagüxütawa pexü íyaxuaxügüxü. Rü purichíagü rü tá pexü nadai i ñuxre i pemax. ¹⁷ —Rü guxü i naãnewa rü duüxügü tá pexchi naxaie, erü choxü peyaxögü rü chorü duüxügü pixígü. ¹⁸ —Natürü woo tacü pexü üpetügu rü Tupanamëxëwa tá pengëxmagü, rü nüma tá pexü ínapoxü rü bai i wüxi i peyae tá inayarütaxu. ¹⁹ —Rü ngëxguma aixcüma peyaxögüamagu rü tama choxü ípetëxgu, rü tá penayauxgü i maxü i taguma gúxü. ²⁰ —Rü ngëxguma nüxü pedëuxgu na perü uwanügüarü churaragü Yerucharéüxü íchomaëguãchixü, rü ngëmawa tá nüxü pecuèx na paxa tá nagu napogüexü ya yima ñane. ²¹ —Rü yíxema Yudéaanewa ngëxmagüxe rü name nixí i mèxpúneãnewa tabuxmü. Rü yíxema Yerucharéüwa ngëxmagüxe rü tanaxwèxe na paxa ítachoxüxü. Rü yíxema tümaãnewa ngëxmagüxe rü tama name na ñanecèx tawoeguxü. ²² —Erü ngëma ngunexügügu tá ínangu i Tupanaãrü poxcu. Rü ngëmaãcü tá nayanguxëë i guxüma i ngëma norü ore i ümatüxüwa nüxü yaxuxü. ²³ —Rü ngëma ngunexügügu rü tá poraãcü tüxü naguxcha ya yíxema ngexegü ya iitacharaügüxe rü yíxema imaïxãcügüxe. Erü tá nangëxma i taxü i ngúxü, rü Tupana rü poraãcü tá nanapoxcue i ngëma duüxügü. ²⁴ —Rü ñuxre, rü tá norü uwanügü taramaã nanadai. Rü togü, rü tá ínanayauxü na to i nachiuãnewa nagagüãxücèx. Rü ñuxüchi i

ngẽma norü uwanügü rü tá nagu napogüe ya yima ñãne ya Yerucharéü. Rü ngẽmaãcü tá nangupetü ñuxmatáta nawa nangu na Tupana ínamuxüxü i ngẽma.

Tupana Nanearü taeguchiga
(Mt 24.29-35, 42-44; Mr 13.24-37)

²⁵ –Rü ngëxguma rü tá nangox i cuèxruxügü. Rü üèxcü rü tauemacü rü woramacurigü rü tá nixígachitanü i nachicawa.. Rü guxü i nachiuãnegüwa rü duüxügü rü tá nanaxixãchiãëtanü rü tá nabaixãchiãëgü namaã na poraãcü naxãügaãchixü i taxü i taxtü rü norü yuapegü. ²⁶ –Rü duüxügü rü norü muümaã tá inayayiãxë i ngëxguma nüxü nadaugu i ngẽma üpetüchaüxü i ñoma i naãnewa. Erü woo guxüma i tacü i daxüwa nüxü idauxü rü tá naxiãxãchitanü rü tá nu ne nanaximare. ²⁷ –Rü ngëxguma rü guxü i duüxügü i ñoma i naãnecüãx rü tá choxü nadaugü i ngëxguma wüxi i caixanexügu ícharüxixgu rü núma chaxüxgu namaã i chorü pora rü üüne. ²⁸ –Rü ngëxguma inaxügügu na naxüpetüxü i ngẽma pemaã nüxü chixuxü, rü name nixi na petaãëgüxü rü meã pedaunagüxü, erü paxa tá íchangu na pexü íchanguxüxëxüxcëx –ñanagürü. ²⁹ Rü yemawena rü wüxi ga ore ga cuèxruüxü namaã nixu ga Ngechuchu, rü ñanagürü: –¡Düçèx penangugü i iguera, rü éxna ngëxürüüxümare i to i naígü! ³⁰ –Rü ngëxguma nüxü pedèuxgu na ngexwaca naxüátüxü, rü ngẽmawa nüxü pecuèx na paxa tá taunecü na yüxü. ³¹ –Rü ngëxgumarüü ta i ngëxguma nüxü pedèuxgu na nangupetüxü i ngẽma pemaã nüxü chixuxü, rü ngẽmawa tá

nüxü pecuèx na yimama yiixü ya Tupana na ãëxgacü yiixücèx. ³² –Aixcüma pemaã nüxü chixu rü guxüma i ngëma nüxü chixuxü rü tá ningu naxüpa na nayuexü i duuxüğü i ñuxma maxèxü. ³³ –Daxüguxü i naãne rü ñoma i naãne rü tá nagux. Natürü chorü ore rü tagutáma inayarüxo. ³⁴ –¡Pexuãëgü na tama tacü rü chixexügagu düxwa nüxü perüxoexü na peyaxögüxü! Rü ngëmacèx penaxwèxe na pegüna pedaugüxü na tama pengãxèxü rü éxna ñoma i naãneärü ngúchaüguama na perüxĩnüèxü. Erü ngürüãchi ngëmagu íperüxĩnüéyane tá pexü íchayabaixgü. ³⁵ –Rü ñoma wüxi ya yüta ya ngürüãchi tacü iyaxúnerüü tá nixĩ naxcèx i guxüma i duuxüğü i ñoma i naãnecüãx i ngëxguma wenaxãrü núma chaxüxgu. ³⁶ –Rü ngëmacèx name nixĩ i pegü ípemexëëgü. ¡Rü guxüguma peyumüxëgü na ngëmaãcü tama pexü naxüpetüxücèx i ngëma aücümaxügü, rü aixcüma pimexücèx i ngëxguma chopëxewa pengugügu! –ñanagürü ga Ngechuchu. ³⁷ Rü guxü ga ngunexügügu rü tupauca ga taxünewa nayexma ga Ngechuchu, rü duuxüğüxü nangúexëë. Rü chütacü rü guma Mèxpüne ga Oríbunecügu äeganegu nayapeexü. ³⁸ Rü guxüma ga duuxüğü rü pèxmamaxüchi tupauca ga taxünewa nangugüxü na Ngechuchuxü naxĩnüèxücèx.

22

*Ãëxgacügü naxcèx nadaugü na ñuxãcü
Ngechuchuxü yayauxgüxü
(Mt 26.1-5, 14-16; Mr 14.1-2, 10-11; Cu 11.45-53)*

1 Rū marū ningaica ga Yudíugüarü peta ga Üpetüchiga ga nagu nangõxgüãxũ ga pãũ ga ngearü puxẽẽruũãxũ. 2 Rū ga paigüarü ãẽxgacügü rü ngúexẽẽruũgü ga Moĩchëarü mugüwa nguxẽẽtaegüxũ rü naxcëx nadaugü ga ñuxãcü duũxügüechita Ngechuchuxũ na yamëxgüxũ, yerü duũxügüxũ namuũë. 3 Rū yexguma ga Chataná rü Yuda ga Icariútegu nangaxi. Rū nūma ga Yuda rü yema 12 ga Ngechuchuarü ngúexügü ga imugüxũtanüxũchirëx nixĩ. 4 Rū nūma ga Yuda rü Ínayadau natanüwa ga paigüarü ãẽxgacügü rü tupauca ga taxũneärü purichíagüarü ãẽxgacügü. Rū namaã nüxũ nixu ga ñuxãcü na natauxchaxũ ga Ngechuchuxũ na yayauxgüxũcèx. 5 Rū nūmagü ga yema ãẽxgacügü rü nataãëgü. Rū dïeru Yudana ngĩxũ naxuaxügü. 6 Rū Yuda rü ngixũ nayaxu ga yema dïeru. Rū inanaxügü ga naxcëx na nadauxũ ga ñuxãcü duũxügüechita Ngechuchuxũ na yayauxgüxũ ga ãẽxgacügü.

Üpetüchigaarü õnawa nachibü ga Cori

(Mt 26.17-29; Mr 14.12-25; Cu 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

7 Rū nawa nangu ga yema petaarü ngunexũ ga nagu nangõxgüãxũ ga pãũ ga ngearü puxẽẽruũãxũ. Rū yema nixĩ ga ngunexũ ga nagu carneruxacü yamëxgüxũ naxcëx ga Üpetüchigaarü peta. 8 Rū Ngechuchu nanamu ga Pedru rü Cuáũ, rü ñanagürü nüxũ: —¡Peyamexẽẽx i tórü õna i Üpetüchigacèx! —ñanagürü. 9 Rū nūmagü Ngechuchuxũ nangãxügü, rü ñanagürügü: —¿Ngextá nixĩ i cunaxwëxexũ na tanamexẽẽxũ? —ñanagürügü. 10 Rū Ngechuchu nanangãxũ, rü

ñanagürü: —Ngëxguma Yerucharéüwa pengugügu rü ngëxma tá nüxü peyangau i wüxi ya yatü i wüxi i tūxü i dexámaã äácuxcü ngīxü ingexü. ¡Rü nawe perüxī ñuxmatáta napatawa pengugü! ¹¹ —¡Rü yima ĩpata ya nagu yaxücune ya yima yatü, rü yima ĩärü yoramaã nüxü pixu rü ñapegügü nüxü:

“Torü ngúexēēruü rü nüxü nacuáxchaü na ngëxürüüxü yīxü i ngēma ucapu i norü ngúexügümaã tá nawa nachibüxü i Üpetüchigaarü õnacèx”, ñapegügü nüxü! ¹² —Rü tá pexü nüxü nadauxēē i wüxi i ucapu i taxü i marü mexēēxü i norü daxüchiüwa ngëxmaxü. ¡Rü ngēmawa tá penamexēē i ngēma õna i Üpetüchigacèx ixīxü! —ñanagürü nüxü. ¹³ Rü yéma naxī ga nümagü rü nüxü inayangaugü ga guxüma yema Ngechuchu namaã nüxü ixuxürüü. Rü yéma nanamexēēgü ga õna ga Üpetüchigacèx ixīxü. ¹⁴ Rü yexguma nawa nanguxgu ga ora ga na nachibüexü, rü mechawa narüto ga Ngechuchu namaã ga norü ngúexügü. ¹⁵ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü: —Ñuxäcü poraäcü choxü nangüchaü na pemaã chachibüxü i ñaã Üpetüchigaarü õnawa naxüpa na chayuxü. ¹⁶ —Naturü pemaã nüxü chixu rü täütáma wenaxärü Üpetüchigaarü õnawa chachibü, ñuxmatáta chowa yangu i ngēma Tupana naxwèxexü —ñanagürü. ¹⁷ Rü yexguma nanayaxu ga wüxi ga pochiyu ga binumaã äácuxü. Rü Tupanana moxé naxāxīra, rü ñuxüchi ñanagürü nüxü ga norü ngúexügü: —¡Peyaxaxü ya daa binu, rü pegümaã pengau! ¹⁸ —Erü pemaã nüxü chixu rü tagutáma wena chayaxaxü ya binu ñuxmatáta nawa nangu na pecaduarü ütanücèx chayuxü

na aixcüma pemaã inacuáxüçèx ya Tupana — ñanagürü. ¹⁹ Rû nanayaxu ta ga pãũ, rû Tupanana moxê naxcèx naxã. Rû ñuxüchi inanabücu, rû norü ngúexüğüna nanaxã. Rû ñanagürü nüxü: —Ñãã pãũ rû chaxune i pexcèx yuxüchiga nixĩ. ¡Rû ñããwena rû ñããcü tá penaxü na choxna pecuèxãchiexüçèx! —ñanagürü. ²⁰ Rû marü chibüwena rû to ga pochiyu ga binumaã ããcuxü norü ngúexüğüna naxã, rû ñanagürü: —Daa binu rû Tupanaärü uneta i ngexwacaxüxüärü cuèxruü nixĩ. Rû chaugü ya pexcèx ibacüwa Tupana pexü nüxü nadauxẽẽ na aixcüma yĩxü i ngẽma norü uneta. ²¹ —Natürü ngẽma yatü i chauechita ãëxgacügüna choxü muxchaüxü, rû nuã mechawa tamaã narüto i ñuxmax. ²² —Rû choma i Tupana Nane na duüxüxü chiixü, rû Chaunatü ixunetaxürü tá chayü. Natürü wüxi i ngechaüxüchi tá nixĩ naxcèx i ngẽma yatü i ãëxgacügüna choxü muxü. ²³ Rû yexguma ga norü ngúexüğü rû inanaxügüe ga nügüna na nacagüexü, rû ñanagürügü: —¿Texé tá tixĩ ya yixema naëchita ãëxgacügüna namuxẽ? —ñanagürügü.

Norü ngúexüğü rû nügüna nacagüe na texé tá tixüxü ya guxãxü rüyexeraxe i natanüwa

²⁴ Rû yexguma ga yema ngúexüğü rû nügümaã niporagatanücüü nachiga na texé tá tiixü ya natanüwa guxãärü yexera ixixẽ. ²⁵ Natürü ga Ngechuchu rû ñanagürü nüxü: —Ñoma i naãnewa rû guxü i nachiuãnegüarü ãëxgacügü, rû poraãcü norü duüxügüxü namugü. Rû ñuxüchi nügü yaxugügu rû norü duüxügüarü dauruü i mexügü nixügü. ²⁶ —¡Natürü pema rû täütáma ngëxgumarüü

pixĩgũ! Rũ ngẽxguma texé naxwèxegu na guxããrũ yexera tiĩxũ i petanũwa, rũ name nixĩ na tũgũ ítarũxíraxũ i guxũma i tũmamũcũgũtanũwa. Rũ texé naxwèxegu na peeru tiĩxũ i petanũwa, rũ name nixĩ i noxri rũ guxããrũ ngũxẽẽruũ tixĩ. ²⁷ –Rũ ñoma i naãnewa rũ corigũ rũ mechawa narũtogũ na nachibũexũcèx, rũ norũ duũxũgũ nixĩ i ngẽma naxcèx õna ixũxũ rũ nũxũ rũngũxẽẽxũ. Natũrũ tatanũwa rũ tama ngẽmaãcũ nixĩ, erũ choma i perũ cori na chiĩxũ rũ perũ ngũxẽẽruũ chixĩ. ²⁸ –Rũ pemagũ nixĩ ga guxũguma chauxũtawa peyexmagũxũ ga yexguma ngũxũ chingexgu. ²⁹ –Rũ ngẽmacèx i choma rũ ãẽxgacũgũxũ pexũ chixĩgũxẽẽ yema chaunatu ãẽxgacũxũ choxũ ingucuchixẽẽxũrũ. ³⁰ –Rũ ngẽmaãcũ ãẽxgacũ íchixĩxũwa rũ chomaã tá pechibũe rũ tá pexaxegũ. Rũ ãẽxgacũchicawa tá perũtogũ na norũ maxũcèx nũxna pecagũxũ i guxũma i Yudĩgũ –ñanagũrũ.

Ngechuchu nũxũ nixu na Pedru tá nũgũ icũxũ na norũ ngũexũ yĩxũ

(Mt 26.31-35; Mr 14.27-31; Cu 13.36-38)

³¹ Rũ Pedruxũ ñanagũrũ ta ga Cori ga Ngechuchu: –Pa Pedrux, Chataná rũ pexcèx ínaca na chixexũmaã poraãcũ pexũ naxũxũcèx. ³² –Natũrũ choma rũ Chaunatuũxũ cuxcèx chacèèxũ na taguma nũxũ curũxoxũcèx na cuyaxõxũ. Rũ ngẽmacèx i cumax, Pa Pedru, rũ ngẽxguma chauxcèx cutaeguxgu, rũ chanaxwèxe i nũxũ curũngũxẽẽ i cumũcũgũ na nũmagũ rũ yaxõgũechaãxũcèx –ñanagũrũ. ³³ Rũ ñanagũrũ ga Pedru: –Pa Corix, choma rũ marũ íchamemare na wũxigu cumaã na chapoxcuxũ rũ ẽxna

wüxigu cumaã na chayuxŭ –ñanagürü. ³⁴ Natürü Ngechuchu rü ñanagürü nüxŭ: –Pa Pedrux, cumaã nüxŭ chixu rü ñomatama i chütaxŭgu naxŭpa na otá içaxŭ, rü cuma rü tomaëxpŭxcüna tá nüxŭ quixu na tama choxŭ cucuáxŭ –ñanagürü.

Marü ningaica ga na guxchaxŭgü nüxŭ üpetüxŭ

³⁵ Rŭ yexguma ga Ngechuchu rü norü ngúexŭgüna naca, rü ñanagürü: –Yexguma pexŭ chimugügu ngearü chocaãxgüxemaã rü ngearü dïeruãxgüxemaã rü ngearü chapatuãxgüxemaã, ¿rü tacü pexŭ taxuxŭ ga yexguma? –ñanagürü. Rŭ nümagü nanangãxŭgü rü ñanagürügü: –Taxuŭma –ñanagürügü. ³⁶ Rŭ yexguma norü ngúexŭgüxŭ ñanagürü ga Ngechuchu: –Natürü ñuxma rü texé ya petanüwa ya chocaãxë rü tanaxwèxe na Ítayangexŭ i tümaärü choca rü tümaärü dïeruchixŭ rü ta. Rŭ ngëxguma texé ngearü taraãxgu rü tanaxwèxe i namaã tataxe i tümaärü gáuxŭchiru na tümaärü poxŭruŭ i taracëx tataxexŭcëx. ³⁷ –Erü pemaã nüxŭ chixu rü chauchiga nixŭ i ngëma Tupanaärü ore i ümatüxŭ i ñaxŭ:

“Wüxi i máëtaxŭrüŭ tá nanapoxcugü rü tá nayamèxgü”,
ñaxŭ. Erü guxŭma i ngëma chauchiga ümatüxŭ i Tupanaärü ore i ümatüxŭwa rü aixcüma ngëmaäcü tá ningu –ñanagürü. ³⁸ Rŭ yexguma ga norü ngúexŭgü rü ñanagürügü: –Pa Corix, nuã nangëxma i taxre i tara –ñanagürügü. Rŭ nüma ga Ngechuchu rü nanangãxŭ rü ñanagürü: –Marü ningu i ngëma –ñanagürü.

*Ngechuchu rü Yehemaníwa nayayumüxë
(Mt 26.36-46; Mr 14.32-42)*

39 Rū yexguma ga Ngechuchu rü ínaxũxũ ga guma íānewa. Rū Oribunecüarü Mèxpúnewa naxũ, yerü woetama nacüma nixĩ ga yéma na naxũxũxũ. Rū norü ngúexũgü rü ta nawe narüxĩ. 40 Rū yexguma yema nachicawa nanguxgu, rü norü ngúexũgüxũ ñanagürü: —¡Tupanana naxcèx peça na pexũ nangũxẽxũcèx na tama Chatanáärü ügagu chixexügu peyixüçèx! —ñanagürü. 41 Rū yexguma ga Ngechuchu rü yéamaxüra 50 ga metruwa norü ngúexũgüna naxũ. Rū yexma nacaxāpüxü rü nayumüxẽ. 42 Rū ñanagürü: — Pa Chaunatüx, ngẽxguma cuma cunaxwèxegu, jrü nüxna choxũ ínanguxuchixẽẽ i ñaã ngúxũ i tá choxũ üpetüxũ! Natürü chanaxwèxe i cunaxü i curü ngúchaũ rü tama i choxrü —ñanagürü. 43 Rū yexguma wüxi ga daxüçüãx ga Tupanaärü orearü ngeruũ rü naxcèx nangox, rü nanaporaxẽẽ. 44 Rū poraãcü nanaxixãchiãẽ ga Ngechuchu, rü yemacèx yexeraãcü nayumüxẽ. Rū yema na naxixãchiãẽxümaã poraãcü nanaxaiyaãchi. Rū guma norü aiyacümaã nichuruxüne. Rū ñoma nagü waixüümüãnewa ichuruxürüũ nixĩ ga norü aiyacü. 45 Rū yema ínayumüxẽxüwa rü inachi ga Ngechuchu, rü norü ngúexũgütanüwa naxũ. Rū nüxü inayangau ga na ínapeexũ yerü norü ngechaümaã düxwa nayaxtae. 46 Rū yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¿Tüxcüũ ípepee? ¡Íperüdagü rü Tupanana naxcèx peça na pexũ nangũxẽxũcèx na tama Chatanáärü ügagu chixexügu peyixüçèx! —ñanagürü.

Ngechuchuxü niyauxgü

(Mt 26.47-56; Mr 14.43-50; Cu 18.2-11)

⁴⁷ Rū yexguma íyadexayane ga Ngechuchu, rü yéma nangugü ga muxüma ga duüxügü. Rū Yuda ga Ngechuchuarü ngúexüchiréx ixixü nixĩ ga naxüpëxexü. Rū Ngechuchucèx nixü na nüxü nachúxácüma nüxü namoxëxücèx. ⁴⁸ Rū Ngechuchu rü ñanagürü: —Pa Yudax, ¿tüxcüü wüxi i chúxumaã cuchauechitae? —ñanagürü. ⁴⁹ Rū yema togü ga Ngechuchuarü ngúexügü ga naxütawa yexmagüxü, rü yexguma nüxü nadaugügu ga yema ngupetüxü rü ñanagürügü nüxü: —Pa Corix, ¿cunaxwëxexü na taramaã tanadëixü? —ñanagürügü. ⁵⁰ Rū wüxi ga Ngechuchuarü ngúexü rü paigüarü äëxgacüarü duüxüxü nanapixëë, rü ínanadae ga norü tügünechinü. ⁵¹ Natürü Ngechuchu rü ñanagürü: —¡Ngexrüma na pegü namaã pedëixü! —ñanagürü. Rū yexguma ga Ngechuchu rü yema yatü ga ídaechinüxüxü ningögü, rü nanamexëë. ⁵² Rū Ngechuchu namaã nidexa ga yema äëxgacügü ga norü yauxwa yéma íxü. Rū yema äëxgacügütanüwa nayexmagü ga paigüarü äëxgacügü, rü tupauca ga taxüneärü purichíagüarü äëxgacügü, rü Yudíugüarü äëxgacügüerugü. Rū Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¿Tüxcüü taragü rü naíxmenëxägümaã chauxcèx nuã pexĩ ñoma wüxi i ngítëxáxü chiixürüü? ⁵³ —Rü guxü ga ngunexügu ga yexguma petanüwa chayexmagu ga tupauca ga taxünewa, rü tama choxü piyauxgü. Natürü marü nawa nangu na pexü natauxchaxü na choxü piyauxgüxü, erü ñoma nixĩ i ora na naporaxü i Chataná —ñanagürü.

Pedru inayacux na Ngechuchuxũ nacuáxũ
(Mt 26.57-58, 69-75; Mr 14.53-54, 66-72; Cu 18.12-18)

⁵⁴ Rũ Ngechuchuxũ niyauxgũ, rũ paigüarũ ãëxgacüpatawa nanagagũ. Rũ Pedru rũ nawe narüxũ, natürũ yaxũguma nüxũ nixũchigũ. ⁵⁵ Rũ yéma paigüarũ ãëxgacüpataëxtüarũ ngãxũwa, rũ purichíagũ nanaxügũ ga wüxi ga üxũ. Rũ nüxũ ínachomaëguãchi. Rũ Pedru rũ ta yéma natanüwa narüto. ⁵⁶ Rũ yexguma yéma üxücutüwa natoxgu ga Pedru, rũ wüxi ga ngecü ga ãëxgacüarũ duüxũ nüxũ idau. Rũ meãma nüxũ idawenü, rũ ngĩgürügũ: —Ñãã yatü rũ Ngechuchutanüxũ nixĩ —ngĩgürügũ. ⁵⁷ Natürũ Pedru rũ tama nüxũ nacuáxchaũ ga yema ore, rũ ñanagürü: —Pa Ngecüx, choma rũ tama nüxũ chacuèx ya yima Ngechuchu —ñanagürü. ⁵⁸ Natürũ yixcamaxüra rũ to ga duüxũ Pedruxũ nadau, rũ ñanagürü nüxũ: —Cuma rũ ta Ngechuchutanüxũ quixĩ —ñanagürü. Natürũ Pedru nanangãxũ rũ ñanagürü: —Tama nixĩ, Pa Yatüx. Tama natanüxũ chixĩ —ñanagürü. ⁵⁹ Rũ wüxi ga ora ngupetüguwena rũ to ga duüxũ rũ nüxũ ñanagürüama: —Aixcümaxũchi ñãã yatü rũ Ngechuchutanüxũ nixĩ, erũ Gariréaanecũãx nixĩ —ñanagürü. ⁶⁰ Rũ yexguma ga Pedru rũ ñanagürü: —Pa Yatüx, tama nüxũ chacuèx na tacüchigaxũ quixuxũ —ñanagürü. Rũ yexgumatama Pedru ídexayane rũ nica ga otá. ⁶¹ Rũ yexguma ga Cori ga Ngechuchu rũ Pedrucèx nügũ ínida. Rũ nüma ga Pedru rũ nüxna nacuèxãchi ga yema ore ga Cori ga Ngechuchu namaã nüxũ ixuxũ ga ñaxũ:

“Ñomatama i chütaxũgu naxüpa na otá içaxũ, rũ

tomaēxpūxcūna taxūtáma cugū quixu na chorū duūxū quiixū”, ñaxū. ⁶² Rū yexguma ga Pedru rü ínaxūxū ga yéma. Rū poraācūxūchi naxaxu.

Ngechuchugu nidaux-cūraūgū

(Mt 26.67-68; Mr 14.65)

⁶³ Rū yema yatūgū ga Ngechuchuna daugūxū, rü nagu nidauxcūraūgū, rü nüxna nanaçuaixcagūxū. ⁶⁴ Rū nayadūxétūgū, rü nachiwegu nidagūgū, rü ñanagürūgū: —¡Nūxū nacuèx na texé cuxū na idagūxū! —ñanagürūgū. ⁶⁵ Rū muxūma ga to ga ore ga chixexū namañ nixugūe.

Āēxgacūgū ga tacūgūpēxewa nanagagū ga Ngechuchu

(Mt 26.59-66; Mr 14.55-64; Cu 18.19-24)

⁶⁶ Rū yexguma yangunegu rü nangutaquēxegū ga Yudíugūarū āēxgacūgūerugū, rü paigūarū āēxgacūgū, rü ngūexēēruūgū ga Moíchéarū mugūwa nguxēētaegūxū. Rū ñuxūchi norū purichíagūxū namu na napēxewa Ngechuchuxū nagagūxūcèx. Rū yéma Ngechuchuna nacagū, rü ñanagürūgū: ⁶⁷ —Toma rü nüxū tacuáxchaū rü cuma quiixū i Cristu rü ēxna tama. ¡Tomañ cugū ixu! —ñanagürūgū. Rū Ngechuchu nanangāxū rü ñanagürū: —Ngēxguma chi pemañ nüxū chixuxgu na choma chíixū i Cristu, rü tãū chima choxū peyaxōgū. ⁶⁸ —Rū ngēxguma chi pexna chacaxgu na tacūcèx choxna peçaxū, rü tãū chima choxū pengāxūga, rü tãū chima choxū pingēxgū. ⁶⁹ —Natürū ñuxmawena rü choma i Tupana Nane na duūxūxū chíixū rü Chaunatū ya Tupana ya poracūxūtawa tá changēxma —ñanagürū. ⁷⁰ Rū yexguma guxūma ga yema āēxgacūgū nüxna

nacagü, rü ñanagürügü: —¿Éxna cuma quiixü i Tupana Nane? —ñanagürügü. Rü Ngechuchu nanangãxü, rü ñanagürü: —Ngü. Tupana Nane chixi ngëxgumarüü i pematama nüxü pixuxürüü —ñanagürü. ⁷¹ Rü yexguma nügümaã ñanagürügü ga yema ãëxgacügü: —Ñuxma rü marü taxucëxma naxcëx tadau i to i duuxügü i nüxü ixuxü i ñaã yatüchiga. Erü yixematama marü naãxwatama nüxü taxinüë i norü ore na ñuxü ñaxü —ñanagürügü.

23

Piratupëxewa nayexma ga Ngechuchu (Mt 27.1-2,11-14; Mr 15.1-5; Cu 18.28-38)

¹ Rü guxüma ga yema ãëxgacügü rü inachigü, rü ãëxgacü ga Dumacüãx ga Piratuxütawa Ngechuchuxü nagagü. ² Rü yëma Piratupëxewa inanaxügüe ga Ngechuchuxü na yaxugüexü. Rü ñanagürügü: —Ñaã yatü rü nüxü itayangaugü na cumaã nanuëxëãxü i duuxügü. Rü tomaã nüxü nixu na tama namexü na ãëxgacü ya Dumawa ngëxmacüaxü na tanaxütanüxü. Rü nügü nixu na nüma na yiixü i torü ãëxgacü i Cristu —ñanagürügü. ³ Rü yexguma ga Piratu rü Ngechuchuna naca rü ñanagürü: —¿Cuma quiixü i Yudiugüarü ãëxgacü? —ñanagürü. Rü Ngechuchu nanangãxü rü ñanagürü: —Ngëmaãcü, ngëma nüxü quixuxü chixi i chomax —ñanagürü. ⁴ Rü yexguma ga Piratu rü ñanagürü nüxü ga paigüarü ãëxgacügü rü togü ga duuxügü: —Chauxcèx rü taxuüma i chixexü naxü i ñaã yatü —ñanagürü. ⁵ Natürü nümagü rü yexeraãcü Ngechuchuxü nixugüeama, rü ñanagürügü: —Nüma

rü guxũ i Yudéaanewa nanangúexěẽ i duũxũgũ na cuxchi naxaixúcèx. Rü Gariréaanewa inanaxũgũ ga yemaãcü na duũxũgũxũ nangúexěẽxũ, rü ngěmaãcü nanaxũ ñuxmata núma Yudéaanewa nangu –ñanagürũgũ.

Erodepěxewa nayexma ga Ngechuchu

⁶ Rü yexguma yemaxũ naxĩnũgu ga Piratu, rü duũxũgũna naca rü ngoxi Gariréaanecũãx yixĩ ga Ngechuchu. ⁷ Rü yexguma Piratu nüxũ ĩnũgu ga aixcüma Gariréaanecũãx na yiĩxũ ga Ngechuchu rü Gariréaaneãrũ ãëxgacũ ga Erodexũtawa nanamu, yerũ Yerucharéũwa nayexma ga Erode ga yexguma. ⁸ Rü yexguma Ngechuchuxũ nadèuxgu ga Erode rü nataãëxũchi. Yerũ nuxcü mama poraãcü nüxũ nadauxchaũ, yerũ ũpaacũ nüxũ naxĩnũ ga nachiga. Rü ĩnananguxěẽ na Ngechuchuxũ nadauxchaũxũ na napěxewa naxũãxũ ga wũxi ga mexũ ga taxũ ga Tupanaãrũ poramaã naxũxũ. ⁹ Rü muëxpũxcũna Ngechuchuna naca ga Erode. Natürũ Ngechuchu rü tama nanangãxũ. ¹⁰ Rü yéma nayexmagũ ta ga paigũarũ ãëxgacũgũ rü ngúexěẽruũgũ ga Moĩchearũ mugũwa nguxěẽtaegũxũ. Rü nümagũ rü poraãcü Ngechuchuxũ ĩnaxuaxũgũ. ¹¹ Rü yexguma ga Erode rü norũ churaragũ rü poraãcü chixri Ngechuchumaã nachopetũ. Rü nagu nidauxcüraũgũ. Rü ñuxũchi wũxi ga ãëxgacũchirugu nayacuxěẽgũ na yemaãcü nüxũ nacugũexúcèx. Rü yemawena Piratuxũta wenaxãrũ Ngechuchuxũ namu ga Erode. ¹² Rü woo ũpaacũ ga Piratu rü Erodemaã nügũchi

na naxaiexũ, natürü yema ngunexũgu nixĩ ga nügümaã nangüxmüëxũ.

Piratu rü Ngechuchumaã nanaxuegu na nayuxücèx

(Mt 27.15-26; Mr 15.6-15; Cu 18.39-19.16)

¹³ Rü yexguma ga Piratu rü nanangutaquëxexëë ga paigüarü ãëxgacügü, rü togü ga Yudíugüarü ãëxgacügü, rü guxüma ga duüxügü ga yéma yexmagüxũ. ¹⁴ Rü Piratu ñanagürü nüxũ: — Pema nuã chauxcèx penaga i ñãã yatü, rü nüxũ pixu na chomaã nanuëxëëãxũ i duüxügü. Natürü pepëxewa nüxna chaca i ngëmachiga rü ñuxma rü marü nüxũ pedau na taxuüma nawa ichayangauxũ i ngëma chixexũ i naxcèx ípenaxuaxüxũ. ¹⁵ —Rü Erode rü ta taxuüma nawa inayangau i ngëma chixexũ, rü ngëmacèx wenaxârü taxcèx nanamuëgu. Rü dücax, taxuüma i chixexũ naxü na ngëmagagu nayuxücèx. ¹⁶ — Rü ngëmacèx chorü churaragüxũ tá chamu na naçuaixgüãxücèx, rü ñuxüchi tá chayangëx — ñanagürü. ¹⁷ Rü nüma ga Piratu rü guxüguma ga yexguma yema petawa nanguuüxgu rü duüxügüxũ nataãëxëëchaũ namaã ga na yangéãxũ ga wüxi ga yatü ga poxcuxũ. ¹⁸ Natürü guxüma ga yema duüxügü rü wüxigu inanaxügüe ga aita na naxüexũ. Rü ñanagürügü: —¡Napoxcu i ngëma Ngechuchu! ¡Rü Barabáxũ waxi ínanguxuchixëë! —ñanagürügü. ¹⁹ Rü yema Barabá rü napoxcu yerü ũpaacü Yerucharéüwa ãëxgacümaã nananuëxëë ga duüxügü, rü ñuxüchi namáëta. ²⁰ Natürü ga Piratu rü wenaxârü duüxügümaã nidexa, yerü nüma rü Ngechuchuxũ ningéxchaũ. ²¹ Natürü ga

duïxügü rü yexeraãcü aita naxüe rü ñanagürügü: —¡Curuchawa yapota! ¡Curuchawa yapota! — ñanagürügü. ²² Rü Piratu norü tomaëxpüxcüna duïxügümaã nidexa, rü ñanagürü: —Dücèx, ¿tacü rü chixexü éxna naxü? Choma rü taxuüma i chixexüxü nawa ichayangau na ngëmacèx chanayuxëëxü. Rü chorü churaragüxü tá chamu na naçuaixgüãxücèx, rü ñuxüchi tá chayangëx —ñanagürü. ²³ Natürü nümagü ga duïxügü rü yexeraãcü aita naxüeama, rü naxcèx ínacagü na curuchawa yapotaãxücèx. Rü yema na nayexeragüamaxü ga yema duïxügü rü düxwa ga Piratu rü duïxügüga naxĩnü. ²⁴ Rü nüma ga Piratu rü norü churaragüxü namu na naxügüãxücèx ga yema duïxügü naxwèxegüxü. ²⁵ Rü Barabáxü ningëx, yerü yema nixĩ ga duïxügü naxcèx ícagüxü. Rü yema Barabá nixĩ ga poxcuxü naxcèx na duïxügüxü ãëxgacümaã nanuëxëëxü rü namáëtaxü. Rü yexguma ga Piratu rü duïxügüna Ngechuchuxü namu na namaã naxügüãxücèx ga yema nümagü nanaxwèxegüxü.

*Ngechuchuxü curuchawa nipotagü
(Mt 27.32-44; Mr 15.21-32; Cu 19.17-27)*

²⁶ Rü yema duïxügü rü Ngechuchuxü nigagü na curuchawa yanapotagüãxücèx. Rü yexguma Ngechuchuxü yagagüyane, rü yexma namagu nüxü nangaugü ga wüxi ga yatü ga Chirenecüãx ga naãnewa ne ücü. Rü Chimáü nixĩ ga naega. Rü Chimáüxü niyauxgü ga duïxügü, rü naätügu ngĩxü naxünagügü ga curucha na Ngechuchuwe ngĩxü nangexücèx. ²⁷ Rü muxüma ga duïxügü rü nawe narüxĩ. Rü yema duïxügütanüwa

nayexmagü ga muxüma ga ngexügu ga auxexü rü aita üexü, yerü Ngechuchucèx nangechaügu. ²⁸ Natürü ga Ngechuchu rü yema ngexügüxü nadawenü, rü ñanagürü nüxü: —Pa Ngecügüx, Pa Yerucharéüçüãx jtäxü i chauxcèx pexauxexü, natürü pegüçèxtama pexauxe rü pexacügüçèx! ²⁹ — Erü nawa tá nangu i ngunexügu i nagu ñagüxü tá i duüxügu:

“Tataãëgü ya yíxema ngeãxta ya taxuacüma äxãcügüxe, rü taguma tacharaüguxe, rü taguma maïxãcügüxe, erü taxucatáma tümãcügüçèx taxauxe”, ñagüxü. ³⁰ —Rü ngëxguma i duüxügu rü tá mëxpünegüxü nacèèxügu rü ñanagürügü tá:

“¡Toétügu rübuemü!” ñanagürügü tá. Rü tá ngüchitaerugüxüxü nacèèxügu, rü ñanagürügü tá:

“¡Toxü idüxétügu!” ñanagürügü tá. ³¹ —¿Erü ñuxãcü tá namaã nachopetü i ngëma duüxügu i aixcüma chixexü ügüxü, ega ñaã chixexü chomaã naxügu na woo taxuüma i chixexü chaxüchiréxü? —ñanagürü ga Ngechuchu. ³² Rü yéma nanagagü ta ga taxre ga máëtagüxü na Ngechuchurüü curuchawa yanapotagüãxüçèx. ³³ Rü yexguma nawa nangugüga ga yema nachica ga Duüxëeruchinëxägu äegaxü, rü yéma curuchawa Ngechuchuxü nipotagü. Rü yema taxre ga máëtagüxü rü ta Ngechuchurüü curuchawa nipotagü, wüxi ga norü tügüncüwawa rü to ga norü toxwecüwawa. ³⁴ Rü yexguma Ngechuchuxü curuchawa íyapotagüyane, rü ñanagürü ga Ngechuchu: —Pa Chaunatüx, jnüxü nangechaü i ñaã duüxügu, erü tama nüxü nacüèxgü na tacü rü chixexü naxüexü! —

ñanagürü. Rū yema churaragü rü nanade ga Ngechuchuchiru. Rū ñuxūchi wüxi ga dñeru ngĩxũ nañanagügü na yemawa nüxũ nacuèxgüxücèx na texéarü tá yĩxũ ga yema Ngechuchuchiru. ³⁵ Rū duũxügü rü yéma inarüdaunü. Natürü yema Yudíugüarü ãëxgacügü rü Ngechuchuxũ nacugüe, rü ñanagürügü: —Nüma rü togüxũ namaxëxëë. ¡Ëcü, ñuxma rü nügütama namaxëë ega aixcüma Cristu ya Tupana nüxũ unetacü yixĩgu! —ñanagürügü. ³⁶ Rū yema churaragü rü ta Ngechuchuxũ nacugüe. Rū naxütawa naxĩ, rü nüxna nanaxã ga binu ga üxchiücü. ³⁷ Rū ñanagürügü nüxũ: —Ega Yudíugüarü ãëxgacü ya tacü quixĩgu, ¡rü cugütama rüngüxëë i ñuxmax, na ícunguxuchixücèx! —ñanagürügü. ³⁸ Rū norü curuchatapëxewa nipota ga wüxi ga mürapewaxacü ga äegatachinüxũ ga Griégugügawa rü Dumacüãxgügawa rü Yudíugügawa ümatüxũ ga ñaxũ: —Daa nixĩ ya Yudíugüarü Äëxgacü ya Tacüxüchi —ñaxũ. ³⁹ Rū wüxi ga yema máëtaxũ ga naxrüü curuchawa ipotaxũ rü Ngechuchumaã naguxchiga, rü ñanagürü: —Ega aixcüma Cristu quixĩgu, ¡rü cugütama rüngüxëë na ícunguxuchixücèx, rü toxũ rü ta rüngüxëë na ítangüxüxücèx! —ñanagürü. ⁴⁰ Natürü ga yema to ga máëtaxũ rü namücüxũ ínangaxüchiamá, rü ñanagürü nüxũ: —Cuma rü naxrüü na curuchawa quipotachiréxũ, ¡rü ngëxguma rü ta tama Tupanaxũ cumuüxũ? ⁴¹ —Yixema rü name nixĩ na ipoxcuexũ erü tagagutama nixĩ i ngüxũ ingegüxũ erü ngëma nixĩ i tórü natanü naxcèx ga yema chixexũ ga ixügüxũ. Natürü daa yatü rü taxuüma

i chixexũ naxü —ñanagürü. ⁴² Rũ yexguma ga yema máétaxũ rü ñanagürü: —Pa Ngechuchux, jchoxna nacuèxãchi i ngêxguma wenaxãrũ núma cuxũxgu rü âêxgacũxũ ícunguxgu! —ñanagürü. ⁴³ Rũ Ngechuchu nanangãxũ rü ñanagürü: —Aixcüma cumaã nüxũ chixu rü ñomatátama i ngunexũgu chomaã cungêxma i mexêchixũ i naãnewa — ñanagürü.

Nayu ga Ngechuchu

(Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Cu 19.28-30)

⁴⁴ Rũ yexguma tocuchiwa nanguxgu rü guxũwama naxêãne ñuxmata tomaêxpũxarũ orawa nangu ga yáuanecü. ⁴⁵ Rũ ga üèxcü rü nixo. Rũ tupauca ga taxũneãrũ tüyemachiũxũ rü ngãxũgu narügaute. ⁴⁶ Rũ yexguma ga Ngechuchu rü poraãcü aita naxü rü ñanagürü: —Pa Chaunatũx, cuxmêxwa chanangêx i chauãê —ñanagürü. Rũ yema ñaxguwena rü nayu. ⁴⁷ Rũ yexguma yema churaragüarũ âêxgacü ga Dumacũãx nüxũ dèuxgu ga yema ngupetũxũ, rü Tupanaxũ nicuèxũũ, rü ñanagürü: —Aixcüma ñaã yatü rü taxuũma i chixexũ naxü —ñanagürü. ⁴⁸ Rũ guxũma ga yema togü ga duũxũgü ga yema yexmagũxũ rü nüxũ daugũxũ ga yema ngupetũxũ, rü poraãcü nangechaũgüãcüma napatacèx nawoegu. ⁴⁹ Natürü guxũma ga yema duũxũgü ga aixcüma Ngechuchuxũ cuèxgũxũ rü yaxũwa- tama nüxũ narüdaunü ga yema ngupetũxũ. Rũ yema duũxũgütanüwa ta iyexmagü ga yema ngecügü ga Ngechuchuwe rüxĩcü ga yexguma Gariréaanewa ne naxũxgu.

*Ngechuchu rü naxmaũgu nayanaxücuchigü
(Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Cu 19.38-42)*

⁵⁰ Rü nayexma ga wüxi ga yatü ga Yudéaanewa yexmane ga ñãne ga Arimatéacũãx, rü Yúche nixĩ ga naega. Rü nüma rü Yudiugüarü ãẽxgacügütanüwa naxü, natürü namecüma rü meã namaxü. ⁵¹ Rü nüma rü poraãcü ínananguxẽẽ na ínanguxü ga Tupana na yéma ãẽxgacü yĩxücèx. Rü yemacèx tama norü me nixĩ ga yema Ngechuchumaã naxügüxü ga yema togü ga namücügü ga ãẽxgacügü. ⁵² Rü nüma ga Yúche rü Piratuxütawa naxü, rü Ngechuchuxü necèx ínayaca. ⁵³ Rü curuchawa nayayaxu ga Ngechuchuxüne, rü wüxi ga düxruũmaã nananuque. Rü wüxi ga naxmaũ ga nutaarü mèxpüxüwa yacaxmaũgüxügu nayanaxücuchi. Rü yema naxmaũ rü nayexwacaxü, rü taguma texéxü nagu yaxücuchigüxü nixĩ. ⁵⁴ Rü yema nixĩ ga ngunexü ga nagu Yudiugü nügü imexẽẽgüxü naxcèx ga ngüxchigaarü ngunexü. Rü marü ningóonechaũ ga yema ngüxchigaarü ngunexü. ⁵⁵ Rü yema ngecügü ga Ngechuchumaã Gariréaanewa ne ñcü, rü Ngechuchuxü íyaxücuchigüxüwa íyadaugü. Rü nüxü idaugü ga ñuxãcü na íyaxücuchigüãxü ga naxüne. ⁵⁶ Rü yexguma ngĩpatawa nangugügu, rü inamexẽẽgü ga pumara rü chixü. Rü irüngügu ga ngüxchigaarü ngunexügu, yerü yema nixĩ ga Tupanaärü mu.

24

*Yuwa ínarüda ga Ngechuchu
(Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Cu 20.1-10)*

¹ Rū pèxmamaxŭchi ga yŭxŭarŭ ngunexŭgu, rŭ yema ngecŭgŭ rŭ wenaxârŭ naxmaŭwa íiyadaugŭ. Rŭ yéma inangegŭ ga yema pumara ga yamexêégŭxŭ. Rŭ naígŭ ga ngecŭgŭ rŭ ta ngîxŭ íiyaxŭmŭcŭgŭ. ² Rŭ yexguma yéma nangugŭgu, rŭ nŭxŭ iyangaugŭ ga marŭ na ínaxŭgachixŭ ga guma nuta ga naxmaŭârŭ ngŭxtaŭxŭ. ³ Rŭ yexma nagu ichocu, natŭrŭ taxuŭma idaugŭ ga naxŭne ga Cori ga Ngechuchu. ⁴ Rŭ yema ngecŭgŭ rŭ poraâcŭ íbaixâchiâégŭ, rŭ tama nŭxŭ icuèxgŭéga ga tacŭ na naxŭgŭxŭ. Rŭ ngŭrŭâchi nŭxŭ idaugŭ ga taxre ga yatŭgŭ ga ngîxŭtagu chigŭxŭ ga poraâcŭ iyaurachirutanŭcŭŭxŭ. ⁵ Rŭ yema ngecŭgŭ rŭ iyarŭmaxâchierugŭ, yerŭ poraâcŭ imuê. Rŭ yemacèx ga yema yatŭgŭ rŭ ñanagŭrŭgŭ ngîxŭ: —¿Tŭxcŭŭ nuxâ yuetamaŭgu naxcèx peyadau ya yima maxŭcŭ? ⁶ —Nataxuma i nuâ ya Ngechuchu, erŭ marŭ wena namaxŭ. ¡Rŭ nŭxna pecuèxâchie ga yema ore ga pemaâ nŭxŭ yaxuxŭ ga yexguma Gariréaanewa nayexmagu! ⁷ —Yerŭ pemaâ nŭxŭ nixu ga ñuxâcŭ pecaduâxgŭxŭ tá na yayauxgŭxŭ, rŭ curuchawa na yapotagŭâxŭ, rŭ ñuxâcŭ tomaèxpŭx i ngunexŭgu tá wena na namaxŭxŭ —ñanagŭrŭgŭ ga yema yatŭgŭ. ⁸ Rŭ yexguma ga yema ngecŭgŭ rŭ nŭxna icuèxâchie ga yema Ngechucharŭ ore. ⁹ Rŭ nŭxna iwoegu ga yema naxmaŭ. Rŭ yema 11 ga Ngechucharŭ ngŭexŭgŭmaâ nŭxŭ iyarŭxugŭe ga guxŭma ga yema nŭxŭ nadaugŭxŭ. Rŭ guxŭma ga togŭ ga yaxôgŭxŭ ga yéma yexmagŭxŭmaâ rŭ ta nŭxŭ iyarŭxugŭe. ¹⁰ Rŭ María ga Magadácŭâx, rŭ Cuána, rŭ María ga Chaŭtiágu naê, rŭ naígŭ ga

ngecügü iyixĩ ga wüxigu yéma Ngechuchuarü ngúexügüxütawa nangegücü ga yema ore. ¹¹ Natürü yema ngúexügücèx rü Ìnücámare nixĩ ga yema ore, rü tama ngĩxũ nayaxõgüchaũ. ¹² Natürü ga Pedru rü inañaãchi, rü Ínayadau ga naxmaũwa. Rũ yexguma nagu yadaucuchigu ga naxmaũ, rü nüxũ nadau ga düxruũgü ga wüxicüwagu na nanuxũ. Rũ poraãcü nabaixãchiãẽ namaã ga yema ngupetüxũ, rü ɓaixãchiãẽãcüma napatacèx nataegu.

*Emaũãrũ namawa nangox ga Ngechuchu
(Mr 16.12-13)*

¹³ Rũ yema ngunexügutama rü taxre ga yema Ngechuchuarü ngúexügü rü wüxi ga Ìãne ga Emaũwa naxĩ. Rũ norü yaxũ ga guma Ìãne rü 11 ga kilómetru nixĩ nüxna ga Yerucharéũ. ¹⁴ Rũ yexguma namagu naxĩyane, rü nachigagu nidexatanü ga guxũma ga yema ngupetüxũ. ¹⁵ Rũ yexguma yemachigagu iyadexatanüyane, rü nümatama ga Ngechuchu rü ngürüãchi naxcèx yéma nixũ, rü natanügu nixũchigü. ¹⁶ Natürü yema ngúexügü rü woo Ngechuchuxũ nadaugü, rü tama nüxũ nacüèxgüéga na Ngechuchu yĩxũ, yerü Tupana rü nanatoõégü na tama Ngechuchuxũ nacüèxgüxücèx. ¹⁷ Rũ yexguma ga Ngechuchu, rü yema taxre ga ngúexügüna naca, rü ñanagürü: —¿Ƨacüchiga nixĩ i pidexatanüxũ na nuxã namagu na pexĩxũ? ¿Rũ Ƨacücèx nixĩ i pengechaũẽxũ? —ñanagürü. ¹⁸ Rũ wüxi ga yema ngúexũ ga Creopágu ãegaxũ nanangãxũ, rü ñanagürü: —Guxũma i duũxügü nixĩ i nüxũ cuáxũ ga yema yexwaca ngupetüxũ ga Yerucharéũwa. Rũ

cuma na yexma cunaxũãnechiréxũ rü maneca cuxicatama nixĩ i tama nüxũ cucuáxũ ga yema ngupetüxũ –ñanagürü. ¹⁹ Rü yexguma ga nüma ga Ngechuchu rü ñanagürü: –¿Tacı nangupetü ga Yerucharéüwa? –ñanagürü. Rü nanangãxũgü ga yema ngúexũgü, rü ñanagürügü: –Poraäcü chixexũ nüxũ naxüpetü ga Ngechuchu ga Nacharétucũãx. Nüma ga Ngechuchu rü Tupanaärü orearü uruũ ga mecü nixĩ. Rü Tupanapëxewa rü duũxũgüpëxewa namecüma rü nanaxü ga taxũ ga cuèxruũgü ga Tupanaärü poramaã naxüxũ, rü meã duũxũgüxũ nangúexêe. ²⁰ –Natürü ga paigüarü ãëxgacügü rü tórü ãëxgacügü rü nayayauxgü. Rü Dumacũãx ga ãëxgacügüna nanamugü na curuchawa yapotagüãcüma nayuxêëgüãxüçèx. Rü yemaäcü nayamèxgü. ²¹ –Toma nüxũ tacuèxgu rü nüma tá nixĩ i tomaã naporaxũ na ínanguxuchixüçèx i tachiũãne nüxna i Dumacũãxärü ãëxgacü. Rü ñuxma rü marü tomaëxpüx i ngunexũ nawena nixĩ ga na yamèxgüãxũ. ²²⁻²³ –Natürü tama ngëxĩcatama nixĩ, yerü ñuxre ga ngexũgü ga totanüxũ rü toxũ ínayabaixgügü. Yerü yema ngexũgü rü pèxmamaxüchi ínayadaugü ga naxmaüwa, rü tama nüxũ inayangaugü ga naxüne ga guma Ngechuchu. Rü yemacèx ga yema ngexũgü rü toxçèx nawoegu, rü tomaã nüxũ nayarüxugüe ga nüxũ na nadaugüxũ ga Tupanaärü orearü ngeruũgü ga daxüçüãx. Rü yema daxüçüãxgü rü namaã nüxũ nixugügü ga Ngechuchu rü na namaxüxũ –ñanagürügü. ²⁴ Rü yexguma yema ngexũgüarü orexũ

taxĩnüëgu, rü ñuxre ga tomücügü rü naxmaŭwa ínayadaugü. Rü yema ngexügü nüxŭ ixugüxŭrüü nüxŭ inayangaugü ga naxmaŭ. Natürü tama Ngechuchuxŭ nadaugü –ñanagürügü. ²⁵ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxŭ: –¿Tüxcüŭ tama peãëta ipexü i pemax? ¿Rü ñuxgura tá ta ipeyaxõgüxŭ i nuxcümaügüxŭ ga Tupanaärü orearü uruügüarü ore? ²⁶ ¿Rü tama ëxna nüxŭ pecuèx ga yema ngúxŭ tá na yangexŭ ga Cristu naxŭpa na daxüguxŭ i naãnewa naxŭxŭ, na ngema ãëxgacü yĩxŭcèx? –ñanagürü. ²⁷ Rü yexguma inanaxügü ga namaã na nangoxëëãxŭ ga guxŭma ga Tupanaärü ore ga nachiga ümatüxŭ. Rü yema Tupanaärü ore ga Moïché ümatüxŭmaã inanaxügü. Rü ñuxŭchi namaã nüxŭ nixu ga guxŭma ga yema Tupanaärü ore ga nuxcümaügüxŭ ga Tupanaärü orearü uruügü ümatügüxŭ. ²⁸ Rü yexguma yema ñane ga Emaŭwa nangugügu, rü Ngechuchu rü nümaxŭ toxnamana nügü naxŭxëënetä. ²⁹ Natürü ga yema ngúexügü rü nüxŭ nacèèxügü na yexma naxãŭxŭcèx, rü ñanagürügü: –¡Nuxma toxŭtagu nape, erü marü nayáuane, rü paxa tá nachüta! –ñanagürügü. Rü yexguma ga Ngechuchu rü nawe yexma narüxãŭx. ³⁰ Rü yexguma chibücèx wüxiwa mechawa natogügu, rü Ngechuchu nanayaxu ga pãŭ. Rü Tupanana moxë naxcèx naxã. Rü ñuxŭchi inanabücu, rü wüxichigüna nanaxã. ³¹ Rü yexgumatama naãëxŭ nicuèxãchitanü. Rü nüxŭ nacuèxgü na guma yĩxŭ ga Ngechuchu. Natürü yexgumatama ngürüãchi inayarütaxu ga nümax. ³² Rü yema taxre ga ngúexügü rü

nügümaã ñanagürügü: —¿Tama ěxna ga itaãĕgüxŭ ga tórü maxŭnewa ga yexguma namawa tamaã yadeaxgu rü tamaã nangoxĕĕãgu ga Tupanaärü ore i ümatüxŭ? —ñanagürügü. ³³ Rü yexgumatama ga yema taxre ga ngúexŭgü rü inaxĩachi ga Yerucharéücèx na nawoeguxŭ. Rü yexma nüxŭ nayangau ga na ínangutaquĕxegüxŭ ga yema 11 ga Ngechuchuarü ngúexŭgü rü togü ga natanüxŭgü. ³⁴ Rü yema duŭxŭgü ga íngutaquĕxegüxŭ rü ñanagürügü nüxŭ: —Aixcüma nixĩ i marü wena namaxŭxŭ ya Cori ya Ngechuchu. Rü Chimáũ ga Pedru rü marü nüxŭ nadau —ñanagürügü. ³⁵ Rü yexguma ga yema taxre ga ngúexŭgü rü ta nüxŭ nixugügü ga yema nüxŭ ngupetüxŭ ga namawa, rü ñuxãcü nüxŭ na yacuèxãchitanüxŭ ga guma na yĩxŭ ga Ngechuchu ga yexguma pãũ inabücxgu.

*Ngechuchu rü norü ngúexŭgüçèx nangox
(Mt 28.16-20; Mr 16.14-18; Cu 20.19-23)*

³⁶ Rü yexguma yemaãcü íyadexagüyane, rü ngürüãchi norü ngãxŭtanügu nachi ga Ngechuchu. Rü nüxŭ narümoxĕ, rü ñanagürü: —Nuxmaĕ Pa Chorü Duŭxŭgüx —ñanagürü. ³⁷ Natürü nümagü rü nabaixãchiãĕgü, rü poraãcü namuĕĕ, yerü nagu naxĩnüĕgu rü wüxi ga naxchixixũmare nadaugü. ³⁸ Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxŭ: —¿Tüxcüũ pebaixãchiãĕgü rü tama peyaxõgü na choma chíixŭ? ³⁹ —¡Düçèx, nüxŭ pedèux ya choxmĕxgü rü chaucutügü! Rü chomatama chixĩ. ¡Rü choxŭ pingõgü rü meã choxŭ perüdaunü! Erü wüxi i naxchixi rü tama choxŭ pedauxŭrũ naxãmachi rü naxãxchinèxã —ñanagürü. ⁴⁰ Rü yema ñaxguwena, rü nüxŭ nanawĕx ga naxmĕx rü

nacutü. ⁴¹ Natürü ga yema duñxügü rü yexguma rü ta tama nüxü nayaxõgü, yerü nabaixãchiãgü rü nataãgü. Rü yemacèx ga Ngechuchu rü nüxna naca rü ñanagürü nüxü: —¿Pexü nangèxmaxü i õna i nuã? —ñanagürü. ⁴² Rü yexguma nüxna nanaxãgü ga wüxi ga choxni ga iguxüchipèxe rü wüxiweü ga berure. ⁴³ Rü nüma ga Ngechuchu rü nanayaxu. Rü yema duñxügüpèxewa nanangõx. ⁴⁴ Rü ñuxüchi ñanagürü nüxü: —Rü yema choxü ngupetüxü rü yema nixĩ ga pemaã nüxü chixuxü ga yexguma tauta chayuxgu rü petanüwa chayexmagu. Yerü yexguma rü pemaã nüxü chixu rü ñacharügü:

“Rü tá ningu i guxüma i Tupanaãrü ore i chauchiga ümatüxü i Wiyaegüarü poperawa, rü Moïché ümatüxü i mugüwa, rü ore i nuxcümaügüxü ga Tupanaãrü orearü uruügü ümatüxüwa”, ñacharügüchirèx pexü. ⁴⁵ Rü yemaãcü namaã nanangõxèe ga Tupanaãrü ore ga ümatüxü. ⁴⁶ Rü ñanagürü nüxü: —Tupanaãrü ore i ümatüxüwa rü nüxü nixu rü choma i Cristu rü tá chayü, rü tomaèxpüx i ngunexügu rü tá wena chamaxü. ⁴⁷ —Rü yematama ore i ümatüxüwa nüxü nixu rü tá chauégagu tá nixĩ i nüxü yaxugüxü i ore i mexü. Rü Yerucharéüwa tá inaxügü i ngëma ñuxmatáta guxü i naãnewa nangu na ngëmaãcü duñxügü nüxü rüxoexücèx i nacüma i chixexü na Tupana nüxü nüxü ngechaüxücèx i norü pecadugü. ⁴⁸ —Rü ñuxma rü pematama nixĩ i chorü orearü uruügü, rü tá duñxügümaã nüxü pixu ga yema chauxütawa nüxü pedaugüxü rü nüxü pexĩnüèxü. ⁴⁹ —Rü dücax, choma rü pexcèx tá núma chanamu

i Naãe i Üünexũ ga pexcèx nüxũ naxunetaxũ ya Chaunatü. Natürü chanaxwèxe i númatátama daa ããne ya Yerucharéũwa pengẽxmagü, ñuxmatáta penayauxgü i ngẽma Tupanaãe i Üünexũ i daxũwa ne üxũ i tá pexũ poraexẽexũ –ñanagürü.

*Ngechuchu rü daxũguxũ ga naãnewa naxũ
(Mr 16.19-20)*

⁵⁰ Rũ yexguma ga Ngechuchu rü Yerucharéũãrũ toxnamana norü ngúexũgũxũ nagagü, ñuxmata Betániããrũ ngaicamana nangugü. Rũ yéma norü ngúexũgüétü nawémẽx, rü Tupanana naxcèx naca na nüxũ nangũxẽexũcèx. ⁵¹ Rũ yexguma yema ngúexũgücèx nayumüxẽguwena rü nüxna nixũgachi. Rũ Tupana daxũguxũ ga naãnewa nanaga. ⁵² Rũ nümagü ga norü ngúexũgü rü Ngechuchuxũ nicuèxüügü. Rũ ñuxũchi taããcũma Yerucharéũcèx nawoegu. ⁵³ Rũ guxũguma tupauca ga taxũnewa naxĩxũ, rü yéma Tupanaxũ nicuèxüügü. Rũ ngẽmaãcü yĩ.

**Tupanaarü Ore i Tóru Cori ya Ngechuchu ya
Cristuchiga
New Testament in Ticuna (PE:tca:Ticuna)**

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ticuna

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ticuna

tca

Peru

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Ticuna

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

clxx

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

9d5dc22a-30be-5d26-85a9-76047f4c89e6